T.C.
ALTINBAŞ ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Kamu Hukuku Anabilim Dalı

KİŞİSEL VERİLERİN KAYDEDİLMESİ SUÇU

Erkan CEM YENİOCAK

Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Doç. Dr. Hasan SINAR

İstanbul, 2022

KİŞİSEL VERİLERİN KAYDEDİLMESİ SUÇU

Erkan Cem YENİOCAK

Kamu Hukuku Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

ALTINBAŞ ÜNİVERSİTESİ

2022

"Erkan Cem YENİOCAK" tarafından hazırlanmış ve 18.08.202 tarihinde sunulmuş "KİŞİSEL VERİLERİN KAYDEDİLMESİ SUÇU" başlıklı tez Kamu Hukuku Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak **oy birliği** ile kabul edilmiştir.

_____

Doç. Dr. Hasan SINAR

Danışman

Tez Savunma Sınavı Jüri Üyeleri:

Doç. Dr. Hasan SINAR (Asil Jüri)	Hukuk Fakültesi, Altınbaş Üniversitesi	_____
Prof. Dr. Sevtap YOKUŞ VEZNEDAROĞLU (Asil Jüri)	Hukuk Fakültesi, Altınbaş Üniversitesi	_____
Prof. Dr. Murat Volkan DÜLGER (Asil Jüri)	Hukuk Fakültesi, Aydın Üniversitesi	_____
Doç. Dr. Nihan ÖZALP (Yedek Jüri)	Hukuk Fakültesi, Altınbaş Üniversitesi	_____

Bu tezin Yüksek Lisans. tezi olarak bütün şartları sağladığını beyan ederim.

Tezin Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne teslim tarihi: 19.09.2022

Bu projedeki tüm bilgilerin akademik kurallara ve etik davranışlara uygun olarak edinildiğini ve sunulduğunu beyan ederim. Ayrıca, bu kuralların ve davranışların gerektirdiği şekilde, bu çalışmada, orijinal olmayan tüm materyalleri ve sonuçları tamamen alıntı yaptığımı ve referans gösterdiğimi de beyan ederim.

Erkan Cem YENİOCAK

ÖNSÖZ

Günümüzde son derece önem arz eden, günlük yaşamla beraber teknolojik gelişmelerin de gelişmesiyle kilit bir nokta oluşturan "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu" başlıklı çalışma, 18.08.2022 tarihinde Doç. Dr. Hasan SINAR, Prof. Dr. Sevtap Yokuş VEZNEDAROĞLU ve Prof. Dr. Murat Volkan DÜLGER tarafından oluşan jüri önünde savunulmuş ve jüri tarafından oybirliği ile başarılı bulunmuştur.

Özellikle kişisel verilerin kaydedilmesi suçu üzerinde çalışmam için bana yol gösteren gerek akademik yaşamımda gerekse uygulama içerisinde her zaman rehberlik eden, değerli hocam Doç. Dr. Hasan SINAR'a en içten teşekkürlerimi sunmak isterim.

Jürimde bulunarak beni onurlandıran, söz konusu süreçte desteklerini esirgemeyen kıymetli hocalarım Prof. Dr Sevtap Yokuş VEZNEDAROĞLU'na ve Prof. Dr. Murat Volkan DÜLGER'e teşekkürü bir borç bilirim. Değerli hocalarımın vermiş oldukları tavsiyeler ve önerilerin teze katkısı yadsınamaz niteliktedir.

Tüm bu süreç boyunca yardımlarını esirgemeyen, her zaman yanımda desteklerini hissettiğim anneme ve babama teşekkür ederim. Ayrıca meslektaşım ve yol arkadaşım Av. İpeksu TEZMAN'a tezime vermiş olduğu samimi destek ve katkılarından dolayı ne kadar teşekkür etsem azdır. Yine her zaman yanımda olan ve bu süreçte bana desteğini hissettiğim sevgili arkadaşım Serra ÇALAP'a çok teşekkür ederim.

ÖZET

KİŞİSEL VERİLERİN KAYDEDİLMESİ SUÇU

YENİOCAK, Erkan Cem

Yüksek Lisans Tezi, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Altınbaş Üniversitesi

Danışmanı: Doç. Dr. Hasan SINAR

Tarih: 09/2022

Sayfa: 97

Günümüzde kişisel verileri koruma ve kişisel verileri korumanın ana çekirdeğini oluşturan özel hayatın gizliliği kavramı ile hayatımızın her alanında karşılaşmaktayız. Özel hayatın gizliliğinin ana temelinde yatan mahremiyet (gizlilik) kavramının, insan varoluşunun getirdiği vücut bütünlüğü başta olmak üzere, her türlü hukuki unsurlar kapsamında koruma altına alınması gerekmektedir. Bu sebeple, kişilik hakkının özünden doğan mahremiyetin özel bir koruma alanında incelenmesi gerektiği açıktır. Tezimizde kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi eyleminin gerek ceza hukuku gerekse kişisel verileri koruma hukuku bağlamında ele alınan yaptırımlar ve yargı yolu incelenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda, tezimiz özü itibariyle Türk Ceza Kanunu m.135'te düzenlenen kişisel verilerin kaydedilmesi suçunu içermektedir.

Çalışmamızın ilk bölümünde kişisel veri kavramı hem ulusal hem de uluslararası hukuki metinler çerçevesinde tanımlanmaya çalışılmış olup, ikinci bölümde ise Türk Ceza Hukuku ve Yargıtay içtihatları kapsamında kişisel verilerin kaydedilmesi suçu incelenmiştir. Çalışmanın tümünde, literatürde yer alan Yargıtay kararlarından yararlanılmış ve öğreti kapsamında görüşler dikkate alınarak kişisel verilerin kaydedilmesi suçuna yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kişisel Veri, Gizlilik, Özel Hayatın Gizliliği, Kişisel Verileri Koruma, Suç.

ABSTRACT

THE CRIME OF RECORDING PERSONAL DATA

YENIOCAK, Erkan Cem

M.A, Public Law Department, Altinbas University

Supervisor: Doc. Dr. Hasan SINAR

Date: 08/2022

Page: 97

In our era, we encounter the concept of privacy of private life which constitutes the main core of personal data protection, in every aspect of our lives. It is apparent that the concept of privacy as a basis of the privacy of private life should be protected in terms of all legal elements, especially the bodily integrity brought by human existence. Furthermore, it is also clear that this privacy, which arises from the essence of personal rights, should be evaluated in a special area of protection. The sanctions and judicial remedies considered in the scope of both criminal law and personal data protection law regarding the act of unlawful processing of personal data were tried to be examined.

In this regard, the thesis essentially focuses on the crime of processing personal data regulated in Article 135 of the Turkish Criminal Code. In the first part of our thesis, the concept of personal data was tried to be defined within the framework of both national and international legal texts whereas, in the second part, the crime of processing personal data was examined within the scope of the Turkish Criminal Law, and the case laws of the Turkish Supreme Court. In the complete thesis, the decisions of the Turkish Supreme Court in the literature were utilized and the relevant crime was tried to be evaluated within the scope of the remarks partaken in the doctrine.

Key Words: Personal Data, Privacy, The Right of Privacy, Data Protection, Crime.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET ..... **v**

ABSTRACT ..... **vi**

KISALTMALAR ..... **x**

1. GİRİŞ……...…**1**

1.1 KİŞİSEL VERİ KAVRAMI 2

1.1.1 Tanım 2

1.1.1.1 Kişisel Veri Unsurları 5

1.2 ULUSLARARASI DÜZENLEMELER IŞIĞINDA KİŞİSEL VERİ KAVRAMI .. 13

1.2.1 OECD Özel Yaşamın Korunması ve Kişisel Verilerin Sınırötesi Akışına İlişkin Rehber İlkeleri 13

1.2.2 108 sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesi..... 13

1.2.3 95/46/EC sayılı Veri Koruma Direktifi..... 14

1.2.4 2016/679 sayılı Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) 15

1.3 TÜRK HUKUKUNDA KİŞİSEL VERİLER..... 17

1.3.1 1982 Anayasası Uyarınca Kişisel Veriler 17

1.3.2 Türk Ceza Hukukunda Kişisel Veriler..... 18

1.3.3 Özel Hukukta Kişisel Veriler..... 19

1.3.4 İdare Hukukunda Kişisel Veriler……..21

1.4 KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINDA TEMEL ALINAN İLKELER…… 21

1.4.1 Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygunluk 22

1.4.2.Amaca Uygunluk 23

1.4.3 Ölçülülük..... 23

1.4.4 Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma 24

1.4.5 Meşru Amaç Kriteri 25

1.5 ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ VE MAHREMİYET 26

1.5.1 Gizliliğin Türleri 28

1.5.1.1 Bölgesel mahremiyet 28

1.5.1.2 Sosyal mahremiyet 29

1.5.1.3 Dijital mahremiyet 29

2. İKİNCİ BÖLÜM……..…31

2.1 TCK KAPSAMINDA KİŞİSEL VERİ..... 31

2.2 CEZA HUKUKU ALANINDA KİŞİSEL VERİ 31

2.3 KİŞİSEL VERİLERİN KAYDEDİLMESİ SUÇU..... 32

2.3.1 Genel Anlamda 32

2.3.2 Kanuni Düzenleme Kapsamında Aynı Bölümde Yer Alan Diğer Suç Tipleriyle İlişkisi……..…….33

2.3.2.1 Özel hayatın gizliliğini ihlal……...33

2.3.2.2 Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak verilmesi veya ele geçirilmesi suçu ve kişisel verileri yok etmeme suçu ……..…..38

2.3.2.3Bilişim suçları……..……39

2.4 KORUNAN HUKUKİ YARAR..... 41

2.5 SUÇUN UNSURLARI 43

2.5.1 Tipiklik..... 43

2.5.2 Suçun Maddi Unsurları 43

2.5.2.1 Fail 43

2.5.2.2 Mağdur 44

2.5.2.3 Suçun konusu 46

2.5.2.4 Hareket 49

2.5.2.5 Nitelikli haller 52

2.5.3 Suçun Manevi Unsuru..... 55

2.5.4 Hukuka Aykırılık Unsuru 57

2.5.4.1 Kanun hükmünün yerine getirilmesi 59

2.5.4.2 Hakkın kullanılması 61

2.5.4.3 İlgilinin rızası 61

2.5.4.4 Kişisel verileri koruma kanunu uyarınca belirtilen hukuka uygunluk nedenleri 63
2.6 SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ 69
2.6.1 Teşebbüs 69
2.6.2 İştirak 70
2.6.3 İçtima 71
2.6.3.1 Gerçek içtima 72
2.6.3.2 Zincirleme suç 73
2.6.3.3 Fikri içtima 74
2.7 YAPTIRIM 74
2.8 MUHAKEMEYE İLİŞKİN KURALLAR 76
3. SONUÇ……..77
REFERANSLAR 81

KISALTMALAR

AİHM	:	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AYM	:	Anayasa Mahkemesi
bkz.	:	Bakınız
C.	:	Cilt
CMK	:	Ceza Muhakemesi Kanunu
E.	:	Esas
GDPR	:	General Data Protection Regulation (Genel Veri Koruma Tüzüğü)
K.	:	Karar
Kurum	:	Kişisel Verileri Koruma Kurumu
KVKK	:	Kişisel Verileri Koruma Kanunu
m.	:	Madde
OECD	:	Organisation for Economic Co-operation and Development (Ekonomi Birliği ve Kalkınma Teşkilatı)
R. G	:	Resmi Gazete
s.	:	Sayfa
S.	:	Sayı
T.	:	Tarih
TBK	:	Türk Borçlar Kanunu
TBMM	:	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCK	:	Türk Ceza Kanunu
TMK	:	Türk Medeni Kanunu

1. GİRİŞ

Kişisel veri kavramı genelinde, özel hayatın gizliliği başta olmak üzere kişiye sıkı sıkıya bağlı olan haklardan olup, asıl olarak insanı temel almaktadır. Bilindiği üzere, kişisel veri insan hakkı niteliği taşımakla beraber, iç hukukumuzda Anayasal güvence altına alınmıştır. Bu bağlamda kişisel verinin, temel hak ve özgürlükler ile yakın temas içerisinde bulunduğunu söylemek gerekir. Bir kişiyi, başkasından ayırt etmeyi sağlayan bütün verilerin gizliliği büyük önem taşımaktadır. Günümüzde olduğu kadar gelecekte de kişilerin özel hayatını belirleyen mahremiyetin korunması çok büyük önem arz etmeye devam edecektir.

Bilişim teknolojisinin ve yapay zekanın geldiği bu noktada kişi ile ilgili olarak birçok özel verinin toplanabildiği, kanunlara aykırılık teşkil edebilecek şekilde işlenebildiği ve bu verilerin iyi ve veya kötü amaçla kullanılabileceği ve hukuka aykırı olarak kaydedilebileceği aşikardır. Zira, insanı merkez alan ve kişiye bağlı kişisel verilerin üçüncü kişiler tarafından ihlal edilmesi halinde, kişilerin ayırt edici bilgileri ve veri güvenliği tehdit altında savunmasız durumda kalabilecektir. Bu çerçevede kişisel veriler dünyada en önemli temel haklardan biri olarak hayatımızda yer alacak olup, günün koşullarına göre gelişmeye ve dönüşmeye devam edecektir.

Çalışmanın ilk kısmında TCK m.135 kapsamında düzenlenen kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun aydınlatılabilmesi ve açıklanabilmesi adına kişisel verinin tanımlaması yapılmış, ulusal ve uluslararası mevzuatlar içerisindeki yapılan düzenlemeler incelenmiş, Yargıtay kararları ışığında kişisel veri kavramı belirlenmeye çalışılmıştır. Öte yandan, ilk bölümün içerisinde kişisel verileri korumaya ilişkin olan temel ilkeler ile özel hayatın gizliliğinin ana çekirdeğini oluşturan mahremiyet kavramına da yer verilecektir.

Çalışmanın ikinci bölümünde ise kişisel verilerin kaydedilmesi suçu Türk Ceza Hukuku kapsamında, suç genel teorisi içerisinde incelenerek, suçun maddi, manevi unsurları ile suçun nitelikli halleri ve özel görünüş biçimlerine değinilmiştir. Ayrıca kanuni düzenleme kapsamında aynı bölümde yer alan diğer suç tipleriyle olan ilişkiye değinilmiştir.

1.1 KİŞİSEL VERİ KAVRAMI

1.1.1 Tanım

Kişisel veri kavramı gerek ulusal gerekse uluslararası hukuk düzeninde belirli şekilde tanımlanmıştır. Kişisel veri kavramının tanımını ilk olarak iç hukuk düzenimizde ve devamında uluslararası hukuk düzeni kapsamında inceleme altına alacağız. Bu çerçevede, 6698 sayılı Kişisel Verileri Koruma Kanunu ("KVKK") m.3/1-d bendi uyarınca kişisel veriyi; *"Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi"* olarak tanımlamıştır.

Tanım, kendi içerisinde kişisel verilerin unsurlarını net olarak belirtmiştir. Bu çerçevede bir kişinin, kimlik, iletişim, sağlık ve mali bilgileri ile özel hayatına, dini inancına ve siyasi görüşüne ilişkin bilgiler, kişisel veri olarak nitelendirilmektedir[1]. Ayrıca Yargıtay tarafından da özellikle mali bilgilere ilişkin olarak; *"Gerçek kişilere ait mali analiz bilgileri ile kredi değerlendirme bilgilerinin kişiden sadır olduğu bu itibarla kişisel veri niteliği taşıdığı ve kuşkusuzdur. Bu itibarla sanığın bu verileri özel elektronik posta adresine göndermek şeklindeki hareketinin TCK'nin 135/1. maddesindeki kişisel verilerin hukuka aykırı şekilde kaydedilmesi (depolanması) fiilini oluşturacağı kanaatindeyiz."*[2] beyanına yer verilmiştir. Bu anlamda, kişisel veriler, kişiyi tanımlayan özgün, hassas, çekirdek haklardan biri olup mutlak olarak korunmaya muhtaçtır. Hal böyle iken, anılan bu mutlak korumaya hizmet edebilmek bakımından kişisel veriler ve özel nitelikli kişisel veriler; ulusal ve uluslararası normlar gözetilerek inceleme altına alınmalıdır.

Çalışmamızın konusunu oluşturan ve Türk Ceza Kanunu'nun ("TCK") 135. Maddesi olan "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi" başlıklı hükmün gerekçesi incelendiğinde, gerekçe kapsamında yer alan tanım uyarınca kişisel veriler *"gerçek kişiyle ilgili her türlü bilgi"* şeklinde tanımlanmıştır[3].

---

[1] Gemicioğlu, Bora / Gemicioğlu, Zeynephan, **Kişisel Verilerin Korunması Mevzuatı Uluslararası Düzenlemeler ve İçtihatlar, 1.Bası, İstanbul:** On İki Levha Yayıncılık, 2020, s.10.

[2] Yargıtay 19.Ceza Dairesi, E. 2017/6127, K. 2018/11148., https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.04.2022)

[3] Sert, Şeyma, **Kişisel Verilerin Türk Ceza Kanunu Kapsamında Korunması, 1. Bası**, Istanbul: Seçkin Yayıncılık, 2018, s.21.

Doktrin ’de yer alan hukuki görüşler çerçevesinde de kişisel veri kavramı*; “bireyin şahsi, mesleki ve ailesine ilişkin özelliklerini gösteren, o bireyi diğer bireylerden ayırmayı ve niteliklerini ortaya koymayı sağlayan her türlü bilgi”* şeklinde genişletilmektedir. Nitekim, ilgili tanım ile kişisel veriler kavramını daha geniş bir şekilde mercek altında inceleyebilmemiz mümkün hale gelecektir[4].

Yargıtay kararlarında ise kişisel veri kavramı;” *Kişinin, yetkisiz üçüncü kişilerin bilgisine sunmadığı, istediğinde başka kişilere açıklayarak ancak sınırlı bir çevre ile paylaştığı, herkes tarafından bilinmeyen ve/veya kolaylıkla ulaşılması ve bilinmesi mümkün olmayan, kişinin kimliğini belirleyen veya belirlenebilir kılan, kişiyi toplumda yer alan diğer bireylerden ayıran ve onun niteliklerini ortaya koymaya elverişli, gerçek kişiye ait her türlü bilgi*” olarak tanımlanmıştır[5].

Bu noktada, Yargıtay daha geniş bir tanımlama ve sınıflandırmada bulunarak kişisel veriyi belli başlıklar altında tarif etme yoluna gitmiştir. Şöyle ki Yargıtay bir kararında kişisel veriyi tanımlarken; “*Bilimsel görüşlerden hareketle kişisel verilerin neler olabileceğini şu başlıkları altında sınıflandırabiliriz.*

a-Yaşam şekline ilişkin kişisel veriler: Kişilerin üçüncü kişiler tarafından ayırımcılığa uğramaması ve haysiyetinin korunmasıyla ilişkili olarak, dini inançları, cinsel tercihleri, etnik kökeni, suç geçmişi, politik eğilimleri ve kişisel özel aktivitelere ilişkin bilgiler bu bağlamda sayılabilecektir.

b-Ekonomik ve finansal kişisel veriler: Suçlular tarafından suistimale ve kimlik hırsızlığına hedef olmamak için kişinin mali varlığı, sahip olduğu hisse ve hesaplar, borçları, yaptığı alış verişler, kredi kartlarına ilişkin veriler. Ayrıca sayılan bu bilgiler ile kişinin nerede ve kimlerle bulunduğuna, sağlık bilgilerine ilişkin bilgiler de ortaya çıkarabileceğinden ve varlık bilgisinin toplumsal açıdan da özel sayılmasından dolayı önemi artmaktadır.

c-Bilişim alanına ilişkin kişisel veriler: e-postaların bizzat adresleri veya şifreleri, internet ortamında paylaşılan kişisel veriler mahrem olarak değerlendirilebilir. Bunun önemi şu

[4] Sinan S. Akkurt, "Kişisel Veri Kavramının Hukuki Niteliğine İlişkin Yaklaşımlara Mukayeseli Bir Bakış," **Kişisel Verileri Koruma Dergisi,** C. (II) , Sayı: (1), 2020, https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1187007, s.21, (Erişim Tarihi:12.06.2021).
[5] Yargıtay 12. Ceza Dairesi , E. 2015/15816, K. 2017/3462, T. 26.4.2017. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 15.04.2022)

bakımdan artmaktadır. İnternette gezinti yapan kişi birçok kişisel bilgileri paylaşmakta, bu bilgiler kayıt altına alınmakta, yine internet erişimine ilişkin iz kayıtlarının hizmet sağlayıcı ve sunucu sahipleri tarafından tutulabiliyor olması nedenleriyle artmaktadır.

d-Sağlıkla ilgili kişisel veriler: Sağlık verileri kişilerin iş güvenliğini, toplum içindeki statüsünü ve sigorta kapsamını etkileyen hassas bilgilerdir. Ayrıca sağlık verileri kişilerin sosyal yaşantısı ve psikolojik durumları hakkında bilgi edinilmesine neden olabilir. Biyometrik (Kişinin kendine özgü fiziksel veya biyolojik niteliklerine dayalı olarak insanların kimliğini tespit için dijital teknolojiden faydalanma bilimi) veriler de kişisel veriler arasındadır.

e-Politik kişisel veriler: Toplum içinde yaşayan kişilerin siyasi tercihleri toplum katmanları arasında bilinme halinde ayırımcılığa maruz kalma ihtimali bulunduğundan bu bilgilerde kişisel veridir. "[6] şeklindeki ifade ve açıklamalara yer vermiştir.

Yine Yargıtay tarafından içtihat edilen bir başka kararda ise uluslararası metinlere atıf yapılması suretiyle kişisel veri kavramı, *"Türk Ceza Kanunu kişisel veri kavramını tanımlamamış ise de hem Uluslararası metinlerde ve ilgili Kanunda hem de doktrinde "gerçek kişiye ait her türlü bilginin kişisel veri olarak kabul edileceği" hususunda ittifak bulunmaktadır."* şeklinde tarif edilmiştir[7].

Bu bağlamda çalışmamızın konusunu oluşturan TCK m.135 kişisel verilerin kaydedilmesi suçu ile TCK m.136 uyarınca düzenlenen kişisel verilerin hukuka aykırı olarak ele geçirilmesi veya verilmesi suçu çerçevesinde Yargıtay tarafından içtihatlar kapsamında kişisel veri kavramına yönelik yapılan tanımlamaların tümü, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'ndan daha önce kişisel veri tanımına yer verilmemesi sebebiyle, eksik norm olarak kabul etmiştir. Ayrıca, Yargıtay tarafından ilgili kanunda yer alacak tanımın ve düzenlemelerin yürürlükte bulunan TCK 'nda halihazırda bulunması sebebiyle son derece dikkatli olarak incelenmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.[8]

[6] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2012/1510 K. 2014/331 T. 17.6.2014, https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 18.05.2022)
[7] Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2017/3325 , K. 2018/11147, https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 18.05.2022)
[8] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2012/1514 ,K. 2014/312,. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 18.05.2022)

Anayasa Mahkemesi ("AYM") de verdiği kararlarda kişisel veri tanımlamasına yer vermiş ve kişisel veriyi; *"belirli veya kimliği belirlenebilir olmak şartıyla, bir kişiye ilişkin bütün bilgileri ifade etmektedir. Bu bağlamda adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi bireyin sadece kimliğini ortaya koyan bilgiler değil; telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, özgeçmiş, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, IP adresi, e-posta adresi, hobiler, tercihler, etkileşimde bulunulan kişiler, grup üyelikleri, aile bilgileri, sağlık bilgileri gibi kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılan tüm veriler" kişisel veri olarak kabul edilmektedir"* şeklinde tarif etmektedir[9]. Nitekim, AYM'nin, tesis edilen kararları kapsamında, yapılan bu tanımlamanın devamında kişisel verinin neler olduğunun değerlendirilmesi yolu ile karar incelemelerinde bulunmuş olduğu göze çarpmaktadır.

1.1.1.1. Kişisel veri unsurları

İlk bölümde aktarmış olduğumuz üzere KVKK 'nun yapmış olduğu kişisel veri tanımı, esasen ilgili kavramın unsurlarının tamamını içeren geniş bir tanım mahiyetindedir. Unsurların net olarak açıklanması kişisel verinin çerçevesinin daha iyi anlaşılabilmesi adına önem arz etmektedir. Nitekim, hemen aşağıda, bahsedeceğimiz üç unsurun tamamının beraber bulunması halinde kişisel veri tanımı ortaya çıkmaktadır.

Kişisel Veri

Tezimizin ilk bölümünde, kişisel veri kavramını, ulusal hukuk düzeninde genel anlamları ve kişisel verinin yeri ulusal düzenlemelerdeki yeri bakımından kısaca tanımlamaya çalıştık. Tezimizin ilerleyen aşamalarında ise kişisel veri kavramının gerek Türk Hukuku nezdindeki yeri ve önemi gerekse de uluslararası alandaki yeri ve önemi ile bu alanda yapılan tanımlamalarını aktarmaya devam edeceğiz. Ancak, tezimizin bu başlığı altında kişisel veri olgusunun çok daha iyi anlaşılabilmesi bakımından 'veri' tanımının da tek başına açıklanmasının önemli bir yer tutacağı kanaatindeyiz. Bu çerçevede 'veri' kavramını tek başına tanımlamak gerekirse, sözlük anlamıyla; *"Bir araştırmanın, bir tartışmanın, bir muhakemenin temeli olan ana öge, muta, done."* şeklinde tarif edilmiştir[10]. Lakin, pek tabi 'veri' kavramının anlamını açıklarken sadece sözlük anlamı yeterli bir tanımlama

[9] Anayasa Mahkemesi Genel Kurul Kararı, E. 2015/32 K. 2015/102, T. 12.11.2015. https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/ (Erişim Tarihi: 07.02.2022)
[10] TDK, <https://sozluk.gov.tr/>.

olmayacağı açıktır. Bu sebeple, yine kişisel veri tanımlamasında olduğu gibi bu kez de 'veri' kavramı bakımından gerek doktrin gerekse de Yargıtay kararları ışığında incelemelere yer verilmesi gereklidir.

'Veri' kavramını doktrin nezdinde incelediğimizde, kavram geniş olarak; *"Bilişim sistemlerinin üzerinde işlem yapabildiği, bu işlemlere dayalı sonuçlar üretebildiği, saklayabildiği, sakladıklarını sonradan tekrar okuyup işleyebildiği ve diğer bilişim sistemlerine iletebildiği her türlü bilgi"* şeklinde tanımlanmıştır[11]. Kişilerin ad ve soyadları, doğum tarihi, fotoğrafları, doğum yeri, telefon numaraları, parmak izleri, yani diğer bir anlamda kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal özelliklerine ilişkin verilerin tümü kişisel veri olarak incelenebilecektir[12]. Keza, Yargıtay vermiş olduğu bir kararında da yukarıda sayılmış olan doğum yeri, doğum tarihi ve hatta baba ismi, vatandaşlık durumu ve dini inancına yönelik verilerin tümünü kişisel veri niteliğinde kabul etmiştir. [13] Yargıtay bir başka kararında kararında ise, bir başkasına ait bilgisayarda bulunan mağdura ait olan fotoğraflar[14] kişisel veri olarak kabul edilmiş ve kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun oluşacağı hüküm altına alınmıştır. Yine, aynı şekilde başkaca bir Yargıtay kararında ise, failin boşanma aşamasında olduğu mağdura ve kızına ait olan ad, soyadı, fotoğraf gibi verileri kişisel veri niteliğinde kabul ederek fail tarafından bu kişisel verilerin sosyal medya hesaplarında[15] yayınlanması eyleminin kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından inceleme altına alındığı görülmektedir. Bu kapsamda, bir verinin bilişim sisteminde kayıtlı olup olmadığına bakmaksızın, kişisel veri tanımından yola çıkarak belirli veya belirlenebilir kişiye ait olan her türlü veri, kişisel veri olarak karşımıza çıkacaktır[16].

Öte yandan bahsettiklerimize ek olarak, kimlik bilgileri, köken, eğitim ve sağlık bilgileri, üst-alt soy bilgileri, kredi kartı bilgileri, inanç ve düşünceler gibi tüm veriler de kişisel veri

---

[11] Dülger, Murat V., **Bilişim Suçları ve İnternet İletişimi Hukuku, C. (I),** 7.Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018, s.79.

[12] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Madde ve Gerekçesi İle Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Bilgi Notu ve Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Terimler Sözlüğü, Mart 2019., https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5388/Madde-ve-Gerekcesi-ile-Kisisel-Verilerin-Korunmasi-Kanunu-Bilgi-Notu-ve-Kisisel-Verilerin-Korunmasina-Iliskin-Terimler-Sozlugu. (Erişim Tarihi:19.07.2022)

[13] Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2017/1340 , K. 2018/1622., https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 22.01.2022)

[14] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2014/23302, K. 2015/5841., https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 22.01.2022)

[15] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2014/4314, K. 2014/20283., https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 22.01.2022)

[16] Gültekin, Nil M., Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Yönünden Korunması, **Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi)**, Istanbul, 2012., s.6.

alanında incelenmektedir[17]. Keza, biyometrik veriler ve tahlil, muayene verileri gibi genel itibariyle sağlık verisi -bunlarla sınırlı olmamak üzere- olarak adlandırılan hassas nitelikli veriler de kişisel veriler içerisinde incelenmektedir. Ancak bu verilerin tanımlaması ve hukuki boyutu tezimizin ilerleyen kısımlarında yer alacak başlıklarında daha ayrıntılı olarak düzenlenecektir.

Verinin gerçek kişiye ait olması

Kişisel verilerin korunması çerçevesinde tüzel kişilerin kanun maddesinin vermiş olduğu korumadan yararlanıp yararlanamayacağı hususu tartışmalıdır. İç hukuk düzenimizde ilgili unsuru inceleme altına aldığımızda; KVKK m.3/1-d uyarınca kişisel veri tanımlamasında *"gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi"* şeklinde düzenleme yapıldığını görmekteyiz. Bu bağlamda tanım içerisinde tüzel kişilerin kişisel veri sahibi olamayacağı ve sadece gerçek kişilerin göz önünde bulundurulduğunu belirtebiliriz.

Buna karşın bir şirketin ticari unvanı ya da adresi gibi bilgiler gerçek kişiyle bağlantı kurulamayacak olması istinası dışında kişisel veri olarak nitelendirilemeyecektir[18]. Ayrıca, TCK m.135., m.136., m.137., ve m.138. Madde hükümleri uyarınca sadece gerçek kişiler hakkında düzenleme yapılmış olduğu görülmektedir. Şüpheye mahal vermemek adına belirtmemiz gerekir ki, KVKK 'nun yapmış olduğu tanım ve TCK maddelerini esas alarak, sadece gerçek kişinin konumuzu oluşturabileceğini kabul edebiliriz. Bununla beraber ulusal hukuk düzenimizde Yargıtay ve AYM 'nin yapmış olduğu kişisel veri tanımlarından da verinin gerçek kişiye ait olması gerektiği sonucuna varmak mümkündür. Ancak belirtmemiz gerekir ki Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik m.2 hükmü uyarınca tüzel kişi kavramı ile verinin tüzel kişiye ait olabileceğini düzenlemiştir[19].

Uluslararası hukuk düzeninde yapılmış olan tanımlamaları göz önünde bulundurduğumuzda iç hukukumuzda bahsetmiş olduğumuz tartışmaya paralel olarak yine tüzel kişilerin korumadan faydalanması hususunda, tüzel kişilerin de ilgili kapsama alınabileceğinin

[17] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ 100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Aralık 2019., https://kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/7d5b0a2f-e0ea-41e0-bf0b-bc9e43dfb57a.pdf. (Erişim Tarihi: 11.04.2022).

[18] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ 100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Aralık 2019., https://kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/7d5b0a2f-e0ea-41e0-bf0b-bc9e43dfb57a.pdf. (Erişim Tarihi: 11.04.2022)

[19] Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu/ Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi Ve Gizliliğin Korunmasına İlişkin Yönetmelik, Sayı: 31324, 04.12.2020, https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/12/20201204-13.htm. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

mümkün olabileceği sonucuna varan görüşler mevcuttur[20]. Ancak, kanımızca belirtmemiz gerekir ki tüm ulusal ve uluslararası metinler incelendiğinde kişisel veri kavramının yalnızca gerçek kişiye ait olduğu ve bu hakkın sadece gerçek kişilere koruma sağlayacağı kanaatine varılmaktadır.

Kimliğin belirli veya belirlenebilir olması

Bir verinin, kişisel veri niteliğini taşıyabilmesi bakımından bulunması gerekli olan zorunlu unsurlardan birisi de verinin kimliğinin 'belirli' veya 'belirlenebilir' bir kişiye ait olmasıdır. Bu çerçevede, bir kişiyi tanımlayan, bir kişi ile direkt olarak bağlantı sağlayan ve kişinin kimliğinin ortaya çıkmasını sağlayan verilerin tümü belirli bir kişiye ait olan "belirli" veriler olarak kabul edilmektedir[21]. Öte yandan, "belirlenebilir" veriler bakımından ise, direkt olarak bir kişiyi ve kişinin kimliğini tanımlamayan yardımcı bilgiler olarak nitelendirilebilecektir.

Diğer bir tanımlamayı ise şu şekilde yapmak doğru olabilecektir; verilerin dolaylı veya dolaysız olarak gerçek kişiyle bağdaştırılması, o kişinin tanımlanabilir olmasını yani kişinin belirli veya belirlenebilir olmasının tespitini sağlayacaktır[22]. Bu çerçevede, bir verinin belirli ve belirlenebilir olup olmadığı yönünde sonuca varabilmek için bu verinin ancak somut olayın özellikleri dikkate alınarak incelenmesi yoluyla değerlendirilmesi ve kişisel veri niteliğinin değerlendirilmesi gereklidir[23]. Öte yandan inceleme yaparken bakılması gereken bir diğer husus; kişisel verinin tek bir kişiyi tanımlaması ve bu kişi dışında kalan 3. Kişilerden ayırması gerektiğidir[24]. Keza, Yargıtay tarafından da bu yönde içtihatlar kurularak kişisel verinin somut olaya göre incelenmesi gerektiği hususu; *"anılan maddenin uygulama alanının amaçlanandan fazla genişletilerek, uygulamada belirsizlik ve hemen her eylemin suç oluşturması gibi olumsuz sonuçların doğmaması için, maddenin uygulamasında, somut olayın özellikleri dikkate alınarak titizlikle değerlendirme*

[20] Uyarer, Sinem G., **Kişisel Verilerin Korunması,** 2. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020, s.199.
[21] Sert, s.28.
[22] 'Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Madde ve Gerekçesi İle Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Bilgi Notu ve Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Terimler Sözlüğü, Mart 2019., https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5388/Madde-ve-Gerekcesi-ile-Kisisel-Verilerin-Korunmasi-Kanunu-Bilgi-Notu-ve-Kisisel-Verilerin-Korunmasina-Iliskin-Terimler-Sozlugu. (Erişim Tarihi:19.07.2022)
[23] Bayındır, Hamza, **Özel Sağlık Kurumları Kapsamında Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Korunması**, 1. Bası, Istanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020., s.21.
[24] Kangal, Zeynel T., **Kişisel Verilerin Ceza ve Kabahatler Hukukunda Korunması**, 1. Bası, Istanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019, s.29.

yapılması…"[25] ifadeleri ile hüküm altına alınmıştır. Söz konusu, karar kapsamında kişisel veri kavramının incelenmesinde dikkate alınacak olan kriterler belirtilmiştir.

Bu konuda, Kişisel Verileri Koruma Kurumu ("Kurum") yapmış olduğu kişisel veri tanımının gerekçesinde; *"bireyin adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi onun kesin teşhisini sağlayan verilerin yanı sıra, kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal ve sair özelliklerine ilişkin verilerin de kişisel veri niteliğinde olduğu"* belirtilmiştir[26]. Hal böyle iken, kolaylıkla anlaşılmaktadır ki, tüm bu açıklamalar ışığında bir verinin kişisel veri olarak kabul edilip edilmeyeceğine yönelik tespitin doğru yapılmış olması nitelendirmeye bağlı sonuçlar bakımından da önem taşımaktadır.

Özel nitelikli kişisel veri

Kişisel veri kavramının yanında hem iç hukuk düzenimizde hem de uluslararası metinlerde özel nitelikli veri kavramı da kişisel veriyle beraber incelenmekte ve önemli bir yer tutmaktadır. Diğer adıyla hassas nitelikli veriler, KVKK uyarınca *"Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir."* şeklinde tanımlanmıştır. Mevzuat uyarınca hassas nitelikli veriler, sınırlı sayım yoluyla başka bir anlatımla tahdidi olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede ise, tahdidi olarak sayılan özel nitelikli kişisel verilerin KVKK kapsamında kıyas yahut yorum yolu ile genişletilmesine olanak bulunmamaktadır [27]. Başka bir anlatımla, mevzuat hükmünde yer alan verilerin dışında başkaca herhangi bir veri ve/veya kişisel verinin özel nitelikli kişisel veri olarak kabul edilmesine, bu şekilde bir anlam çıkartılmasına hukuk sistemimizde imkan verilmemektedir.

Özel nitelikli veriler, kişisel verilere göre daha fazla koruma altına alınması gereken ve niteliği itibariyle çok daha hassas nitelikli olabilecek verilerdir. Bu sebepledir ki, özel nitelikli verilerin işlenmesi, kaydedilmesi vb. işlemlerin tamamı özel yükümlülükler kanun

[25] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E.2014/607,K. 2014/16665., https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.01.2022)

[26] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ 6698 Sayılı Kanun'da Yer Alan Temel Kavramlar, https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4187/6698-Sayili-Kanun'da-Yer-Alan-Temel-Kavramlar. (Erişim Tarihi: 19.01.2022)

[27] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ 6698 Sayılı Kanun'da Yer Alan Temel Kavramlar, https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4187/6698-Sayili-Kanun'da-Yer-Alan-Temel-Kavramlar. (Erişim Tarihi: 19.01.2022).

metinleri çerçevesinde hüküm altına alınmış ve kanun koyucu tarafından maksimum koruma sağlanmaya çalışılmıştır. Nitekim, hassas nitelikli kişisel veriler, kişisel verinin gruplandırmasına göre çekirdek veri olarak sayabileceğimiz veri grubuna girmektedir. Kanun koyucunun KVKK kapsamında kişisel verilerin işlenmesi ile özel nitelikli verilerin işlenmesini farklı maddeler ile farklı koşullara bağlamış olması da esasen hassas nitelikli verinin yüksek düzeyde koruma sağlama mekanizmasına tabi tutulmak istendiğini göz önüne sermektedir. Kaldı ki, söz konusu koruma yalnızca KVKK kapsamında değil aynı zamanda TCK çerçevesinde de sağlanmak istenmiştir. Bu kapsamda ise, TCK m.135 çerçevesinde kişisel verilerin kaydedilmesi suçu düzenlenmiş, hassas nitelikli veriler bakımından ilgili maddenin 2. fıkrası uyarınca 2016'da yapılan değişiklik ile özel nitelikli hal için ekstra koruma sağlanmak istenmiştir[28].

Öte yandan, hassas kişisel veri denildiğinde ilk akla gelen veri gruplarından olan kişisel sağlık verileri bakımından da söz konusu verilerin önemine binaen açıklama yapılmasında yarar olduğunu düşünmekteyiz. Nitekim, Kişisel Verileri Koruma Kurumu tebliğleri incelendiğinde bu veri grubuna ayrıca önem atfedildiği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, hassas kişisel veri mahiyetindeki kişisel sağlık verilerine Kişisel Verileri Koruma Kurumu tebliğleri uyarınca birkaç örnek vermek gerekirse; sağlık raporu, kan grubu, her türlü tahlil sonucu, kişinin geçirmiş olduğu hastalıklar, kullandığı ilaçlar[29], güvenlik maksadıyla alınan parmak izi ile veya göz retinası ile giriş sağlanması gibi birçok kişisel veri, özel nitelikli veri kapsamında inceleme altına alınması gereken örneklerdir. Aynı zamanda Yargıtay'ın ilgili ilke kararında da;" *…hasta randevu saatleri, hasta isimleri, muayeneye ya da kontrole geldiğine dair bilgilerin kişisel veri kapsamında değerlendirilebilir ise de…"*[30] şeklinde belirtilen işbu bilgilerin sağlık verisi niteliğinde kabul edildiği görülmüştür.

Kanun koyucu tarafından sağlanan işbu maksimum koruma yalnızca sağlık verileri bakımından öngörülmüş değildir. Bu çerçevede, sağlık verilerinin dışında kalan ve fakat niteliği itibariyle KVKK kapsamında da hassas nitelikli olarak kabul edilen başkaca veriler de teknolojinin yadsınamaz şekilde ilerlemesi neticesinde kanun koyucu tarafından

[28] Söğütoğlu, Simay M., "Hassas Verilerin Korunması Bakımından Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu", **İstanbul Gedik Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,** https://legal.com.tr/kategori/legal-dergileri-legal-hukuk-dergisi/1093. s.465. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[29] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ 100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Aralık 2019., https://kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/7d5b0a2f-e0ea-41e0-bf0b-bc9e43dfb57a.pdf. (Erişim Tarihi: 11.04.2022).

[30] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E.2014/16692,K. 2015/599. https://karararama.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.03.2022)

sağlanmak istenen bu maksimum korumaya tabi kılınmaktadır. Daha açık bir anlatımla ifade edilmesi gerekir ki, günümüzde teknolojinin gelişmesi ile beraber biyometrik verilerin ve buna benzer hassas nitelik taşıyan veriler çok daha fazla ön plana çıkmış olduğundan bu alanda da belli korumaların sağlanması amaç edinilmiştir. Nitekim, veriyi minimalize etmek kişisel verilerin temel kurallarından bir tanesidir. Bu bağlamda hassas nitelikli verilerin amacına uygun olarak işlenmesi ve paylaşılması verinin niteliği itibariyle önem taşımaktadır. Her ne kadar yukarıda izah etmiş olduğumuz üzere hassas nitelikli kişisel verilerin korunması bakımından gerek KVKK kapsamında gerekse de TCK kapsamında belli düzenlemelere yer verilmiş ve özel nitelikli kişisel verilere yönelik koruma mekanizması güçlendirilmek istenmiş ise de TCK kapsamında sayılan özel nitelikli veriler ile KVKK 'nda sayılan özel nitelikli veriler doğrudan doğruya birbirleri ile örtüşmemektedir. Başka bir ifade ile KVKK özel nitelikli veriler kapsamında TCK 'ndan farklı düzenlemeler içermektedir. Ancak görülebileceği üzere KVKK 'nda sayılı olan bazı veri türleri, TCK 'nun özel nitelikli hallerinin sayılmış olduğu TCK m.135/2'de düzenlenmemiştir. TCK 'nda sayılmamış olan özel nitelikli haller kapsamında Türk Ceza Yargısında ana ilke olarak sayılan kanunilik ilkesi dikkate alındığında, sadece TCK m.135/2 uyarınca sayılı olan özel nitelikli hassas veriler kapsamında cezalandırma yapılabileceği görüşüne katılmaktayız.[31]
Yargıtay da özel nitelikli kişisel verilerin mutlak olarak korunması gerektiğini; *"kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı veya cinsel hayatı ile ilgili verilerinin kaydı, bir başkasına verilmesi veya ele geçirilmesi bunlar hassas veriler oldukları için mutlak olarak cezai yaptırımlarla korunmaları gereken kişisel verilerdir."*[32] şeklinde vermiş olduğu karar ile hüküm altına almaktadır.

Özel nitelikli kişisel veri türleri

Öğretide, özel nitelikli kişisel verilerin türlere ayrılması bazı yazarlarca doğru bulunmamakta ve ilgili kişisel verinin öneminin somut olayın özellikleri dikkate alınarak belirlenmesi gerektiğini savunmaktadır.[33] Ancak, hemen ifade edilmesi gereklidir ki, özel nitelikli olarak adlandırılan bazı verilerin hassas olarak adlandırılmasının asıl sebebi temel

[31] Söğütoğlu, s.467.
[32] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E.2014/607,K. 2014/16665. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.03.2022)
[33] Sert, s.39.

hak ve özgürlükler ile daha yakın bir temas içinde bulunmasından kaynaklanmaktadır.[34] Bu bağlamda, 6698 sayılı KVKK özel nitelikli verilerin işlenmesi konusunda özel bir ayrım getirmiş ve bu verilerin işlenmesini genel nitelikli kişisel verilere nazaran daha sıkı koşullara bağlamıştır. KVKK m.6 uyarınca özel nitelikli kişisel verileri şu şekilde sıralanmıştır;

i. Kişilerin ırkı, etnik kökeni,
ii. Siyasi Düşüncesi,
iii. Felsefi İnancı, Dini, Mezhebi veya Diğer İnançları,
iv. Kılık ve Kıyafeti,
v. Dernek, Vakıf ya da Sendika Üyeliği,
vi. Sağlığı,
vii. Cinsel Hayatı,
viii. Ceza Mahkumiyeti ve Güvenlik Tedbirleriyle ilgili Verileri,
ix. Biyometrik ve Genetik Verileri.

Şeklinde sistematik bir sıralama yapılmıştır. Aynı zamanda 5237 sayılı TCK m.135 hükmünde sınırlı bir sayım yapılarak 6698 sayılı KVKK 'na paralel olarak hassas veri kategorileri kapsamında düzenlemeler getirilmiştir.

Nitekim, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu özellikle inanç konusunda vermiş olduğu kararda, ileride değineceğimiz istisnai durumlar dışında kişilerin kişiler verilerinin ihlali halinde manevi tazminata hak kazanacağına dair kararları bulunmaktadır. Bu kapsamda; kişilerin *"hukuka aykırı olarak ve rızaları dışında elde edilen kişisel verilerin kullanılmasında kamuyu bilgilendirme amacı bulunmadığını, özel hayatları bakımından buna katlanmak zorunda olmadıklarını, dini görüşlerine ve ırki kökenlerine vurgulamalar yapılarak toplumun belli bir kesiminin hedefi hâline getirildiklerini ileri sürerek her bir müvekkili için ayrı ayrı 20.000,00TL olmak üzere toplam 40.000,00TL manevi tazminatın…"*[35] şeklinde ifadeler ile kişilerin hukuka aykırı ve rıza dışı elde edilen kişisel verilerin kullanılmasında dini görüş ve ırki kökenlerine özel bir vurgu yapılması hali için manevi tazminat kararına hükmetmiştir.

[34] Dülger, Murat V., **Kişisel Verilerin Korunması Hukuku,** 3. Bası, Istanbul: Hukuk Akademisi Eğitim ve Yayıncılık, 2020, s.176.
[35] Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2017/1340,K. 2018/1622 K. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 11.03.2022)
.

1.2 ULUSLARARASI DÜZENLEMELER IŞIĞINDA KİŞİSEL VERİ KAVRAMI

1.2.1 OECD Özel Yaşamın Korunması ve Kişisel Verilerin Sınırötesi Akışına İlişkin Rehber İlkeleri

Uluslararası hukuk düzenine bakacak olursak; Ekonomik Kalkınma ve İş birliği Örgütü'nün ("OECD") 1980 tarihli rehber ilkeleri 1/b maddesi bağlamında kişisel veri kavramı; *"Kimliği belirli ya da belirlenebilir bir gerçek kişi (ilgili kişi) hakkındaki tüm bilgileri ifade eder."* şeklindedir.[36] Bu kapsamda OECD tarafından yapılan bu tanımlama kişisel veri tanımlamasının ilk olarak açıklanması şeklinde karşımıza çıkmaktadır. 1980 yılında üye devletler tarafından ilgili rehber ilkeler kabul edilmiştir.

General Data Protection Regulation ("GDPR" ve Türkçe çevirisiyle "Genel Veri Koruma Tüzüğü") olan Avrupa'nın veri koruma ve gizliliğine ilişkin tüzüğünden farklı olarak rehber ilkeler yol gösterici nitelikte olup, bağlayıcı nitelik taşımamaktadır. Bu ilkeler bağlayıcı olmamasına karşın, uluslararası düzeyde olan ilk düzenleme olması sebebiyle önemli bir yer arz etmektedir.[37] Sistematik olarak yayınlanmış ilk kişisel veri içeriği taşıyan belgelerden biri olan OECD Rehber ilkeleri kendi içerisinde yapmış olduğu düzenlemelere ek olarak yurtdışı aktarım konusuna da değinmiştir. Ancak bu konuda yapılan düzenlemeler güncel gelişmeler ışığında yetersiz kalmıştır.

1.2.2 108 sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireyin Korunması Sözleşmesi

28 Ocak 1981 tarihinde Strazburg'da imzalanan bu sözleşmeyi Türkiye, 2016/8576 sayılı karar ile 30 Ocak 2016 tarihinde kabul etmiştir. Sözleşmeye henüz taraf olma işlemleri tamamlanmamış olsa da ilgili sözleşme iç hukukta bağlayıcı nitelik taşımaktadır.[38] İlgili sözleşmenin 1. Bölüm ve 1. Maddesi amacı şu şekilde belirtmiştir; *"İşbu sözleşmenin amacı,*

---

[36] OECD/ Guidelines on the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data, 1980, <https://www.oecd.org/digital/ieconomy/oecdguidelinesontheprotectionofprivacyandtransborderflowsofpersonaldata.htm> (Erişim Tarihi: 12.06.2021).

[37] Doğan, Adnan C., "Kişisel Verilerin Korunması, Muhafazası ve Paylaşımı", **Hazine ve Maliye Bakanlığı Bilgi Notu,** https://ms.hmb.gov.tr/uploads/sites/12/2021/02/kisisel_verilerin_korunmasi_ve_paylsim_rehberi.pdf. (Erişim Tarihi:19.07.2022)

[38] Bilgi Üniversitesi İnsan Hakları Merkezi/ Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin İlişik Beyanlarla Birlikte Onaylanması Hakkında Karar Resmi Gazete'de Yayımlandı, Mart 2016, https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/tr/news/none-kisisel-verilere-dair-sozlesme-bakanlar-kurul/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

her bir Tarafın ülkesinde, uyruğu veya ikamet yeri ne olursa olsun her gerçek kişinin temel hak ve özgürlüklerini özellikle kendisiyle ilgili kişisel verilerin otomatik işleme tabi tutulması karşısında özel hayata saygı hakkını güvence altına almaktır."

Avrupa Konseyi'nin 108 sayılı "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi"[39] başlıklı sözleşmesinin Madde 2/a uyarınca da tamamen OECD rehber kurallarının tanımı birebir olarak kullanılmıştır. 108 sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesi bu konuda özel olarak hem otomatik işleme konusunda hem de kişisel veri konusunda düzenlemeler getirmiş olup, ilk kabul görmüş ve hala uluslararası tek belge olması sebebiyle ciddi bir önem arz etmektedir.[40]

Yargıtay'da ilgili sözleşme üzerinde vermiş olduğu kararlarda; *"Bu bağlamda öncelikle 1 Ekim 1985 tarihinde yürürlüğe giren "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi" dikkat çekmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, 28 Ocak 1981 tarihinde bu Sözleşmeyi imzalayan ilk ülkelerden birisi olmuş; bu Sözleşme, 17 Mart 2016 tarih ve 29656 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak iç hukuka dâhil edilmiştir. Anılan Sözleşmenin temel amacının; "her Üye Ülkede, uyruğu veya ikametgâhı ne olursa olsun gerçek kişilerin, temel hak ve özgürlüklerini ve özellikle kendilerini ilgilendiren kişisel nitelikteki verilerin otomatik yollarla işleme tabi tutulması karşısında özel yaşam haklarını güvence altına almak" olduğu yerinde olarak ifade edilmektedir."* [41] şeklinde sözleşmeyi tanımlayarak, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu kapsamında değerlendirmesine devam etmiştir.

1.2.3 95/46/EC sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbest Dolaşımı Bakımından Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Direktifi

Son olarak uluslararası düzende kişisel verilerin korunması konusunda yol gösterici nitelik taşıyan 95/46/EC sayılı direktif uyarınca kişisel veri tanımını; *"Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiyle ilgili her türlü bilgidir. Bu gerçek kişi, özellikle bir isim, kimlik numarası, konum verileri ya da bu gerçek kişinin fiziksel, fizyolojik, genetik, ruhsal,*

[39] Resmi Gazete (RG), 108 Sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi, Karar Sayısı: 2016/8576, 29.02.2016, https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/03/20160317-2.pdf. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[40] Akçalı Gür, Berna, "Uluslararası Hukuk ve AB Hukuku Boyutuyla Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması", **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi,** 2019, s.137 https://dergipark.org.tr/tr/doi/10.33433/maruhad.665460. (Erişim Tarihi: 19.02.2022)

[41] Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2017/6127, K. 2018/11148. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.01.2022)

ekonomik, kültürel veya toplumsal kimliğine özgü bir ya da daha fazla sayıda faktöre atıfta bulunularak doğrudan veya dolaylı olarak kimliği belirlenebilen kişidir." şeklinde tanımlamıştır. Bu noktada belirtmemiz gerekir ki 95/46/EC sayılı Veri Koruma Direktifi AB Parlamentosu ve Konseyi'nin 27.04.2016 tarihinde, 2016/679 sayılı Genel Veri Koruma Tüzüğü ilgili direktifi yürürlükten kaldırmıştır. Bu bağlamda ilgili direktifi yürürlükten kaldıran GDPR, bu tarihten itibaren Avrupa Birliği'ne üye devletlere direkt olarak bağlayıcı hale gelmesini sağlamıştır[42].

Yargıtay'ın ilgili yönerge kapsamında vermiş olduğu kararlarda ilgili yönergeye defalarca atıfta bulunmuştur. Yargıtay Ceza Dairesi vermiş olduğu diğer bir kararda ilgili yönergenin amacını; *"95/46 no'lu Yönerge temel alınarak düzenlenen telefon konuşmaları ve e-postaları da kapsayacak şekilde elektronik iletişimde özel yasanın gizliliği ve kişisel verinin korunmasına dair 2002/58 no'lu Yönerge'nin amacı, Avrupa Birliğine üye ülkeler tarafından, haberleşmenin gizliliğine yetkisi bulunmayan kişilerce erişilmesini engellemek, kamu telekomünikasyon şirketleriyle ve kamuya açık telekomünikasyon servisleriyle sağlanan telekomünikasyon gizliliğini korumak amacıyla önlemlerin alınmasını sağlamaktır."*[43] ibareleriyle belirli hale getirmiştir. Bununla birlikte Yargıtay kişisel verilerin kaydedilmesi suçu hakkında vermiş olduğu birçok kararda özellikle ilgili kişisel verinin milli savunma, milli güvenlik, kamu güvenliği ve kamu düzenini ilgilendirmesi halinde 95/46 no'lu Yönerge'nin İstisnalar başlıklı m.28 hükmü uyarınca yargı makamları ya da infaz mercileri tarafından işlenmesi halinde ilgili kanun hükümlerinin uygulanmayacağını belirtmiştir.[44]

1.2.4 2016/679 Sayılı Genel Veri Koruma Tüzüğü ("GDPR")

Genel Veri Koruma Tüzüğü ("GDPR") yine aynı şekilde tanıma paralel olarak kendi içerisinde kişisel veriyi düzenleme altına almıştır. Diğer uluslararası tanımlamalardan farklı olarak bu alanda yapılan tanımlama biraz daha genişletilerek kişisel veri kavramına uygun örnekler ile daha açıklayıcı bir tanım şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

---

[42] Akıncı, Ayşe N., "Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün Getirdiği Yenilikler Ve Türk Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi", **T.C Kalkınma Bakanlığı İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü**, 2017, http://www.bilgitoplumu.gov.tr/wp-content/uploads/2017/07/AB_Veri_Koruma_Tuzugu.pdf., s.8. (Erişim Tarihi:19.07.2022)

[43] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2019/491, K.2021/350 . https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 15.06.2022)

[44] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2020/18, K. 2021/371. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 15.06.2022)

6698 sayılı Kişisel Verileri Koruma Kanunu'nun paralel olarak hazırlandığı Genel Veri Koruma Tüzüğü 2012 yılının başında çalışılmasına başlanmış bir uluslararası belgedir. Belge genel niteliği itibari ile günümüzde gelişen teknolojiler ve dolayısıyla kişisel veriler kapsamında düzenlemeler içermektedir.

Bu düzenlemeler maddi kapsam içerisinde kişisel verilerin, ilgili tüzüğün 2. Maddesi uyarınca; *"Kişisel verilerin tamamen ya da kısmen otomatik araçlarla işlenmesine ve kişisel verilerin otomatik araçlar haricinde bir dosyalama sisteminin parçasını oluşturan veya bir dosyalama sisteminin parçasını oluşturması amaçlanan araçlarla işlenmesine uygulanır."* şeklinde geniş kapsamlı bir alanda uygulama alanına alınmıştır. Belirtmemiz gerekir ki ilgili tüzük Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın m.229 hükmü uyarınca Avrupa Birliğine üye olan tüm ülkeler açısından uygulanacak ve bağlayıcı olacaktır. Bu haliyle yapılan düzenlenmenin tüm üye ülkeler üzerinde uygulanması geniş bir kitleyi bağlayıcı kılmakla beraber düzenlemenin niteliği Avrupa üzerinde ciddi bir etki doğuracaktır. Aynı zamanda tüzük kendi içerisinde rıza kavramını, çocukların kişisel verilerini ve daha sonradan bahsedeceğimiz unutulma hakkını da düzenlemektedir.

Bu noktada Yargıtay unutulma hakkı üzerinde detaylı bir inceleme alanı bırakmıştır. Verilen karar uyarınca; *"'"...Unutulma hakkına gelince; unutulma hakkı ve bununla ilişkili olan gerektiği ölçüde ve en kısa süreliğine kişisel verilerin depolanması veya tutulması konuları, aslında kişisel verilerin korunması hakkının çatısını oluşturmaktadır. Her iki hakkın temelinde bireyin kişisel verileri üzerinde serbestçe tasarruf edebilmesini, geçmişin engeline takılmaksızın geleceğe yönelik plan yapabilmesini, kişisel verilerin kişi aleyhine kullanılmasının engellenmesini sağlamak yatmaktadır. Unutulma hakkı ile geçmişinde kendi iradesi ile veya üçüncü kişinin neden olduğu bir olay nedeni ile kişinin geleceğinin olumsuz bir şekilde etkilenmesinin engellenmesi sağlanmaktadır. Bireyin geçmişinde yaşadığı olumsuz etkilerden kurtularak geleceğini şekillendirebilmesi bireyin yararına olduğu gibi toplumun kalitesinin gelişmişlik seviyesinin yükselmesine etkisi de tartışılmazdır. Unutulma hakkı; üstün bir kamu yararı olmadığı sürece, dijital hafızada yer alan geçmişte yaşanılan olumsuz olayların bir süre sonra unutulmasını, başkalarının bilmesini istemediği kişisel verilerin silinmesini ve yayılmasının önlemesini isteme hakkı olarak ifade edilebilir..."*[45] şeklinde unutulma hakkı ile kişisel verilerin korunması ilişkisini incelemektedir. Bununla

[45] Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2020/4751, K. 2021/1235. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 15.06.2022)

beraber tek otoriteyle muhatap olma ilkesi ve idari para cezalarını da tüzüğün içerisinde düzenleme altına almıştır.

1.3 TÜRK HUKUKUNDA KİŞİSEL VERİLER

Kişisel veri kavramı, özü itibariyle tarihsel aşamalar içerisinde gittikçe gelişmiş ve günümüzde bulunduğu konuma gelmesi uzun yıllar almıştır. Bu bağlamda tarihsel aşamaları incelerken ilk olarak tezimizin bu başlığı altında ulusal düzlemde, sonrasında ise uluslararası düzlemde kişisel verinin tarihsel gelişimini ele almaya çalışacağız.

1.3.1 1982 Anayasası Uyarınca Kişisel Veriler

Kişisel veri kavramı, ulusal anlamda ilk olarak 1982 Anayasası'nın 20. Maddesi ile hayatımıza girmiştir. Kavram, 1982 Anayasası'nın bünyesinde ilk olarak özel hayatın gizliliği şeklinde ortaya çıkmış ve ilgili Anayasa'nın 2. Kısmında kişinin temel hak ve ödevleri başlıklı bölümde düzenlenmiştir. 1982 Anayasası'nın özel hayatın gizliliği başlıklı maddesi; *"Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz."* şeklinde tanımlama yapmıştır.

Özü itibariyle özel hayatın gizliliği kişisel verilerin korunması ile paralel incelenmesi gereken ve kavramın günümüze kadar ulaşmasında ana rol oynayan kavramlardan biridir. Keza, aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ("AİHM") "Özel Hayatın ve Aile Yaşamının Korunması" başlıklı 8. Maddesi ile tamamen paralel düzenlemeler getirilmiştir. Her iki tanım inceleme altına alındığında belli başlı sınırlamalar dışında özel hayatın gizliliğinin en geniş anlamda koruma altına alındığını ve bu hakka kanun koyucu bakımından özel bir önem atfedildiğini görmekteyiz.

Bu noktada, Yargıtay'ın da kişisel verilerin kaydedilmesi suçu hakkında vermiş olduğu birçok kararda AİHM'nin paralel düzenlemelerine atıfla değerlendirmelerini gerçekleştirdiği görülmektedir. Şöyle ki; Yargıtay'ın kişisel veri bağlamında yaptığı incelemede, "*AİHM, kişisel verilerin elde edilmesini her durumda özel yaşamın gizliliği hakkına bir müdahale olarak görmemekte ve kişisel verilere ilişkin AİHS'nin 8. maddesi çerçevesinde iki aşamalı bir değerlendirme yapmaktadır. Öncelikle müdahalenin yasal dayanağı olup olmadığı ve ulaşılabilirliği, daha sonra ise ulusal güvenlik gibi meşru bir amaç bağlamında müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığını*

değerlendirmektedir.[46]*"* şeklindeki içtihadından kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun doğrudan doğruya özel yaşamın gizliliği bakımından değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Öte yandan, Yargıtay vermiş olduğu bir başka kararında da *"Kişisel verilerin korunması temel hak ve özgürlükler ile yakından ilişkilidir. Çünkü kişisel verilerin açıklanması öncelikle özel hayatın gizliliğini ihlal edilebileceği gibi başka bir takım bağlantılı hakları da zarara uğratabilir."* Şeklindeki açıklamasıyla bu yöndeki görüşlerine bir yenisini daha eklemiştir[47]. Öyleyse kişisel verilerin korunması hakkının temel bir hak ve özgürlük olduğu konusu ulusal ve uluslararası yargı içtihatları ve düzenlemeleri ile sabittir. Kaldı ki, kanımızca kişisel verilerin korunması, doktrinde katıldığımız görüş uyarınca da hem ulusal hem uluslararası hukuk açısından bir insan hakkı niteliği taşımakta olmakta olup, iç hukuk açısından Anayasa normu ile düzenlenmiş bir temel hak ve özgürlük teşkil etmektedir.[48]

Takip eden süreçte ilgili Anayasa düzenlemesinin yetersiz kalması ve teknolojinin gelişmesi sebebiyle 2010 tarihli Anayasa değişikliği ile özel hayatın gizliliği kavramı daha geniş bir hale gelmiş ve kişisel verilerin korunmasını isteme, kişisel veri hakkında bilgilendirilme, erişim sağlama, verinin silinmesini talep etme, kullanılıp kullanılmadığını öğrenme ve verinin "açık rıza" ile işlenmesi hakları gündeme gelmiştir[49]. Bununla beraber kişisel verilerin korunması kavramı Anayasa'ya hüküm olarak eklenmiştir.

1.3.2 Türk Ceza Hukuku'nda Kişisel Veriler

Kişisel verileri koruma ile alakalı olarak ilk cezai düzenlemeler, 12.10.2004 tarihinde 5237 sayılı TCK 'na tezimizin konusunu oluşturan m.135 "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi", m.136 "Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme", m.138 "Verileri Yok Etmeme" olarak düzenleme altına alınmıştır. Kişisel veri kavramı, Türk Hukuku 'nda kişisel verilerin korunması kapsamında TCK içerisinde yer almasıyla ilk metin olma özelliği taşısa dahi, TCK 'nun tanımlar başlıklı 6.maddesinde ilgili tanıma yer verilmemiştir. Ancak daha

[46] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E.2020/18, K. 2021/371. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 21.05.2022)
[47] Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2017/4-1340, K. 2018/1622, T. 6.11.2018. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 21.05.2022)
[48] Dülger, Murat V., **Bilişim Suçları ve İnternet İletişimi Hukuku**, 9. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, s. 633.
[49] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Kişisel Verilerin Korunması Alanında Uluslararası Ve Ulusal Düzenlemeler, https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4183/Kisisel-Verilerin-Korunmasi-Alaninda-Uluslararasi-ve-Ulusal-Duzenlemeler (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

önceden de belirtmiş olduğumuz üzere TCK m.135 kişisel verilerin kaydedilmesi suçunda tanıma yer verilmiş olup, kişisel veri tanımı açık bir şekilde yapılmıştır.[50] Bu şekilde TCK üzerinde yapılan düzenlemenin, KVKK gibi özel bir kanunla düzenleme yapılmadan uzun bir süre önce yapılması, kanun koyucunun kişisel verilerin korunmasına vermiş olduğu değeri göstermektedir[51]. Konumuz itibariyle kişisel verilerin kaydedilmesi suçu ayrı bir başlık altında geniş değerlendirileceği için incelemenin detayına ileride yer alan bölümlerde değineceğiz.

Yargıtay 19. Ceza Dairesi'nin 2017/3325 E. Ve 2018/11147 sayılı kararı kişisel verilerin korunmasının ceza hukuku kapsamında korunması gerektiğini şu şekilde incelemiştir; *"Gerçekten, gelişen teknoloji karşısında kişisel verilerin hızla depolanabileceği, iletilebileceği vb. faaliyetler düşünüldüğünde bu alandaki koruma ihtiyacının önemi ortadadır. Bu anlamda kişisel verilerin korunmasının modern ve global dünyadaki hayatiyeti gözetilerek bu alanın ceza hukuku normları ile korunmasına da ihtiyaç duyulmuştur."*

Tüm bahsettiklerimiz ve Yargıtay kararları ışığında kanunla getirilen düzenlemeler ile özel hayatın gizliliğinden farklı ve bağımsız olarak suç tipleri düzenlenmiş ve bu konuda daha önceden bahsetmiş olduğumuz eksiklikler giderilmeye çalışılmıştır. Ancak sadece suçların düzenlenmesi her geçen gün gelişen teknoloji kapsamında yeterli olarak kabul edilmemelidir. O halde, suç tiplerinin incelenmesinde KVKK 'nun da dikkate alınması suretiyle detaylı inceleme yapılması gerektiğini söylememiz gerekir[52]. Bu çerçevede incelenen suç tiplerinde Ceza Muhakemesi Kanunu ("CMK") içerisinde yer alan düzenlemeler ve hala yürürlükte olan kişisel verileri koruma ile alakalı mevzuatların yol gösterici nitelik taşıdığı açık olduğundan, tüm bu incelemeler esnasında külli olarak kapsamlı bir değerlendirme yapılması zarureti olduğu kanaatindeyiz.

1.3.3 Özel Hukukta Kişisel Veriler

4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu ("TMK") uyarınca da kişisel veri kavramını incelemek gerekmektedir. Bu bağlamda TMK m.24 ve m.25 kişisel verinin konusunu oluşturan

[50] Sınar, Hasan, "Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme, Yayma Veya Ele Geçirme Suçu (TCK md. 136)", **Kişisel Verileri Koruma Dergisi,** Sayı:2**,** 2020, https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1187047 s.38. (Erişim Tarihi:24.07.2022)
[51] Sınar, s.38.
[52] Uyarer, s.20.

"kişilik" kavramı ile kişisel verilerin korunmasında medeni kanunda incelenmesi gereken öncelikli maddeler olacaktır. Bu bağlamda TMK m.24/f.2; *"Kişilik hakkı zedelenen kimsenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar ya da kanunun verdiği yetkinin kullanılması sebeplerinden biriyle haklı kılınmadıkça, kişilik haklarına yapılan her saldırı hukuka aykırıdır."* şeklinde düzenleme getirmiştir. Ayrıca Yargıtay'ın da yine kişisel verilerin medeni kanunda korunması kapsamında; *"Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." Bununla birlikte Türk Medeni Kanunu'nun kişilik haklarının korunmasını düzenleyen 23. ve 24. maddesi hükümleri uyarınca da kişisel veriler korunmaktadır."*[53] şeklinde vermiş olduğu kararda TMK m.23 hükmünü de kişisel verilerin korunması kapsamında ele almış olduğu görülmektedir. Nitekim, kanımızca Yargıtay'ın da içtihatları dikkate alındığında; özellikle kişinin özel yaşam alanı içerisinde yer almayan görüntüleri, fotoğrafları veya sesinin kişinin rızasına aykırı olarak kaydedilmesi eylemlerinin ceza yargısı dışında ayrıca medeni kanun anlamında tanımlanan kişilik hakkının ihlali olarak değerlendirilebileceğini ve özel hukuk bakımından doğan bu ihlalin medeni yargı kapsamında yer alan yaptırımlara tabi olabileceğini de ortaya koymaktadır.[54]
Bu konuda, maddenin içeriğini incelediğimizde ilgili kişinin rızası veya daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar bulunması ya da kanunun verdiği yetkinin kullanılması gibi hukuka aykırılığı kaldıran hallerin ortaya çıkması durumunda TMK 'nun koruması içerisine alınmayacağı belirtilmiştir [55].
TMK m.25 ise kişiliğin korunmasında saldırı durumunda açılabilecek davalara yönelik düzenlemeyi içermektedir. TMK m.25 uyarınca; "*Davacı, hâkimden saldırı tehlikesinin önlenmesini, sürmekte olan saldırıya son verilmesini, sona ermiş olsa bile etkileri devam eden saldırının hukuka aykırılığının tespitini isteyebilir. Davacı bunlarla birlikte, düzeltmenin veya kararın üçüncü kişilere bildirilmesi ya da yayımlanması isteminde de bulunabilir. Davacının, maddî ve manevî tazminat istemleri ile hukuka aykırı saldırı dolayısıyla elde edilmiş olan kazancın vekâletsiz iş görme hükümlerine göre kendisine verilmesine ilişkin istemde bulunma hakkı saklıdır."* şeklinde düzenlenmiştir.
Kişiler, kişisel verilerinin hukuka aykırı şekilde kullanıldığını veya kaydedildiğini fark etmesi durumunda TMK m.25 hükmünde yer alan düzenlemeye dayanarak kişisel veri

[53] Yargıtay 19.Ceza Dairesi, E.2017/6532,K. 2018/11149. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 26.02.2022)
[54] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E.2013/9669, K. 2014/3760. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 26.02.2022)
[55] Gültekin, s.16.

ihlalinin ve hukuka aykırılığın tespitini, ihlale son verilmesini ve burada bahsedilmiş olan ihlallerden doğan zararlarını tazmin edebilecektir [56].

1.3.4 İdare Hukuku'nda Kişisel Veriler

İdarenin ve idari işleyişin niteliği itibariyle yürüttüğü birçok eylem adına kişilerin ve kurumların çeşitli kişisel verilerine ihtiyaç duyar. İdare, genel tüm kamu hizmetleri için gereken tüm kişisel verileri toplar, işler ve amacına uygun olarak kaydeder. Veri işleme ve toplama faaliyetlerini gerçekleştirmesi adına KVKK 'nun m.28 hükmü kapsamında idarenin faaliyetlerini gerçekleştirebilmesi adına istisna getirmiştir.[57] İlgili kanun maddesi özellikle kamu güvenliği, kamu düzeninin sağlanması, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi, bütçe, vergi ve mali konular gibi birçok unsur için idareye geniş bir veri kullanım alanı sunmuştur.

Bilindiği üzere teknolojinin gelişmesine paralel olarak idari faaliyetler gerçekleştirilirken elektronik ortam kullanılmaktadır. Bunlara örnek olarak adli sicil kayıtları, güvenlik soruşturmaları, sağlık hizmetleri kapsamında e-nabız ve hayat eve sığar gibi uygulamalar, kamu kurumlarının abonelik sözleşmeleri gibi birçok kişisel veri idare tarafından işlenmektedir. [58] Gittikçe elektronik ortama taşınan bu verilerin idare tarafından ciddi teknik ve idari tedbirler alınarak işlenmesi ve kaydedilmesi önem taşımaktadır. Bu anlamda kişisel verilerin korunması hukuku bir kez daha karşımıza çıkmaktadır.

1.4 KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINDA TEMEL ALINAN İLKELER

Kişisel verilerin korunmasında da malumlarınız olacağı üzere diğer hukuk dallarında olduğu gibi temel alınması gereken ilkeler mevcuttur. Nitekim, söz konusu ilkeler en başta KVKK m.4/2/a "Genel İlkeler" başlığı uyarınca sayılmış ve açıklanmıştır. Anılan hüküm çerçevesinde, hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, doğru ve gerektiğinde güncel olma, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve

[56] Çokmutlu, Metin, Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması, **Kocaeli Üniversitesi (Yüksek Lisans Tezi)**, 2014, s.125.
[57] Kangal,s.23.
[58] Aydoğdu, Yasin, "Kamu İdaresinde Kişisel Verilerin Korunması", **Selçuk Universitesi Hukuk Fakultesi Dergisi**, C: (29), S: (1), 2021, https://dergipark.org.tr/tr/doi/10.15337/suhfd.808608, s.269, (Erişim Tarihi:19.07.2022).

ölçülü olma, ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme şeklinde düzenlenmiştir.

KVKK kapsamında sayılan işbu ilkelere ek olarak genel hukuk normlarında düzenlenmiş olan ve temel ilke niteliği taşıyabilecek başkaca teamül ve ilkelerin de kişisel verilerin korunmasında önem taşımakta olduğu ve kişisel verilerin işlenmesinde uygulama alanı bulduğu açıktır. Bu durumun örneklerini ayrıca yukarıda belirtmiş olduğumuz temel ilkeleri incelerken daha ayrıntılı olarak inceleyeceğiz.

1.4.1 Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygunluk

Kişisel Verileri Koruma Kurumu uyarınca hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma ilkesi kişisel verilerin korunması ve işlenmesinde tüm kanunlara ve diğer hukuksal düzenlemelere getirilen ilkelere uygun şekilde hareket edilmesi gerektiği zorunluluğunu ifade etmektedir[59]. İşbu anılan ilke, evrensel hukuk düzeni başta olmak üzere ulusal ve uluslararası tüm hukuk normlarını da kapsayacak surette oldukça geniş kapsamlı bir tanımı da beraberinde getirmiştir.

Dürüstlük kurallarına uygunluk aynı zamanda TMK m.2 uyarınca düzenlenmiş olup, "Dürüst davranma" başlıklı madde çerçevesinde işbu kural şu şekilde tanımlamıştır; *"Herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz."*. Hemen ifade edilsin ki, işbu kuralın sağlamak istediği amaç ile yöneldiği netice, kişilerin haklarını kullandıkları esnada dürüst, namuslu, makul ve yaptığı eylemin sonucunu bilebilen orta zekalı bir kimsenin benzer olaylardaki sergileyeceği tutum ve davranışlarını ölçü alarak bu şekilde hareket etmelerini sağlayabilmektir.[60]. Hal böyle iken, anılan kuralın kişisel verileri koruma hukuku bakımından da yadsınamaz öneminin bulunduğu açık olup kanun koyucu tarafından kişisel veri sahipleri bakımından sağlanmak istenen korumanın amacı bakımından hukuka ve dürüstlük kurallarına uyma borcunun gözetilmesi hukukun doğal bir neticesidir.

[59] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Temel İlkeler, https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4189/Kisisel-Verilerin-Islenmesine-Iliskin-Temel-Ilkeler (Erişim Tarihi:19.07.2022).

[60] İmre, Zahit, **Medeni Hukuka Giriş**, Yenilenmiş 3. Bası, Istanbul: Fakülteler Matbaası, 1980, s.67.

1.4.2 Amaca Uygunluk

KVKK uyarınca gerek 'ilgili kişinin hakları' başlıklı m.11 bağlamında, gerekse de 'genel ilkeler' başlıklı m.4/c bendinde incelenmiştir. Bu çerçevede, amaca uygun olarak veri işleme faaliyetlerinin yürütülmesi hususunun kişisel verilerin korunması bakımından önem arz ettiği sabittir. Nitekim, yine KVKK kapsamında kabul edilen temel ilkelerden biri olan amaca uygunluk kriteri aynı zamanda diğer saydığımız ilkelerin uygulanmasına yönelik olarak da herhangi bir verinin veri işleme faaliyetine uygun olup olmadığı hususunda ölçüt olarak sayabileceğimiz bir ilkedir[61]. Ayrıca, ilgili ilkeyi iki ana başlık altında incelemek gerekmektedir. Bunlardan ilki belirli, açık ve meşru amaçlar ile işlemektir. İkincil olarak işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma kriteri ile doğrudan bağlantılı olmasıdır. Burada asıl olarak amaca uygunluk kriterinin kişisel veri işleme faaliyetlerinde veri işleme amacının belirliliğini sağlayacak detayda ortaya konulması önem arz etmektedir.[62]

1.4.3 Ölçülülük

Ölçülülük kriteri sadece kişisel verileri koruma ve işleme faaliyetleriyle sınırlı olmamak kaydıyla tüm hukuk düzenimizde mutlak olarak incelenmesi gereken ilke ve kriterlerin başında gelmektedir. Genel anlamda ilkenin tanımını yapmamız gerekirse ölçülülük ilkesi; "*İdarenin davranış ve hareketlerinde kullandığı imkan, araç ve ölçülerin, bu davranış ve hareket neticesinde elde etmek istediği sonuçlara uyarlamasıdır.*" şeklinde açıklanmaktadır.[63]

AYM kararlarında ise ölçülülük ilkesi geniş bir tanımlama ile şu şekilde açıklanmıştır; *"Kanun koyucu, düzenlemeler yaparken hukuk devleti ilkesinin bir gereği olan ölçülülük ilkesiyle bağlıdır. Bu ilke ise "elverişlilik", "gereklilik" ve "orantılılık" olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. "Elverişlilik", başvurulan önlemin ulaşılmak istenen amaç için elverişli olmasını, "gereklilik" başvurulan önlemin ulaşılmak istenen amaç bakımından gerekli olmasını, "orantılılık" ise başvurulan önlem ve ulaşılmak istenen amaç arasında*

---

[61] Yücedağ, Nafiye, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Genel Ilkeler", **Kişisel Verileri Koruma Dergisi,** C: (I), S: 1(1), 2019, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/737938, s. 47-63. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[62] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Temel İlkeler, https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4189/Kisisel-Verilerin-Islenmesine-Iliskin-Temel-Ilkeler, Erişim Tarihi: 19.07.2022.

[63] Hatipoğlu, Mehmet, "Kamu Görevlilerine Disiplin Cezalarının Uygulanmasında Ölçülülük İlkesi", **Türk Barobirliği Dergisi**, 2019, http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/Dergi/Dergi143/185/, s.185. Erişim Tarihi: 19.07.2022

olması gereken ölçüyü ifade etmektedir. Bir kurala uyulmaması nedeniyle kanun koyucu tarafından öngörülen yaptırım ile ulaşılmak istenen amaç arasında da "ölçülülük ilkesi" gereğince makul bir dengenin bulunması zorunludur."[64]

Başka bir ifadeyle, sınırlamanın sınırı olarak tanımlayabileceğimiz ölçülülük ilkesi; özünde kişilerin temel hak ve özgürlüklerine yapılan müdahalelerin sınırlarını belirleyerek koruma altına alan bir ilkedir. Ölçülülük, aynı zamanda hukuka uygunluk kriterleri içerisinde değerlendirilen bir kriter olup, ilgili kriteri kurum tebliğlerinden bir örnekle açıklamamız gerekirse; Kredi kartı başvurusunda bulunan kişiden, sosyal hayatındaki tercihlerine yönelik bilgi talep edilmesi ölçülülük ilkesine aykırılık oluşturacağının altını çizmek gerekir.[65]

1.4.4 Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma

Doğru ve gerektiğinde güncel olma kriterine bakacak olursak Kanun koyucu burada 108 sayılı Avrupa Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine ve 95/46/EC sayılı Avrupa Birliği Veri Koruma Direktifine paralel bir düzenleme getirerek, KVKK m.4 yani genel ilkeler arasına ilgili ilkeyi ekleyerek düzenleme getirmiştir.[66]

Kurum bu ilkeye şu şekilde açıklama getirmiştir; *"Veri, hakkında bilgi vermesi gereken şeyi doğru şekilde anlatabilmelidir. Kişisel verilerin doğru ve güncel tutulabilmesini teminen; kişisel verilerin elde edildiği kaynaklar belirli olmalı, kişisel verilerin toplandığı kaynağın doğruluğu test edilmeli, kişisel verilerin doğru olmamasından kaynaklı talepler göz önünde bulundurulmalı ve bu kapsamda makul önlemler alınmalıdır."* Bu tanımlamadan yola çıkarak aslında Kurum tarafından geniş bir tanımlama yapılarak belli ölçütler getirilmiş, kişisel veri işleme ve korunmasında doğru ve gerektiğinde güncel olma kriterini hem idari hem de teknik yaptırımlara bağlanmıştır.

Tam bu noktada, uygulama içerisinde karşılaşılan bazı hususlar kapsamında belirtilmesi gerekir ki, kişisel veri işleyişinin tüm aşamalarında güncel ve doğru olma ilkesi geçerli olacağından söz konusu ilke her daim karşımıza çıkacaktır. Yapılan tüm faaliyetlerde güncelliğin sağlanmasının diğer bir ucu mevzuatların değişimi ile paralel olarak

---

[64] Anayasa Mahkemesi Kararı, E.2007/4, K. 2007/81,T.18.10.2007,. https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/ (Erişim Tarihi: 19.02.2022)

[65] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/Örneklerle Kişisel Verilerin Korunması, Sayı:29, Haziran 2019, Ankara, https://kvkk.gov.tr/Icerik/5383/Diger-Dokumanlar, (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

[66] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/Temel İlkeler, https://www.kvkk.gov.tr/icerik/2049/kisisel-verilerin-ıslenmesinde-genel-(temel)-ilkeler ,(Erişim Tarihi: 19.07.2022).

incelenmelidir. Gerek mevzuatların getirmiş olduğu değişiklikler gerekse teknolojinin gelişmesiyle karşımıza çıkan yenilikler ışığında güncellemelerin kurum ve kuruluşlar açısından yenilenmesi gerektiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

1.4.5 Meşru Amaç Kriteri

Meşru amaç kriteri, KVKK m.4/c bendinde yer alan genel ilkelerden birisi olup daha önce bahsetmiş olduğumuz amaca uygunluk ilkesi ile paralel olarak düzenleme alanı bulmuştur. Geniş bir tanıma sahip olan meşru amaç kriterini, Kurum şu şekilde tanımlamıştır; *"Kişisel verilerin işlenme amaçlarının belirli, meşru ve açık olması; kişisel veri işleme amaçlarının açıklandığı hukuki işlem ve metinlerde (açık rıza, aydınlatma, ilgili kişi başvurularını yanıtlama, veri sorumlusu siciline olan başvuru) belirlilik ve açıklık ilkesine uyumda hassasiyet gösterilmesi, teknik-hukuki terminoloji kullanımından kaçınılmasıdır."* Bu tanımlamadan yola çıkarak meşru amacın, KVKK m.5 (Kişisel Verilerin İşlenme Şartları) ve m.6 (Özel Nitelikli Kişisel Verilerin Şartları) hükümlerine uygun şekilde düzenlenmiş olması ve en kısa anlamıyla "hukuka uygunluk" ihtiva etmesi gerektiği açıktır[67].

Kurul'un 25/03/2019 tarihli ve 2019/78 Sayılı Karar Özetinde meşru menfaat kriterinin uygun olup olmadığı kararlaştırılmıştır. Bu bağlamda ilgili kararı incelediğimizde meşru menfaat ilkesinin bazı ölçütleri ön plana çıkmakta olup bu ölçütleri kısaca 'Kişisel verinin işlenmesi sonucunda elde edilecek menfaat ile ilgili kişinin temel hak ve hürriyetlerinin yarışabilir düzeyde olması, meşru menfaatin halihazırda mevcut, belirli ve açık olması, ilgili kişinin temel hak ve hürriyetleri ile yarışabilir nitelikte olan meşru menfaatin elde edilmesi halinde bir yarar sağlanacak olması ve kişisel veri işlenmeksizin başkaca bir yol ve yöntemle bu yararın ortaya çıkmasının mümkün olmaması, meşru menfaat belirlenirken söz konusu yararın çok sayıda kişiyi etkilemesi, yalnızca kâr elde edilmesi ya da ekonomik yararın sağlanması amacına yönelik olmaması, iş süreçlerini ya da bir işleyişi kolaylaştırması gibi şeffaf ve hesap verilebilir nitelikleri haiz kriterlerin esas alınması, bu kapsamda, kişinin temel hak ve hürriyetleri ile veri sorumlusunun meşru menfaatinin karşılaştırılarak denge testinin yapılması' şeklinde sıralayabilmekteyiz. Aynı minvalde, AİHM'nin vermiş olduğu kararlarda meşru amaç kriterine yaklaşım şekli de ilkenin anlaşılabilmesi adına önem arz

[67] Kişisel Verilerin Korunması Platformu (KVKP)/ Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme, https://www.kisiselverilerinkorunmasi.org/belirli-acik-ve-mesru-amaclar-icin-islenme/, (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

eden hususlardandır. Özellikle AİHS m.10/2 uyarınca meşru amaçlar sayılmıştır. Bunları başkalarının haklarını veya itibarlarını koruma gibi veya özel olarak alınmış bilgileri koruma şeklindeki amaçlar olabileceği belirtilmiştir. Ek olarak, AİHM tarafından ulusal güvenliği sağlama, halkın güvenliği ve ülke bütünlüğünü sağlama gibi meşru amaçlar da ilgili kriter özelinde incelenmektedir.[68]

1.5. ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ VE MAHREMİYET

Günümüzde kişisel verileri koruma ve kişisel verileri korumanın ana çekirdeğini özel hayatın gizliliği kavramı oluşturmakta ve bu kavram ile hayatımızın her alanında sık sık karşılaşmaktayız. Özel hayatın gizliliğinin ana temelinde yatan mahremiyet (gizlilik) kavramı, insan varoluşunun getirdiği vücut bütünlüğü başta olmak üzere tüm hukuki unsurlar altında koruma altına alınması gerektiği gibi kişilik hakkının özünden doğan mahremiyetin özel bir koruma alanında incelenmesi gerektiği açıktır. Mahremiyet, konusu itibariyle sağlık alanında kişisel verilerin korunmasının inceleme alanına giren hasta gizliliği ve hekimin sır saklama yükümlülüğü konusunu da gündeme getirmiştir.

Mahremiyet kavramını detaylı inceleme altına almadan önce kişisel verilerin korunmasını ve gizlilik konusunu, ulusal ve uluslararası çapta öngörülen uyarlanmasına ilişkin sürecin tarihsel gelişiminden kısaca bahsetmek gerekir. Belirtmek gerekir ki, kişisel veri ile mahremiyet kavramının birbirinden ayrı unsurlar olarak incelenmesi kanımızca doğru olmayacaktır.

Bu kavramlar, öz niteliği itibariyle kişisel verilerin korunması ve gizliliğin özel hayatın gizliliği ile paralel olarak incelenmesi ve mahremiyet kavramının tanımlanabilmesi maksadıyla iç içe geçebilecek düzenlemeler içeren kavramları beraberinde getirmektedir. Kişisel veri kavramının, kişinin özel hayatı yani diğer bir deyişle kişilerin özel hayatlarının gizliliği konusunda ele alınmasını gerektirmektedir. O halde kişisel verilerin korunması, kişilik haklarının korunması kapsamına girmekte olduğundan bu ilişki çerçevesinde inceleme altına alınmalıdır.[69]

---

[68] Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, (Başvuru no: 133/ 1996/ 752/ 951), TBKP ve Diğerleri/Türkiye Davası. (https://hudoc.echr.coe.int/tur) (Erişim Tarihi:17.08.2022)

[69] Büke, Kamil K., "İnsan Hakları Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması Önerisi", **Journal of Health and Sport Sciences (JHSS),** C:(III), (S:1),s.19–23, https://dergipark.org.tr/tr/pub/jhss/issue/58369/843531 (Erişim Tarihi:02.05.2021)

Bu bağlamda, 14.04.2016 tarihinde Avrupa Birliği tarafından kabul edilen Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) ve ilgili düzenlemenin ülkemizde bir yansıması olarak kabul edebileceğimiz, 24.03.2016 tarihi itibariyle yürürlüğe giren 6698 sayılı KVKK 'nun getirmiş olduğu hükümler çerçevesinde, kişisel verilerin korunması ve gizliliğe ilişkin olarak kişilerin gizlilik alanını somut bir şekilde koruma altına alan başlıca regülasyonlar olarak nitelendirilmiştir. Pek tabi ki, bunlarla beraber birçok ulusal ve uluslararası kanun ve yönetmelik mevcut olmasına rağmen konumuz itibariyle gizlilik ile beraber paralel unsurların incelenmesinde öncelik vereceğimiz kanun sistematiği bu şekilde olacaktır.

Özel hayatın gizliliği kapsamında bahsetmemiz gereken diğer bir husus ise çalışmamızın konusunu oluşturan kişinin temel haklarından birisi olarak kabul edilen özel hayatın gizliliği kavramının Anayasal boyutta inceleme altına alınması olacaktır. 1924 Anayasası m.70 ve m.71 hükümleri bağlamında düzenleme altına alınan kişi dokunulmazlığı ile başlayan süreç 1961 Anayasası m.15 hükmü ile özel bir düzenleme getirilerek 'özel hayatın gizliliği' başlıklı madde ile daha ciddi bir korumaya tabi tutulmuştur. 1982 Anayasası'na bakacak olursak m.20 hükmü uyarınca özel hayatın gizliliği hususu, mutlak bir koruma altına alınmıştır.

2010 tarihli Anayasa değişikliğiyle Anayasa m.20 hükmüne "*Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir."* fıkrası eklenmiştir. Yapılan ekleme doğrultusunda, maddenin son hali ile çalışmamızın konusunu oluşturan kişisel veri ve gizlilik kavramının somut bir düzlemde anayasal metne döküldüğü ve bu kapsamda anayasal bir korumaya tabi tutulduğunu görmekteyiz. [70]

Mahremiyet (gizlilik) kavramı, çok geniş bir alana yayılabilen, kişiden kişiye özgü değişiklik gösterebilecek ve her anlamda geniş yorumlamaya açık olması, temel ve mutlak korunma sağlanması gereken bir kavramdır. Bu bağlamda, mahremiyetin tanımını tek cümle ile bağdaştırmak doğru olmayacaktır. Öz bir tanımlama yapmak gerekirse, Brandeis adındaki Amerikalı yargıç tarafından gizlilik hakkında öz bir tanımlama yapılmıştır; "*yalnız bırakılma hakkı; hakların en kapsamlısı ve özgür insanlar tarafından en çok değer verilen hak*". Tanımlamamızı biraz daha genişletmek gerekirse, gizlilik hakkı "hem özgürlük bilinci gereği kendi kendini belirleme, hem de kendisi dışındaki çevreyi kendi ilgisine göre kontrol

[70] Kurdoğlu, Ahmet, "Türk Hukukunda ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması", **Açıkbilim Yüksek Öğretim Kurulu,** https://afyonluoglu.org/PublicWebFiles/Reports/PDP/akademik/tr/2018_Türk hukuku'nda ve AIHSde özel hayatın gizliliği ve korunması.pdf., s.46 (Erişim Tarihi:02.05.2021)

etme anlamına gelmektedir." şeklinde tarif ederek, gizlilik hakkı kavramı ortaya koyulabilmektedir. [71]

Söz konusu tanımlamaların esasen çalışmamızın devamında detaylarıyla inceleyeceğimiz üzere gizliliğin özüne ve türlerine uygun bir tanımlama getirdiğini söyleyebiliriz. Nitekim, dış dünya ile olan bağlantının azalması veya çoğalması gizlilik alanına olan müdahale ile doğrudan bağlantı içerisindedir. Bu değişkenlerin az veya fazla olması tanımlamayı yapmanın güçlüğünü ve aslında mahremiyetin genişliğini göz önüne getiren bir etkendir. Bununla beraber gizlilik kavramını tek bir kalıpta incelenmektense çeşitli türler altında inceleme altına almak gerekir.

1.5.1. Gizliliğin Türleri

Mahremiyet konusunu tanım ile sınırlı kalmamak kaydıyla bu şekilde türlere ayırmak gizliliğin daha kolay anlaşılabilmesi adına kanımca gereken bir ayrım olduğunu yukarıda da ifade etmiştik. Bu açıdan, gizliliğin türlerini ayrı ayrı ele almak ve açıklamak mahremiyetin anlaşılabilmesi adına doğru olacaktır. Bu çerçevede, ilk olarak bölgesel mahremiyet, sonrasında kişi mahremiyeti ve son olarak bilgi mahremiyeti olarak sıralama yapabiliriz.[72]

1.5.1.1 Bölgesel mahremiyet

Bölgesel mahremiyet alanının korunması aslında daha önce bahsetmiş olduğumuz vücut bütünlüğünün korunmasından başlayarak kişilerin kendisine ait özel alanın tamamını kapsayan bir sürecin koruma alanında incelenmesini gerektirmektedir. Tanımda da bahsetmiş olduğumuz üzere 3. kişiler ile veri akışının sağlanmasının azaltılması doğal olarak fiziksel mahremiyetin sağlanmasının öncül değişkenidir.

Kişinin dış dünya ile bağlantısının artması sonucunda veri paylaşımı da eş zamanlı artış gösterecek ve mahremiyet alanı aynı orantıda kısıtlanacaktır. Bir hastanın gizliliğine yapılan

[71] İzgi, Mustafa C., "Mahremiyet kavramı bağlamında kişisel sağlık verileri", **Türkiye Biyoetik Dergisi** , C: (I), S(1), 2014, https://jag.journalagent.com/tjob/pdfs/TJOB_1_1_25_37.pdf, s. 25–37 (Erişim Tarihi:04.05.2021)

[72] Eroğlu, Şahika, "Dijital Yaşamda Mahremiyet (Gizlilik) Kavramı ve Kişisel Veriler: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğrencilerin Mahremiyet ve Kişisel Veri Algılarının Analizi", **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi,** C: (35), S: (2), https://doi.org/10.32600/huefd.439007, s.132. (Erişim Tarihi:01.05.2021)

müdahale, hekim veya sağlık kuruluşunun, hasta kişinin hastalığını kapsamak üzere tüm bilgilerini bilebilecek kadar yakın olunması ile ortaya çıkabilecektir. [73]

1.5.1.2. Sosyal mahremiyet

Sosyal Mahremiyetin içeriğine gelecek olursak; kişilik haklarının korunmasını sadece terim anlamıyla incelemek doğru olarak kabul edilmeyecektir. Burada, sosyal mahremiyetin konusunu oluşturan olguların kişilerin gerçek anlamda sosyalleşmesinden kaynaklandığını ve gerek kamu tüzel kişilikleri gerek özel sektör içerisinde paylaşılan verilerin kişinin direkt olarak duyduğu güven ile bağlantılı bir mahremiyet biçimi şeklinde karşımıza çıkacağını söylemek mümkündür.

Sosyal mahremiyet kavramını kısaca tanımlamak gerekirse kişilerin güven ilişkisine dayalı olarak olağan hayatın akışı içerisinde aktardığı verilerini kamu ve özel ayrımı yapmaksızın paylaşım altına almaları olarak ifade edilebilecektir. Bu konuda bir görüş uyarınca mahremiyetin ana hatları ve kökü sosyal çevreye dayanır inancı bulunmaktadır. Yani diğer anlamda bir kişinin, bilgi/veri paylaşımının sınırlanması kimlerle nasıl bir ilişkisi olduğuna ve aradaki güvene bağlıdır.[74] O halde örnek olarak bir kişinin banka personeline, hekimlere veya avukatlara verdikleri bilgilerin, kişinin açık rızası olmaksızın bir başkasına aktarmayacaklarına duyulan güveni bu kavram özelinde açıklayabiliriz.[75]

1.5.1.2. Dijital mahremiyet

Dijital mahremiyet konusu, günümüzde en fazla karşılaşılan mahremiyet türlerinden biridir. Bununla beraber sosyal medya, teknoloji ve internetin serbest ve kolay kullanımı her zaman için dijital gizliliğin gündemde kalmasına sebebiyet verecektir. Burada bir parantez açmamız gerekirse; dijital mahremiyetin sınırlarının en doğru şekilde belirlenmesi, kişilerin gizlilik algısını ve bu alana yapılabilecek müdahalelerin önüne geçebilecektir. Bunun yanında sosyal ağlar üzerinden dijital gizlilik kavramını değerlendirmemiz gerekirse sosyal medyayı doğuran en önemli unsurun sosyal ağ olduğunu da açıkça ifade etmek gerekli olacaktır. [76]Dijital gizlilikle karşılaşılan sorunların sosyal medya kullanımı ile doğrudan bağlantısı

---

[73] Akar, Yeşim,/ Özyürt, Elif,/ Erduran, Seyhan,/ Uğurlu, Deniz,/Aydın, İlhan, "Hasta Mahremiyetinin Değerlendirilmesi," **Sağlık Akademisyenleri Dergisi**, C:6, S:1, https://dergipark.org.tr/tr/pub/sagakaderg/issue/43967/543098, s.63–69, (Erişim Tarihi:03.05.2021)

[74] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması Hukuku", s.16

[75] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması Hukuku", s.16

[76] Şimşek, Turan, "Sosyal Medyada Mahremiyetin İfşası "Instagram Örneği'', **Sosyolojik Düşün Dergisi**, C: 4, S:1, 2019, https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosdus/issue/46613/537823, s. 10–24, (Erişim Tarihi:03.05.2021)

olduğu göz önündedir. Teknoloji ve sosyal medyaya kolay şekilde ulaşım sağlanabilmesi sebebiyle sosyal medya günümüzün en önemli iletişim araçlarından biridir.

Dijital mahremiyetin bu düzeyde konu edilmesinin başlıca sebebi; kişilerin özellikle teknolojinin ve internet kullanımının rahatlıkla kullanılabildiği bu dönemde, sosyal medya üzerinden fotoğraf ve bilgi paylaşımları ile duygu, durum metinleri gibi birçok alana yayılmış verilerin kontrolünün ve bunun paralelinde sosyal mahremiyetin dengesinin sağlanmasının güç olduğu ortadadır. Hal böyle iken, mahremiyeti bu şekilde farklı şekilde tanım ve türlere ayırmamıza karşın, kişilerin kendi alanlarında kontrollerini sürdürebildikleri miktarda gizliliğin sağlanabileceğini söylemek hiç de yanlış olmayacaktır. [77] Kişilerin özel hayatlarında izin verdikleri düzeyde mahremiyeti sağlaması ve teknolojinin gelişim içerisinde olduğu bu çağda 3. kişilerin ihlal niteliği taşıyan müdahalelerde bulunması riskinin arttığı görülmekte ve bu risklerin de önüne geçilmesi önem arz etmektedir.

Günlük yaşamda sosyal medya mecralarına ve dolayısıyla teknolojiye ulaşımın kolaylığının gizliliğe karşı olabilecek ihlallerin önünü açabilecek temel sorunlardan bir tanesi olduğu aşikardır. Dolayısıyla kişisel verinin yükselişi bu kadar önemliyken, hassas nitelikli verilerin yani çalışmamızda bahsetmiş olduğumuz genel ve özel nitelikli verilerinin gizliliği ciddi önem arz edecektir. Bu kapsamda, doğabilecek risklerin önüne geçilebilmesi için takip edilmesi gereken yöntemler ve tabi kalınması gereken birtakım unsurların da bulunduğu aşikardır.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2012/16267 E. Ve 2013/15422 sayılı kararınca Yargıtay'ın delil değerlendirmesi sırasında *"Dijital sistemden belli yetkiler içinde elde edilen veriler kullanılırken yoğun dikkat gösterilmelidir. Aksi takdirde iletişimin ilerlemesi ve o düzeyde karmaşıklığı getirmesiyle ele geçirilen verilerin yerli yersiz kullanımı kişisel verilerin saklanıp korunması kural ve yükümlülüklerine aykırılık oluşturur."* şeklinde değerlendirme yapıldığı görülmektedir. Karara eklenen karşı oy yazısı uyarınca dijital sistem ve dijital gizlilik konusunun gerek delil değerlendirmesi yapılırken gerekse sağlanacak tüm mahremiyetin ne denli önem arz ettiğini göstermektedir.

[77] Eroğlu, s.2

2. İKİNCİ BÖLÜM

2.1 TCK KAPSAMINDA KİŞİSEL VERİ

Kişisel veriler, 5237 sayılı TCK 'nun 9. Bölümü olan "Özel Hayata ve Hayatın Gizliliği Alanına Karşı Suçlar" ana başlığı altında m.135 Kişisel Verilerin Kaydedilmesi, m.136 Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme, m.137 ilgili suçların nitelikli halleri, m.138 Verileri yok etmeme fiilleri suç olarak düzenlenme alanı bulmuştur. TCK m.140 ise ilgili suçların tüzel kişiler tarafından işlenmesi halinde tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirlerinin uygulanacağını hüküm altına almaktadır. Tezimizin birinci bölümünde kişisel veri kavramını gerek ulusal gerekse de uluslararası düzenlemeler çerçevesinde aktarmaya çalıştık. Tezimizin ikinci bölümünde konumuz itibariyle TCK m.135 inceleme konusu olacaktır.

2.2 CEZA HUKUKU ALANINDA KİŞİSEL VERİ

Yargıtay, TCK m.135 kapsamında kişisel verilerin kaydedilmesi suçunu inceleme altına alırken kişisel veriyi; "*kişisel veri" kavramından, kişinin, yetkisiz üçüncü kişilerin bilgisine sunmadığı, istediğinde başka kişilere açıklayarak ancak sınırlı bir çevre ile paylaştığı nüfus bilgileri (T.C. kimlik numarası, adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı gibi), adli sicil kaydı, yerleşim yeri, eğitim durumu, mesleği, banka hesap bilgileri, telefon numarası, elektronik posta adresi, kan grubu, medeni hali, parmak izi, DNA'sı, saç, tükürük, tırnak gibi biyolojik örnekleri, cinsel ve ahlaki eğilimi, sağlık bilgileri, etnik kökeni, siyasi, felsefi ve dini görüşü, sendikal bağlantıları gibi kişinin kimliğini belirleyen veya belirlenebilir kılan, kişiyi toplumda yer alan diğer bireylerden ayıran ve onun niteliklerini ortaya koymaya elverişli, gerçek kişiye ait her türlü bilginin anlaşılması gerekir;"* şeklinde tanımlamıştır[78]. Yargıtay'ın ilgili kararı ile TCK m.135 hükmü beraberce incelendiğinde esasen kişisel veri kavramının oldukça geniş şekilde tanımlanarak ele alınmış olduğu anlaşılmaktadır. Lakin, Yargıtay tarafından verilen bu karardan sonra, Yargıtay 12. Ceza Dairesi tarafından kısmi bir değişiklik yapılarak kişisel veri kavramı *"Herkes tarafından bilinen ve/veya kolaylıkla ulaşılması ve bilinmesi mümkün olan kişisel bilgileri"* şeklinde tanımlanarak çok daha genel ve geniş kapsamlı bir tarif yapılması söz konusu olmuştur.

[78] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E.2013/9669, K. 2014/3760, T.17.02.2014 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 03.09.2021)

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun yeni verdiği kararlarda ise 6698 sayılı KVKK 'dan yararlanılması suretiyle kişisel veri kavramı bir kez daha tanımlanmıştır. Nitekim, 6698 sayılı KVKK 'nun yürürlüğe girmesinden itibaren Yargıtay[79] tarafından verilen bir kararda kişisel verinin tanımlanması bakımından "*Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade eder." şeklinde tanımlanarak kanuni koruma altına alınmıştır."* ifadelerine yer verilmiş ve bu çerçevede ise KVKK hükümlerine ceza yargısı bakımından da yer verildiği hususu her türlü izahtan vareste şekilde içtihat edilmiştir. Bu bağlamda, doktrinde bu yönde yer alan birçok görüşe katıldığımızı da ifade etmek suretiyle, 6698 sayılı KVKK 'nun yürürlüğe girmesinden evvel Yargıtay'ın değerlendirme altına almış olduğu kişisel veri tanımlamasının şu anki mevzuat hükmünde geçen tanımlamadan daha geniş çaplı olduğu, doktrinde yer alan tanımlamalar ile de daha fazla uyuştuğunu ifade etmemiz gerekecektir.[80]

2.3 KİŞİSEL VERİLERİN KAYDEDİLMESİ SUÇU

2.3.1 Genel Anlamda

Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu TCK m.135 hükmü uyarınca; *"Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir. Kişisel verinin, kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır."* şeklinde düzenleme alanı bulmuştur. Anılan suç bir tehlike suçu olup; suçun tamamlanması için bir zararın ortaya çıkması da aranmamaktadır.[81] Nitekim, Yargıtay tarafından da suçun tehlike suçu olduğunu belirtilerek; *"Anılan suç bir tehlike suçu olup; suçun tamamlanması için bir zararın ortaya çıkması da aranmamaktadır. Kişisel verilerin korunması suçuyla kişilerin manevi rahatlığının da güvenceye alınması amaçlanmaktadır. "*[82] ibaresine yer verilmiştir. Bununla beraber suçun nitelikli hali TCK m.137 hükmü çerçevesinde düzenlenmiş olup,

[79] Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2017/3325 K. 2018/11147 T. 31.10.2018 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 03.09.2021)
[80] 'İçel, Kayıhan, "Ceza Hukuku Açısından Kişisel Verilerin Korunmasında "Kişisel Veri" Ve "Hukuka Aykırılık" Kavramları," **İstanbul Barosu Dergisi**, C: (94), S: (2), 2020, https://www.jurix.com.tr/article/20593, s. 15-23'. (Erişim Tarihi:24.07.2022)
[81] Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2017/3325 K. 2018/11147 T. 31.10.2018 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 03.09.2021)
[82] Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E.2017/6127, K. 2018/11148 .https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 03.09.2021)

ilgili suçun kamu görevlisi tarafından ve ilgili görevinin verdiği yetkiyi kötüye kullanmak suretiyle işlenmesi halinde ve belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde verilecek cezanın yarı oranında artırılacağı hüküm altına alınmıştır.

2.3.2 Kanuni Düzenleme Kapsamında Aynı Bölümde Yer Alan Diğer Suç Tipleriyle İlişkisi

2.3.2.1 Özel hayatın gizliliğini ihlal

TCK m.134 uyarınca düzenlenen Özel Hayatın Gizliliğini İhlal ve TCK m.135 uyarınca düzenlenen Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu arasında benzer bir ilişki bulunmaktadır. Özellikle Anglo-Amerikan hukuk sistemine müdahil olan ülkelerde, kişisel verilerin korunması yerine özel hayatın gizliliği terimi kullanılmaktadır[83]. Herhalde iki suç arasında farklılıklar bulunsa da benzer yanları bulunan bu suçları ayırt etmek gerekir.

Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu TCK m.132 ve m.140 arasında bulunan "Özel Hayat ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar" başlıklı bölüm içerisinde yer alan bazı suçlarla benzerlik göstermektedir. Bu çerçevede, özellikle Yargıtay içtihatları incelendiğinde görülebileceği üzere Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu en fazla Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu ile birlikte değerlendirilmektedir. Ve fakat, özel yaşamın gizliliği hakkı hukuk sistemleri ve kişilerin benimsemesi bakımından çok daha geleneksel bir yaklaşıma tabi tutulmakta iken, kişisel verilerin korunması hakkı ise gelişen teknoloji kapsamında ele alınan ve bu çerçevede çağa ayak uydurması gereken bir hak olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sebepledir ki, kişisel verilerin korunması hakkının geleneksel yaklaşım karşısında korunmasının yetersiz kalması neticesinde özel yaşamın gizliliği hakkından ayrı ve mutlak bir hak olarak korumaya muhtaç olduğu çıkarımı yapılabilecektir[84].

Özel hayatın gizliliğinin ihlaline karşın kısa bir şekilde değinmek gerekirse; Anayasa m.20 ve A.İ.H.S m.8 ve TCK m.134 kapsamında değerlendirildiğinde; aile hayatı, haberleşme, kişisel eşyalar, konut ve kişisel veriler özel hayat içerisinde kabul edilmektedir[85]. Nitekim,

---

[83] Söğütoğlu, s.28., Yılmaz, Sanem S., **Tıp Alanında Kişisel Verilerin Açıklanması Suçu**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017.

[84] Dülger, Murat V., "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Bağlamında Kişisel Verilerin Ceza Normlarıyla Korunması", **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C:(III), S:(2), 2016, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1102227, s.104. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

[85] Akyürek, Güçlü, **"Özel Hayatın Gizliliğini İhlal, Özel Ceza Hukuku"**, **c.III,** Istanbul: On İki Levha Yayıncılık,2018, s. 612.

suçla korunan değer özel hayat olup[86], özel hayat kavramı Anayasa m.20 çerçevesinde *"Herkes, özel hayatına ve aile hayatın saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz."* hükmü ile de ayrıca anayasal bir korumaya tabi tutulmuştur.

Bu noktada, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu ile özel hayatın gizliliğinin ihlali suçu arasındaki en büyük benzerlik, kişisel verilerin özel hayatın içerisinde yer alan bir olgu olarak kabul edilmesinden gelmektedir. Keza, TCK m.134 içerisinde düzenlenen özel hayatın gizliliğini ihlal suçunun maddi unsuru özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi şeklinde karşımıza çıkmaktadır[87].

Yargıtay Ceza Genel Kurulu Özel Hayatın Gizliliğini ihlal ve kişisel verilerin kaydedilmesi suçuna dair verdiği kararda bu iki suç arasındaki ilişkiyi kısaca şu şekilde açıklamaktadır; *"...135. maddesinde olduğu gibi korunan hukuki değer genel olarak kişilerin özel hayatı ve hayatın gizli alanı, özelde ise kişisel verilerdir. Bu düzenlemeler ile tüm kişisel veriler koruma altına alındığından kişisel verilerin mutlaka gizli olması zorunlu değildir. Gizli olmayan ve herkes tarafından bilinen kişisel veriler de hukuka aykırı eylemlere karşı korunmalıdır. Zira kişisel verilerin korunmasına ilişkin suçlarda korunan hukuki değer "sır" olmayıp, verinin ilgilisi olan kişinin kişilik haklarıdır. (Murat Volkan Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2014, 4. bası, s.579, 588-593)"*[88]

Yargıtay; özel hayatın gizliğini incelerken bir başka kararında ise; *"Özel hayat; kişinin sadece gözlerden uzakta, başkalarıyla paylaşmadığı, kapalı kapılar ardında, dört duvar arasındaki yaşantısı ve mahremiyetinden ibaret değil, herkesin bilmediği veya bilmemesi gereken, istenildiğinde başka kişilere açıklanabilen, tamamen kişiye özel hayat olayları ve bilgilerin tamamını içerir."...bir olay ya da bilginin, özel hayat kavramı kapsamına girip girmediği belirlenirken, kişinin toplum içindeki konumu, mesleği, görevi, kamuoyu tarafından tanınıp tanınmadığı, dışa yansıyan davranışları, rıza ve öngörüleri, içinde bulunduğu fiziki çevrenin özellikleri, sosyal ilişkileri, müdahalenin derecesi gibi ölçütler göz*

[86] Özbek, Veli Ö./Doğan, Koray/, Bacaksız, Pınar/ **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler,** 16. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık,2021, s.567.
[87] Akyürek, Güçlü, **Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu (TCK m.134)**, 3. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021, s. 214.
[88] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2012/12-510, K. 2014/331, T. 17.06. 2014. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

önüne alınmalıdır."[89] şeklinde hayli geniş bir tanımlama yapmak suretiyle özel hayatın gizliliği kavramına çok daha geniş bir açıklama getirmiştir. Hal böyle iken belirtilmesi gerekir ki, gizliliğe müdahale niteliği taşıyacak her türlü eylem özel hayatın gizliliğini ihlal içerisinde değerlendirilecektir.[90] Kanaatimizce, doktrinde yer alan bu görüşler ile de paralel olacak şekilde kişisel veri mahiyetinde olduğu kabul edilebilen tüm verilerin konu edildiği eylemler bakımından kişisel veri sahibinin özel hayatının da ihlali tehlikesi ile karşı karşıya kaldığı değerlendirmesi yapılabilir. Hal böyle iken belirtilmesi gerekir ki, gizliliğe müdahale niteliği taşıyacak her türlü eylem özel hayatın gizliliğini ihlal içerisinde değerlendirilecektir.[91] Kanaatimizce, doktrinde yer alan bu görüşler ile de paralel olacak şekilde kişisel veri mahiyetinde olduğu kabul edilebilen tüm verilerin konu edildiği eylemler bakımından kişisel veri sahibinin özel hayatının da ihlali tehlikesi ile karşı karşıya kaldığı değerlendirmesi yapılabilir.

Tekrardan bu iki suçun birbiriyle ilişkisini incelediğimizde, doktrin uyarınca da bu iki suç arasındaki ilişkinin belirlenmesinde özellikle; TCK m.134/1 ve TCK m.135 için "gizlilik" kavramı önem taşımaktadır.[92] Nitekim, öğretide, TCK m.135 uyarınca kişisel verileri kaydetme suçu ile TCK m.134'te yer alan özel hayatın gizliliğini ihlal suçu arasında içtima ilişkisi açısından değişen görüşler mevcuttur. Öncelikle belirtmek gerekir ki; iki suç tipi arasında genel norm-özel norm ilişkisi mevcuttur[93]. İlk görüşe göre, somut kişisel verinin özel hayata ilişkin olması durumunda TCK m.134 uyarınca özel hayatın gizliliğini ihlal suçu oluşacaktır. Ancak ilgili kişisel verinin özel hayata ilişkin olmaması durumunda ise genel norm niteliği taşıyan TCK m.135 uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun oluşacağı ifade edilmektedir. Yani, bu şekilde her iki suçun beraber işlendiği örnek bir olayda, somut bir inceleme yapılırken, özel normun öncelikli olması sebebiyle, m.134 hükmünün uygulama alanı bulacağı açıktır.[94]

Yargıtay bu kapsamda bir olayı karara bağlarken; kişisel veri ile özel hayatın gizliliği ihlal arasında; *"Ayrıca, bir özel hayat görüntüsünün ya da sesinin, "kişisel veri" olduğunda kuşku*

[89]Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2019/2121, K. 2019/5170, T. 17.4.2019. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 17.06.2022)
[90] Özbek/ Doğan/ Bacaksız, s.569.
[91] Özbek/ Doğan/ Bacaksız, s.569.
[92] Maden, Mehmet, **Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması,** 1. Bası, Ankara: Adalet Yayınevi, 2021, s.185.
[93] Akyürek, s.326
[94] Koca/Üzülmez, s.91 (Koca/Üzülmez'e göre; Kişilerin görüntüsü ve sesi, kişisel veridir. Esasında, iki durumda da m.135'te yer alan suç oluşmasına rağmen, özel normun önceliği ilkesi gereğince, m.135 değil, m.134 (1) c.2 uygulanır.); Maden, s.184; Kangal s.86.

bulunmamakta ise de, kişinin özel hayatına ilişkin görüntüsünün ya da sesinin, bilgisi dışında, resim çekme veya kaydetme özelliğine sahip aletle belli bir elektronik, dijital, manyetik yere sabitlenmesi TCK'nın 134/1. madde ve fıkrasının 2. cümlesinde; rızası dışında ifşa edilmesi, yani; yayılması, açığa vurulması, afişe edilmesi, ilan edilmesi, kamuoyuna duyurulması, aleniyet kazandırılması, özetle; içeriğini öğrenme yetkisi bulunmayan kişi veya kişilerin bilgisine sunulması TCK'nın 134/2. madde ve fıkrasında özel hayatın gizliliğini ihlal suçu kapsamında düzenlendiğinden, kişinin özel hayatına ilişkin görüntüsü ya da sesi, yasal anlamda, TCK'nın 136/1. madde ve fıkrası kapsamında kişisel veri olarak değerlendirilemez."[95]. Bu noktada, Yargıtay tarafından her ne kadar genel-özel norm ilişkisine değinilmemiş ise de görüntü veya ses kişisel veri olarak kabul edilmiş olup, kişisel verinin özel hayata ilişkin olması sebebiyle direkt olarak TCK m.134 kapsamında özel hayatın gizliliğini ihlal suçu üzerinden hüküm kurulması kararlaştırılmıştır.

Benzer yönde verilmiş olan bir diğer Yargıtay kararında ise şu ifadeler karşımıza çıkmaktadır; [96] Yargıtay 12. Ceza Dairesi vermiş olduğu kararda; *"...bir özel hayat görüntüsü ya da sesinin, "kişisel veri" olduğunda kuşku bulunmamakta ise de, kişinin özel hayatına ilişkin görüntüsü ya da sesinin, bilgisi dışında, resim çekme veya kaydetme özelliğine sahip aletle belli bir elektronik, dijital, manyetik yere sabitlenmesi eyleminin, 5237 sayılı TCK'nın 134/1. maddesinin 2. cümlesinde tanımlanan özel hayatın gizliliğini ihlal suçu kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, kişinin özel hayatına ilişkin görüntü, fotoğraf ya da sesin, 5237 sayılı TCK'nın 135. maddesi kapsamında kişisel veri olarak kabul edilemeyeceği, iddiaya konu olayda, mağdurenin çıplak vaziyetteki görüntü ve fotoğraflarının kaydedilmesinden ibaret eylemin, "Kişisel verilerin kaydedilmesi" suçunu oluşturmayacağı.."* şeklinde hüküm kurmuştur.

Diğer bir görüşe gelecek olursak, TCK m.134 kapsamında düzenlenen özel hayatın gizliliğini ihlal suçu, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar başlıklı bölümde yer alan diğer suçlara göre genel norm niteliği taşımaktadır[97]. Bu kapsamda somut olay özelinde, kaydedilen şeyin kişisel veri olarak nitelendirilmesi halinde, TCK m.135 uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçu oluşacaktır. İşbu çerçevede, özel hayatın gizliliğinin, görüntü

[95] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2012/1510, K. 2014/331, T. 17.06.2014. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 27.04.2022)
[96] Maden, s.187.
[97] Kangal, s.86; Akyürek, s.326.

veya ses kaydı alınması şeklinde ihlali halinde, TCK m.135 kapsamında hukuka aykırı olarak kişisel verilerin kaydedilmesi suçu oluşur. [98]

Kanaatimizce katılmış olduğumuz ikinci görüşe göre; özel hayatın gizliliğini görüntü veya seslerin kayda alınması suretiyle ihlal eden kişinin aynı zamanda TCK m.135 bakımından hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydetme suçunu işlediği görüşü benimsenmektedir. Şöyle ki; somut olay özelinde incelendiği takdirde özel hayatın gizliliğinin görüntü veya ses kaydı alınması şeklinde işlenmesi örneğinden yola çıkarak; görüntü veya ses kaydının kişisel veri niteliği taşıdığı açıktır. Ayrıca, kanuni düzenlemeler ve sistematik yorum metodu gözetildiğinde, diğer suç tiplerine göre genel norm niteliği taşıyan özel hayatın gizliliğini ihlal suçunun tatbik edilmesi gerekmemektedir[99]. İlgili görüntü veya ses kaydı eylemlerinin kişisel veri niteliği taşıması sebebiyle ilgili verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi durumunda TCK m.135 uyarınca kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi suçunun uygulanması gerektiği kanaatindeyiz.

Bu çerçevede[100], Yargıtay 12. Ceza Dairesi[101] vermiş olduğu bir kararda; Facebook sayfası üzerinden isim, medeni durum, burç, yaş gibi verilerin eklenmesi halinde m.135 ve m.136'nın düzenleme alanı bulacağını ve ayrıca ilgili paylaşım fotoğraflarının özel hayata ilişkin olmaması durumunda kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun gündeme geleceğine hükmetmiştir. Önemle belirtilmesi gerekir ki; kişinin özel hayatına ilişkin görüntü veya seslerin düzenlenmesi TCK m.134 özel hayatın gizliliğini ihlal suçu içerisinde düzenleme alanı bulması sebebiyle, gerek daha önceden bildirmiş olduğumuz görüş kapsamında öğretide, gerekse Yargıtay kararlarında kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından değil özel hayatın gizliliğini ihlal suçu bakımından inceleme alanı bulmaktadır.

Bu iki suç arasında temel fark teşkil eden unsurlardan birisi de, TCK m.134 uyarınca düzenlenen özel hayatın gizliliğini ihlal suçunun şikayete tabi bir suç olması karşısında TCK m.135 uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından ise soruşturma ve

---

[98] Maden, s.187, (Maden'e göre; Diğer taraftan, TCK m.134(1) c.2, TCK m.135 (1) karşısında, iki bakımdan özellik arz eder. Birincisi, kişilerin görüntüsü ve sesi kişisel veridir ancak her kişisel veri kişilerin görüntüsüyle veya sesiyle ilgili değildir. Dolayısıyla bütün "hukuka aykırı olarak kişilerin görüntüsünü veya sesini kaydetme" fiilleri aynı zamanda "hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydetme" teşkil eder.

[99] Aktaş, Batuhan, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi ve Yargıtay Kararları Işığında Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu, **Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi),** 2016, s.145.

[100] Akyürek, s.228.

[101] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2017/150, K. 2017/6231, T. 13.9.2017. https://karararama.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 18.06.2022)

kovuşturma için şikayet şartı aranmamasıdır.[102] Aynı şekilde Yargıtay vermiş olduğu kararda şikayet konusundaki[103] farkı şu şekilde ortaya koymaktadır; *"Sanığa isnat edilen TCK'nın 132/2. madde ve fıkrasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal suçunun, aynı Kanun'un 139/1. madde ve fıkrasında yer alan "Kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme ve verileri yok etmeme hariç, bu bölümde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlıdır."*

2.3.2.2 Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak verilmesi veya ele geçirilmesi suçu (TCK m.136) ve Kişisel verileri yok etmeme suçu (TCK m.138)

Kişisel veriler ile ilgili suçların tamamı başta kişisel verilerin kaydedilmesi suçu olmak üzere, TCK m.136 ve TCK m.138'de düzenlenmiştir. Öte yandan TCK m.137 kapsamında düzenlenen nitelikli haller TCK m.135, TCK m.136 için uygulanacaktır. Özellikle belirtilmesi gerekir ki burada sayılı olan tüm maddeler kişisel verilerle ilgili olup, bu suçlarda genel paydada birçok ortak nokta bulunmaktadır. Öncelikle, ilgili suçların tamamında sadece kişisel veriler suçun konusunu oluşturmaktadır.[104] TCK m.135 ve TCK m.136'nın madde içerikleri incelendiğinde görülebileceği üzere madde içeriğinde yer alan kişisel verilerin, sayı, yazı, kişisel not ve özel nitelemeler gibi insanın kimliğine ve kişiliğine yakından bağlı bilgiler olduğunu belirtmek doğru olacaktır.[105] Aynı zamanda ortak nokta ihtiva eden bir başka nokta ise, burada belirtilmiş olan suçlar bakımından suçların soruşturulması ve kovuşturulması için şikayet aranmamakta, re'sen soruşturma ve kovuşturma işlemleri başlatılmaktadır.

Öte yandan TCK m.135 ve TCK m.136'da düzenlenen suçların aynı anda işlenmesi halinde suçların çokluğu (içtiması) gündeme gelecektir. Örnek olarak, kişisel verinin herkesçe ulaşılabilir bir şekilde sosyal medya sitesine kaydedilmesi halinde, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu ile beraber kişisel verilerin hukuka aykırı olarak verilmesi fiili de gerçekleşmiş olacağından fikri içtima hükümleri uygulama alanı bulacaktır.[106] Öğretide yer alan ağırlıklı görüşe göre, bu iki suç beraber işlendiğinde fikri içtima hükmü gereği en ağır

[102] Yiğit, Berk, "Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Ve Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu", **Hukukihaber,** 2019, <https://www.hukukihaber.net/ozel-hayatin-gizliligini-ihlal-ve-kisisel-verilerin-kaydedilmesi-sucu-makale,6656.html>. (Erişim Tarihi: 24.07.2022)
[103] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2021/1977 , K. 2021/6362 . https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.03.2022)
[104] Bayraktar, "Özel Ceza Hukuku", s.632
[105] Bayraktar, "Özel Ceza Hukuku", s.627
[106] Özen, "Türk Kişisel Verilerin Kaydedilmesi, Verilmesi…", s.19., Aysun,"Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu", s.132.

cezayı gerektiren suç yani m.136 uyarınca kişisel verilerin hukuka aykırı olarak verilmesi veya ele geçirilmesi suçunun uygulanması gerekmektedir.[107] Bir diğer görüş ise, kişisel verinin öncelikle kaydedilip sonrasında verildiği veya yayıldığı durumda gerçek içtima uygulanacağını belirtmiş, yani failin işlediği her suçtan ayrı ayrı sorumlu tutulacağı görüşünü benimsemektedir.[108] Yargıtay'da ilgili suçları incelerken, içtima konusu üzerinden karar vermekte olup, her iki suçun beraber işlenmesi halinde ilk görüş uyarınca, sadece TCK m.136 hükmünün uygulanacağı yönünde karar vermektedir.[109] Kanaatimce, her iki suçun beraber işlenmesi halinde somut olayın ayrıntıları dikkate alınarak, eğer ki her iki suçun varlığı konusunda şüphe yok ise, gerçek içtimanın yani her suçtan ayrı ayrı sorumluluğun uygulanması gerektiği yönündedir. Buna ek olarak TCK m.138 ile TCK m.135 arasındaki içtima ilişkisini ele almak gerekirse, öğretide yer alan bir görüşe göre hukuka aykırı olarak kaydedilmiş bir kişisel veri bakımından kişisel verileri yok etmeme suçu oluşamayacağından sebeple, herhangi bir içtima durumu söz konusu olamayacaktır.[110] Aksi görüşte, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmiş olması ve sonrasında yok edilmemişse iki ayrı suçun bulunacağı şeklinde görüş mevcuttur.[111] Ancak kanaatimce ikinci görüşe katıldığımı belirterek, kişisel veri hukuka aykırı olarak kaydedilmiş yani TCK m.135 uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçu oluşmuş olsa da, hukuka aykırı olarak kaydedilen kişisel verinin yok edilmemesi halinde de TCK m.138 uyarınca ayrı bir suç olarak değerlendirilmelidir.

2.3.2.3. Bilişim suçları

Bilindiği üzere 5237 sayılı TCK 'nun "Bilişim Alanında Suçlar" ana başlıklı m.243 *"Bilişim sistemine girme",* m.244 *"Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme",* m.245 *"Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması"* ile m.245/a *"Yasak cihaz veya programlar"* başlıklı hükümleri çerçevesinde bilişim suçları düzenlenmiştir. Kısaca bilişim suçu; bilgileri otomatik olarak işleme kabiliyetine sahip bir sisteme (bilgisayar, tablet, cep telefonu, vb.) kanun ve ahlak dışı yollardan yani daha açık bir ifade ile izinsiz olarak girilmesi şeklinde ifade edilebilmektedir.[112]

---

[107] Özbek,Doğan,Bacaksız, "Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler", s.590.
[108] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması…", s.357, Boga,"Ceza Muhakemesinde Kişisel Verilerin Korunması", s.60.
[109] Uyarer, "Kişisel Verilerin Korunması", s.220., Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2014/22994, K. 2015/2630, T. 16.02.2015. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)
[110] Gültekin, "Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Yönünden Korunması", s.196.
[111] Özbek, "TCK İzmir Şerhi", s.966.
[112] Doğan, Koray, " Bilişim Suçları ve Yeni Türk Ceza Kanunu", **Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi,** 2005 s.294; .Gönen, Serkan,/Ulus, Halil İ./Yılmaz, Nurcan E., "Bilişim Alanında İşlenen Suçlar

Tezimizin konusunu oluşturan TCK m.135 "kişisel verilerin kaydedilmesi" suçu da özellikle bilişim suçlarına konu edilebilecek şekilde ve nitelikte düzenleme altına alınmıştır.[113] Nitekim, TCK m.135'in gerekçesi incelendiğinde kişisel verilerin kaydedildiği yer bir bilgisayarın sabit diski, USB bellek, CD gibi dijital bir ortam olabileceği gibi bir defterin sayfası da olabilecektir[114]. O halde kişisel verilerin kaydedilmesi eylemi bilişim sistemleri üzerinde de kolaylıkla ihlal edilebilecek nitelikte olup, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu ile bilişim suçları aynı payda da buluşabilecek hususlardandır. Nitekim, yukarıda da ifade etmiş olduğumuz üzere, kişisel verilerin korunması hakkının gelişen teknoloji ile çok daha bağlantılı olması sebebiyle bilişim suçlarıyla birlikte ele alınması gerektiği hususu da nettir. Özellikle bilişim alanında düzenlenen suçların fail tarafından işlenmesi halinde kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun da düzenlenebilmeye açık olduğunu ifade etmemiz gerekir. Şöyle ki; izinsiz giriş sağlanılan sistemler kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun işlenebilmesi adına kişisel verilerin kolay şekilde kaydedilmesi için açık hale gelmektedir. Aynı şekilde Yargıtay'da ilgili verilerin suistimale açık hale geldiğine yönelik olarak ilgili kararında "*CD, DVD, flash bellek, disket, harici ve dahili harddisk, bilgisayar özelliği içeren noktaları bakımından akıllı telefon ve benzerlerinden elde edilen ve tamamı "dijital delil" olarak adlandırılan, suistimale müsait olan verilerin;"* [115]şeklindeki ifadeler ile ortaya koymuştur.

Aynı yönde Yargıtay'ın bilişim suçları ve kişisel verilerin kaydedilmesi suçu arasındaki ilişkiye yönelik olarak yapmış olduğu bir değerlendirmesinde, *"...oluşturduğu internet sitesine kontur satın almak üzere giren mağdurların kredi kartı bilgilerini elde edip elektronik posta adresine kaydederek mağdurlardan K.. S..'nın kredi kartı bilgileri ile internet üzerinden değişik tarihlerde birden çok kez kontur alışverişi yapan sanığın eyleminin zincirleme olarak başkasına ait kredi kartının kötüye kullanılması suretiyle yarar sağlama ve yine zincirleme olarak kişisel verilerin kaydedilmesi suçlarının uyar nitelikte*

Üzerine Bir İnceleme", **Bilişim Teknolojileri Dergisi**, C: (9), S: (3), 2016, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/230093, s.230 (Erişim Tarihi: 19.07.2022),

[113] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2016/1259, K. 2020/405 . https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.02.2022)

[114] Aydın, Sedat E., **"AİHM İçtihatları Bağlamında Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu "**, 1. Bası, Istanbul: On İki Levha Yayınları, 2015, s. 132.

[115] Yargıtay 16. Ceza Dairesi, E. 2015/4672, K. 2016/2330 . https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.02.2022)

olduğu gözetilmeden…" [116]şeklindeki açıklamaları dikkate alındığında anılan her iki suçun aynı anda işlenebileceği çok açık bir şekilde hüküm altına alınmıştır.

2.4. KORUNAN HUKUKİ YARAR

Hukuk teamülleri ve kuralları arasında ve temelde yer alan "hukuksal değer" kavramını kısaca; *"fiilin üzerinde icra edildiği ve suçun konusunu oluşturan insan veya şey gibi somut, gerçek, duyu organları aracılığıyla algılanabilir varlıklar değil, toplumsal düzenin devamı için korunması gereken soyut, manevi, ideal değerlerdir."* şeklinde açıklayabiliriz[117]. Öyleyse, TCK m.135 uyarınca korunan hukuksal değerin yine TCK 'nun 9. Bölüm ana başlığının altında düzenlenmesi sebebiyle "özel hayatın gizliliği", "hayatın gizli alanı" ve özel olarak "kişisel verilerin" olduğunu söylemek mümkündür.[118] TCK m.135 ve TCK m.136 hükümleri esasen ortak hukuksal değer altında korunmaktadır[119]. Keza, Yargıtay da vermiş olduğu bir kararda; *"TCK m. 135'te düzenlenen "Kişisel verilerin kaydedilmesi" suçu ile korunan hukuki değerin, genel olarak kişilerin özel hayatları ve hayatın gizli alanı, özelde ise kişisel veriler"* [120]olduğunu ifade etmiştir. Bu kapsamda her iki suçun da hukuksal değeri yukarıda saymış olduğumuz ve Yargıtay'ın da aynı görüşü benimsemiş olduğu değerlerin ortak noktasında birleşmektedir.

Doktrinde, kişisel verilerin herkesin kendisine ait olması ve ilgili kişisel veriler üzerinde direkt kendisinin söz sahibi olması sebepleri doğrultusunda ilgili hukuksal değerin mülkiyet hakkı olduğu görüşleri de mevcuttur[121.] Doktrinde yer alan bu görüş çerçevesinde, kişinin kendi verileri üzerinde mutlak yetkiye sahip olduğu, ilgili verileri istediği gibi kullanabileceği ve bundan yararlanabileceği görüşü de beraberinde ortaya koyulmaktadır.[122] Öğretide yine hakim olan görüşlerden biri de kişisel verilerin korunmasındaki hukuki yararın kişilik hakkı olduğu yönündedir. Nitekim, kişilik hakkı yönünden kişisel veriler TMK m.23, m.24, m.25 ile TBK m.58 maddeleri ile koruma altına alınmıştır. Bu çerçevede, kişisel

---

[116] Yargıtay 8. Ceza Dairesi, E. 2013/11684, K. 2014/11750 . https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.02.2022)
[117] Görkemli, Burcu, "Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu", **Ceza Hukuku Dergisi**, C: (15), S: (44), 2020, https://www.jurix.com.tr/article/21988, s.967-995'. (Erişim Tarihi:24.07.2022)
[118] Görkemli, s. 968
[119] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza…", s.121 .
[120] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2012/12-1510, K. 2014/331, T. 17.6.2014 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)
[121] Aksoy, Hüseyin C., "Kişisel Verilerin İşlenmesi Kapsamında Rıza Unsuru Ve Sınırlı Ehliyetsizlerin Durumu", **Haluk Konuralp Anısına Armağan**, C (3), Ankara, 2009, s. 47-68. '.
[122] Bayraktar, Köksal, **Özel Ceza Hukuku,** C: (III) , Istanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018, **s.633.**

veriler; kişiye ait kişisel verilerin sınırsız bir şekilde toplanması, kullanılması, işlenmesi ve devredilmesi karşısında kişinin korunması kavramları kişilik hakları içerisinde kabul edilmiştir. [123]

Daha önce de detaylı bahsetmiş olduğumuz üzere Anayasa m.20 kişisel verileri *"Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir."* Hükmü çerçevesinde Anayasal bir zemine oturtmaktadır. Nitekim, tezimizin birinci bölümünde de detaylı olarak bahsedildiği gibi, kişisel verilere atfedilen değer neticesinde, kanun koyucu tarafından en başta kişisel verilerin korunması yönünden geniş bir güvence sağlamak amacı güdülmüş olup anayasal güvenceye tabi olan kişisel verilerin ayrıca hukuki değer olarak TCK m.135 kapsamında da korunma altına alınması yoluna gidilmiştir[124].

İlgili kanun maddesinin gerekçesi uyarınca suç tanımlaması yapılırken daha önceden de bahsetmiş olduğumuz 1981 tarihli Kişisel Nitelikteki Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Şahısların Korunmasına Dair Sözleşmenin geçerli kılınacağını belirtilmiştir. Bu çerçevede, kanunun gerekçesinde ilgili sözleşme ile de uyumlu olarak suçun konusunun kişisel veri olduğu ve kişisel verinin tanımının "*Gerçek kişiyle ilgili her türlü bilgi, kişisel veri olarak kabul edilmelidir.*" Şeklinde tanımlanacağı ifade edilmiştir. Bu bağlamda, TCK m.135 hükmünün kanuni gerekçesi incelendiğinde asıl korunan hukuki değerin özellikle kişisel veri olduğu aşikardır[125].

---

[123] Afra, Ece K," Kişilik Hakkı Olarak Kişisel Veriler Ve Yeni Kişisel Verilerin Korunması Kanunu", **Terazi Hukuk Dergisi**, C: (12), S: (125), 2017, https://app.trdizin.gov.tr/makale/TWpJMU16RTRPQT09/kisilik-hakki-olarak-kisisel-veriler-ve-yeni-kisisel-verilerin-korunmasi-kanunu s. 67-80'. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[124] Yayla, Mehmet, "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu," **Terazi Hukuk Dergisi**, C: (14), S: (151), 2019, https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TXpjMU56ZzBOQT09, s. 588-609'. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[125] Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Adalet Komisyonunca Kabul Edilen Madde Gerekçeleri., s.554.-664 https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c059/tbmm22059119ss0664.pdf (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

2.5. SUÇUN UNSURLARI

2.5.1. Tipiklik

Tipiklik (suç kalıbı), diğer adıyla tipe uygunluk, suç saylan fiilin ceza normundaki soyut tasviridir[126]. Başka bir deyişle işlenen fiilin ceza kanunundaki suç tanımına birebir uygun olup olmadığının tespiti ile ilgili bir unsudur. Bir suça kendi özelliğini veren ve onun haksızlık içeriğini karakterize eden unsurlar, dar anlamda tipikliği oluşturmaktadır.[127]

Tipe uygunluğun oluşabilmesi için işlenen fiilin önceden bir yasada tanımlanmış olması ve fiilin bu tanıma uygun olması gerekir. [128] Kanunsuz suç ve ceza olmaz, yorum ve kıyas yoluyla cezalandırma yapılamaz ilkesinin doğal sonucu olan tipiklik unsuru suçun oluşumunda ve cezalandırmada en önemli kriterdir.[129]

2.5.2. Suçun Maddi Unsurları

2.5.2.1.Fail

TCK m.135 hükmü uyarınca "kimse" ibaresi ile fail için özel bir yükümlülük belirtmemekte ve failin belli bir vasıf taşıması gerektiğini belirtmemektedir[130]. İlgili madde uyarınca kişisel verileri kaydetme suçunun faili herkes olabilir.[131] Kişisel verileri kaydetme suçunun oluşması için kanun hükmünde fail için herhangi bir nitelik aranmamıştır.

Bununla beraber TCK m.137 hükmü suçun nitelikli halini düzenlemiştir. Bu kapsamda failin kamu görevlisi tarafından işlenmesi ve görevin kötüye kullanılması ve bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan faydalanma suretiyle işlenmesi halinde verilecek cezanın yarı oranında arttırılacağı belirtilmiştir. İlgili suçun nitelikli halinin kanun metninde bu şekilde işlenmesi durumu görünüşte özgü suç olarak belirlenebilecektir.[132]

---

[126] Artuk, Mehmet E./ Gökcen, Ahmet/ Yenidünya, Caner, **Ceza Hukuku Genel Hükümler,** 8. Bası, Ankara: Adalet Yayınevi, 2013, s.203.

[127] Artuk/Gökcen/Yenidünya, s. 209.

[128] Kızılarslan, Hakan, "Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararları (SYOK) ve Bu Kararların Ceza Muhakemesi Sistematiği Açısından İrdelenmesi", **Türk Barobirliği Dergisi**, C:32, S:144, 2019, http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/Dergi/Dergi144/82/ , s. 81, (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

[129] Yargıtay 6. Ceza Dairesi, E. 2021/296 K. 2021/11790, T. 16.6.2021 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[130] Yayla, s.590.

[131] Bayraktar, s.61.

[132] Uyarer, Sinem G.,**Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması**, 2. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019, s.214.; Uyar, Elif R., Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi)**,2021, s.190.

Söz konusu suçun faili yalnızca gerçek kişiler olabilecek olup, tüzel kişilerin bu suçu işleyemeyeceği kabul edilmektedir[133]. TCK m.20 uyarınca tüzel kişilerin fail olması mümkün değildir[134]. Tüzel kişilerin fail olması durumunda ilgili kanun maddesi kapsamında ilgili suç dolayısıyla kanunda öngörülen güvenlik tedbirleri uygulama alanı bulacaktır. Tüzel kişiler açısından şartların bulunması durumunda TCK m.140'ta yer alan güvenlik tedbirlerinin uygulanması mümkün olabilecektir. Diğer bir deyişle, kişisel verilere karşı işlenen suçlar kapsamında, ilgili suçların tüzel kişi yararına veya tüzel kişinin faaliyeti kapsamında işlenmesi halinde, tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri uygulanacaktır[135]. Öte yandan, karşılaştırmalı hukukta (İngiltere, Fransa ve İsviçre) tüzel kişilere suç ve kabahat sebebiyle yaptırım uygulanmasını kabul eden bazı ülkeler mevcuttur. Almanya ve İtalya'da ise tüzel kişilerin fail olarak kabul edildiği hallerde, idari para cezasından sorumlulukları mevcut olabilmektedir.[136] Öğretide, tüzel kişilerin fail olabileceği veya olması gerektiğine dair farklı görüşler de mevcuttur. Bir görüşe göre, tüzel kişilerde ceza sorumluluğunun kabulü zorunludur, ancak Anayasa uyarınca ceza sorumluluğunun kişiselliği göz önüne alındığında bu düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olabileceği belirtilmiştir. [137]Diğer bir görüşe göre, özellikle Fransız Ceza Kanunu'nun tüzel kişiler konusunda kabul ettiği hususlar dikkate alınarak, tüzel kişilerin bazı suçları işleyebilecekleri yönünde kuşku bulunmadığı ve fiilen işledikleri hususunda şüphe olmadığı ve bunun bir kriminolojik gerçek olduğu kabul edilmiştir.[138]

2.5.2.2.Mağdur

TCK m.135 uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçu açısından ilgili suçun mağduru yalnızca gerçek kişiler olabilecektir[139]. 6698 sayılı KVKK m. 3/1/-ç ve d bendleri uyarınca ilgili kişi ve kişisel veri tanımlamalarından yola çıkılarak mağdurun gerçek kişi olduğu

---

[133] Erdoğan, Yavuz, "Kişisel Verilerin Korunması Bakımından Türk Ceza Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi (Madde 135, 136, 137, 138)", **Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,** C: (8), S: (2), 2013, https://jurix.com.tr/article/5768, s: 569-632. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

[134] Sağlam, Tuğba, Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yüksek Lisans Tezi)**, 2020, s. 76.

[135] Sınar, s. 40.

[136] Centel, Nur, "Ceza Hukukunda Tüzel Kişilerin Sorumluluğu- Şirketler Hakkında Yaptırım Uygulanması", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 65 (4), 2016, s.3316. (Erişim Tarihi:13.08.2022)

[137] Centel, Zafer, **Türk Ceza Hukuku'na Giriş**, Istanbul: Beta Yayınları, 2001. (s.188)

[138] Özen, Muharrem, "Türk Ceza Kanunu Tasarısının Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerine Bir Bakış", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C:64, 2003, s.70. (Erişim Tarihi: 13.08.2022)

[139] Çakır, Kerim, "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m. 135)", **Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C: (8), S: (16), 2020, https://jurix.com.tr/article/22004, s.581 (Erişim Tarihi:24.07.2022).

sonucuna varılmaktadır[140]. Yine aynı şekilde kanun maddesinin gerekçesi incelendiğinde *"gerçek kişiyle ilgili her türlü bilgi"*[141] ibaresi mağdurun gerçek kişi olabileceğini göstermektedir. Ancak, belirtmemiz gerekir ki doktrinde mağdurun sadece gerçek kişi olmadığı, tüzel kişilerin de mağdur olabileceğini savunan bazı görüşler de mevcuttur. Lakin, doktrinde yer alan ilgili suçun mağdurunun tüzel kişiler de olduğu görüşüne katılmadığımızı ifade etmemiz gerekir. Türk ceza hukuku doktrininde önemli bir yer tutan görüşe göre, suçun mağduru yalnızca gerçek kişi olabilecek olup, tüzel kişi ve kurumlar ise suçun mağduru değil, ancak suçtan zarar gören niteliği taşıyabilecektir[142]. Burada önemle belirtilmesi gerekir ki, KVKK 3/1-d hükmü yani kanun koyucu tarafından kişisel verinin tanımının yapılmış olduğu kanun maddesi ele alındığında, kişisel veri tanımlaması yapılırken salt olarak gerçek kişi ifadesinin yer aldığı görülmektedir.[143] Hal böyle iken, kanaatimizce söz konusu düzenlemeden yola çıkarak tüzel kişilerin suçun mağduru olamayacağı görüşüne katılmaktayız.

Öte yandan tüzel kişilerin suçun mağduru olabileceğini belirten görüşün aksine, tüzel kişiliğe ait bazı bilgi ve verilerin korunma ihtiyacı olduğunun savunulması karşısında, bu verilerin sır olarak kabul edileceğini, TCK m. 239 kapsamında düzenlenmiş olan ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklanması suçunun konusu olacağı ve suçun mağdurunun tüzel kişiler olamayacağı belirtilmektedir[144].

Bu konuda Yargıtay'ın vermiş olduğu emsal karar şu şekildedir; *"TCK'nın 135 ve 136. maddelerindeki suçların maddi konusunu oluşturan 'kişisel veri' kavramından, gerçek kişiye ait her türlü bilginin anlaşılması gerektiği, şikayet dilekçesinde söz edilen 'Sanığın, şirketin mali sırlarının yanında katılanların şahsi sırlarını da kişisel veri olarak kaydettiği' ne dair bir anlatımın iddianamede yer almadığı, firmaya ait bilgi ve belgelerin 'kişisel veri' kapsamında değerlendirilemeyeceği dikkate alındığında…"*[145]. Nitekim, Yargıtay'ın kararı incelendiğinde görüleceği üzere firmaya ait dosya, bilgi ve belgelerinin kişisel veri

---

[140] Bayraktar, s. 88.
[141] TBMM Adalet Komisyonunca Kabul Edilen Madde Gerekçeleri., s.554.- 664 https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c059/tbmm22059119ss0664.pdf (Erişim Tarihi: 19.07.2022)
[142] Sınar, s.40. (Suçtan Zarar Gören: Suç ile ihlal edilen varlık veya değerin doğrudan sahibi olan kişiyi değil; ancak suçun işlenmesiyle hukuken korunan menfaatleri doğrudan veya dolaylı olarak ihlal edenleri ifade eder. Bkz; Sınar, s.40)
[143] Sınar, s.41.
[144] Göçmen Uyarer, s. 182, Kangal, s. 62; Kuşkonmaz, s. 139; Çokmutlu, s. 185.
[145] Yargıtay Ceza Daireleri Başkanlar Kurulu, E. 2020/105, K. 2021/12 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

çerçevesinde değil, ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliği taşıdığını belirtilmiştir. Bu doğrultuda, tüzel kişilerin ilgili suç kapsamında suçun mağduru olamayacağı ve suçtan zarar gören sıfatı taşıyabilecekleri açıkça ortadadır.[146]. Ancak her ne kadar bu içtihada katılmıyor olsa da, Yargıtay'ın vermiş olduğu bir kararda ticari sır ve müşteri sırrı niteliğinde olan bilgiler kapsamında; *"Ancak hukuki nitelendirme farklılığı sebebiyle iddianamede "müşteri bilgisi" olarak tanımlanan verilerin "kişisel veri" olarak nitelendirilmemiş olduğundan dolayısıyla kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi suçundan açılmış bir dava bulunmadığından söz edilemeyecektir. Sonuç olarak anılan gerekçelerle sanığın dava konusu edilen fiilinin TCK'nın 135/1. maddesindeki suçu oluşturacağı düşüncesiyle"*[147] şeklinde bir karşı oy yazısının da bulunduğunu belirtmek gerekmiştir.

2.5.2.3.Suçun konusu

TCK m. 135'te düzenlenen kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun konusunu "kişisel veriler" oluşturmaktadır[148]. İlgili madde düzenlenmesinde özel olarak kişisel verilerin tanımı ve ne olduğu konusunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır[149]. Bu kapsamda net ve somut bir düzenleme getirilmemesi sebebiyle ilgili madde doktrinde Ceza Muhakemesinde kanunilik ilkesi gereği açıklık ve belirlilik ilkelerine aykırı olduğu için eleştirilmiştir[150]. İlgili eleştiriye, Yargıtay da birçok kararında şu ifadeler ile yer vermiştir; *"Yürürlükteki mevzuatta kişisel veri tanımının yapılmadığı gözetildiğinde kişisel verilerle ilgili suçların düzenlendiği TCK'nın 135 ve 136. maddeleri suçta ve cezada kanunilik ve belirlilik (açıklık) ilkesine uymadığından Anayasa'ya aykırıdırlar.[151]"*. Ayrıca, öğretide benimsenen bir görüş uyarınca, kanun koyucunun belli başlı bazı kavramların tanımlamalarını yapmaksızın, ilgili kavramın içeriğinden anlaşılması gerekenleri öğreti ve uygulamaya bırakmasının doğal

---

[146] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması…", s.690 .
[147] Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2017/6532, K. 2018/11149 . https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 24.03.2022)
[148] TBMM Adalet Komisyonunca Kabul Edilen Madde Gerekçeleri., s.554.- 664 https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c059/tbmm22059119ss0664.pdf (Erişim Tarihi: 19.07.2022); Özbek/Doğan/Bacaksız, s.576 (Özbek/Doğan/Bacaksız'a göre; Suçun hukuki konusu kişisel veridir. Kişisel verinin ne olduğu ya da bundan ne anlaşılması gerektiği konusunda suç tipinde bir açıklık bulunmamaktadır. Bu yönüyle düzenlemenin kanunilik ilkesinin bir gereği olarak açıkık ve belirlilik ilkelerine uygunluğu tartışmalıdır.)
[149] Korkmaz, İbrahim, Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Kapsamında Korunması, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi)**, 2017, s.349.
[150] Şen, Ersan, **Yeni Türk Ceza Kanunu Yorumu**, C: (I), Istanbul:Vedat Kitapçılık,2006, s.601.
[151] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2014/607, K. 2014/16665. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

karşılanması gerektiği şeklindedir.[152] Hemen ifade edilsin ki, öğreti ve uygulama incelendiğinde daha önce de belirtmiş olduğumuz üzere, kişisel verinin tanımından ne anlaşılması gerektiği 6698 sayılı KVKK 'nda net olarak açıklanmıştır.

Bu kapsamda kişisel veri; *"kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiye ait olan her türlü veri"* şeklindedir. O halde kişilerin belirlenmesini sağlayan ad, soyadı, T.C kimlik numarası, doğum tarihi, doğum yeri, sosyal güvenlik numarası, özgeçmiş, görüntü, parmak izleri, genetik bilgileri kişisel verilere örnek teşkil edecektir.[153].

Diğer bir deyişle herhangi bir kayıtla ilişkilendirilebilen, kişinin direkt olarak belirlenebilmesini sağlayan tüm veriler kişisel veri olarak kabul edilebilecektir.[154] Daha geniş bir tanımlama ile Yargıtay; ilgili suçun maddi konusunu incelerken; *"kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun maddi konusunu oluşturan "kişisel veri" kavramından, kişinin, yetkisiz üçüncü kişilerin bilgisine sunmadığı, istediğinde başka kişilere açıklayarak ancak sınırlı bir çevre ile paylaştığı nüfus bilgileri, adli sicil kaydı, yerleşim yeri, eğitim durumu, mesleği, banka hesap bilgileri, telefon numarası, elektronik posta adresi, kan grubu, medeni hali, parmak izi, DNA'sı, saç, tükürük, tırnak gibi biyolojik örnekleri, cinsel ve ahlaki eğilimi, sağlık bilgileri, etnik kökeni, siyasi, felsefi ve dini görüşü, sendikal bağlantıları gibi kişinin kimliğini belirleyen veya belirlenebilir kılan, kişiyi toplumda yer alan diğer bireylerden ayıran ve onun niteliklerini ortaya koymaya elverişli, gerçek kişiye ait her türlü bilginin anlaşılması gerektiği…"*[155] şeklindeki açıklamalara yer vermiştir.

Öte yandan, TCK m.135'in gerekçesi de suçun konusunu net olarak belirlemiştir. Gerekçenin kapsamı incelendiğinde; *"Suçun konusu, kişisel verilerdir. Gerçek kişiyle ilgili her türlü bilgi, kişisel veri olarak kabul edilmelidir."*[156] ibaresi mevcuttur. Bununla beraber Ceza Muhakemesi Kanunu ("CMK") ulusal mevzuatları da dikkate alarak kişisel veriler konusunda bazı düzenlemelere yer vermiştir. CMK m.81 fizik kimliğin tespiti başlıklı madde uyarınca; *"…fotoğrafı, beden ölçüleri, parmak ve avuç içi izi, bedeninde yer almış olup*

---

[152] Özbek/Doğan/Bacaksız, s.576

[153] Topuz, Fatma D., Kişisel Verilerin Kaydedilmesi, Başkasına Verilmesi Veya Ele Geçirilmesi (TCK m. 135-137), **Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi)**, 2017, s.35.

[154] Özdemir, Hayrunnisa, "Haberleşmenin Gizliliği ve Kişisel Veriler", **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,** C: (13), S. (1-2), 2009, https://hukukdergi.ebyu.edu.tr/?p=1460, s.290. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

[155] Yargıtay 14. Ceza Dairesi, E. 2013/4583, K. 2015/2592 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[156] TBMM Adalet Komisyonunca Kabul Edilen Madde Gerekçeleri., s.554.- 664 https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c059/tbmm22059119ss0664.pdf (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

teşhisini kolaylaştıracak diğer özellikleri ile sesi ve görüntüleri kayda alınarak…" ifadeleri ile yine CMK m.80'de yer alan *"…75, 76 ve 78 inci madde hükümlerine göre alınan örnekler üzerinde yapılan inceleme sonuçları, kişisel veri niteliğinde olup…"* hükmü ve son olarak CMK m.135'e göre *"şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir."* hükümleri aynı şekilde kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun konusunu oluşturabilecek nitelikte maddeler olarak karşımıza çıkmaktadır[157].

Yargıtay'ın ilgili suçun konusunu tayin ederken, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından incelemesine bakacak olursak; "*…herkes tarafından bilinen veya kolaylıkla ulaşılması ve bilinmesi mümkün olan kişisel bilgilerin, yasal anlamda "kişisel veri" kapsamında değerlendirilemeyeceği, aksinin kabulü halinde; maddenin uygulama alanının amaçlanandan fazla genişletilerek, uygulamada belirsizlik ve hemen her eylemin suç oluşturması gibi olumsuz sonuçların doğacağı, bu nedenle, bir kişisel bilginin, yasal anlamda "kişisel veri" kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken, somut olayın özellikleri dikkate alınarak titizlikle değerlendirme yapılması, sanığın eylemiyle hukuka aykırı hareket ettiğini bildiği ya da bilebilecek durumda olduğunun da ayrıca tespit edilmesi gerektiği; öte yandan, bir özel hayat görüntüsü ya da sesinin, "kişisel veri" olduğunda kuşku bulunmamakta ise de, kişinin özel hayatına dair görüntüsü ya da sesinin, bilgisi dışında, resim çekme veya kaydetme özelliğine sahip aletle belli bir elektronik, dijital, manyetik yere sabitlenmesi 5237 Sayılı TCK'nın 134/1. maddesinin 2. cümlesinde; rızası dışında ifşa edilmesi, yani; yayılması, açığa vurulması, afişe edilmesi, ilan edilmesi, kamuoyuna duyurulması, aleniyet kazandırılması, özetle; içeriğini öğrenme yetkisi bulunmayan kişi veya kişilerin bilgisine sunulması 5237 Sayılı TCK'nın 134/2. maddesinde özel hayatın gizliliğini ihlal suçu kapsamında düzenlendiğinden, kişinin özel hayatına dair görüntüsü, fotoğrafı ya da sesinin, yasal anlamda, 5237 Sayılı TCK'nın 136/1. maddesi kapsamında kişisel veri olarak değerlendirilemeyeceği…"*[158] şeklinde fazlasıyla geniş bir tanımlama yapılmıştır.

Bu kapsamda, Yargıtay'ın kişiyle ilgili belirli veya belirlenebilir kılacak her türlü verinin ses ve görüntülerini içermediği yani, bir diğer deyişle ilgili verileri kişisel veri olarak nitelendirmediği hallerde, TCK m.134 hükmünün yani özel hayatın gizliliğini ihlali

[157] Boga, Betül G., Ceza Muhakemesinde Kişisel Verilerin Korunması, **Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi),** 2021, s.43.
[158] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2012/20543, K. 2012/20422, T. 02.10.2012 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

kapsamında ve bu kanun maddesi çerçevesinde yargılama yapılacağına[159] yönelik olarak tezimizin benzer suçlar ile alakalı bölümünde ayrıntılı olarak değerlendirmede bulunmuştuk. Son olarak AYM'nin[160] kişisel verilerin kaydedilmesi suçu ile ilgili inceleme yaparken yer vermiş olduğu kararda kişisel veriyi; *"... "kişisel veri", "belirli veya kimliği belirlenebilir olmak şartıyla, bir kişiye ilişkin bütün bilgileri ifade etmektedir. Bu bağlamda adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi bireyin sadece kimliğini ortaya koyan bilgiler değil; telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, özgeçmiş, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, IP adresi, e-posta adresi, hobiler, tercihler, etkileşimde bulunulan kişiler, grup üyelikleri, aile bilgileri, sağlık bilgileri gibi kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılan tüm veriler" kişisel veri olarak kabul edilmektedir. (E.2013/122, K.2014/74, 9.4.2014; E.2014/149, K.2014/151, 2.10.2014; E.2013/84, K.2014/183, 4.12.2014; E.2014/74, K.2014/201, 25.12.2014; E.2014/180, K.2015/30, 19.3.2015)."* şeklinde tanımlamakta olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, gerek AYM 'nin emsal niteliğindeki kararları uyarınca gerek Yargıtay kararları uyarınca suçun konusunun "kişisel veriler" olduğu sabittir.

2.5.2.4.Hareket

Özellikle üzerinde durulması gerekir ki, bir suçun mevcut olmasının en büyük ve en önemli şartı, fiilin var olması, yani fiilin varlığı şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Daha önce bahsettiğimiz üzere TCK m.135/1 çerçevesinde fiil; "kişisel verilerin kaydedilmesi" şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Eğer ki ilgili suç, hareket şeklinin tipte belirtilmiş olması halinde bağlı hareket suç olarak karşımıza çıkacak olup, neticenin herhangi bir şekilde gerçekleştiği durumda bahse konu edilecektir[161].

TCK m.135 kapsamında suçun hareket unsurunun "kişisel verileri kaydetmek" olduğunu belirtmek gerekir[162]. Bu suçun oluşabilmesi adına, bahse konu olan kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi gerekir.[163] Kaydetmek kelime anlamı ile; yazmak, bazı önemli noktaları tespit etmek, hatırlamak için yazmak, not etmek şeklinde tanımlanmıştır[164]. Diğer

---

[159] Kuşkonmaz Mendos, Elif, Kişisel Verilerin Türk Ceza Kanunu Kapsamında Korunması, **İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yüksek Lisans Tezi)**,2013, s.135 .

[160] Anayasa Mahkemesi Genel Kurul, E. 2015/32 K. 2015/102, T. 12.11.2015. https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[161] Koç, Coşkun, Türk Ceza Kanunu'nda Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m.135), **Legal Hukuk Dergisi,** 2019**,**. https://app.trdizin.gov.tr/makale/TXpNNE9ETTNOdz09/turk-ceza-kanunu-nda-kisisel-verilerin-kaydedilmesi-sucu-tck-m-135-, s.144. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

[162] Kuşkonmaz Mendos, s. 139.

[163] Çokmutlu , s.185.

[164] TDK, https://sozluk.gov.tr/kaydetmek (Erişim Tarihi:28.01.2022)

yandan, kaydetmenin tanımının açık ve net bir şekilde açıklanmamış olması, suçun hareketi belirlenirken yanılgıya düşülmesine olanak verebilecek bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak, kaydetmekten kastedilenin ne olduğu incelendiğinde, yine TCK m.135'in gerekçesinde; *"kişisel verilerin bilgisayar ortamında veya kâğıt üzerinde kayda alınması"* şeklinde açıklama bulunmaktadır. Buna ek olarak ilgili madde kapsamında suçun oluşabilmesi için ilgili kayıt işleminin sanal olarak yazılması veya kâğıt üzerinde yazılması arasında fark olmadığını da önemle belirtmek isteriz[165]. Yargıtay, vermiş olduğu kararda kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun oluşmasında, kişisel verilerin bilgisayar ortamında veya kâğıt üzerinde kayda alınması arasında bir fark olmadığına hükmetmiştir[166].

Yargıtay'ın ilgili konu hakkında kararı şu şekildedir; *""Dosya içeriği, sanıkların ikrar içeren anlatımları, el koyma tutanağı, adli bilişim büro amirliği inceleme raporu ve fotoğraflara göre; sanıkların oturdukları apartman dairesinin giriş kapısı gözetleme deliğine, dış koridoru ve katılanın karşı dairesinin giriş kapısını görecek şekilde kamera taktırarak, ses ve görüntü kaydı yaptıkları olayda; sanıklar her ne kadar güvenlik amacıyla kamera taktırdıklarını savunmuş iseler de, kameranın, daire içinden yerleştirildiği ve dışarıdan farkedilemediği, katılanın evine girip çıkanları görüntüleyebildiği ve karşı daire kapısının açılmasıyla evin içini de görüntüleyebileceği, çekilen ses ve görüntülerin evin içindeki kayıt cihazı yardımı ile kayıt altına alındığı ve aynı anda da televizyon ile seyredildiği nazara alındığında ve güvenlik kamerasının karşı dairenin giriş kapısını ve kapı açıldığında içerisini görecek şekilde değil sanıkların kendi dairesinin kapı önünü görecek şekilde konumlandırılması gerektiği gözetildiğinde, savunmalara itibar edilemeyeceği, katılanın, gün içerisinde kiminle, nasıl, ne zaman görüştüğü, ne yaptığı, evine kimlerin gelip gittiği gibi hususları tespit etmek amacıyla, sürekli takip, denetim ve gözetim almak suretiyle gerçekleştirdikleri eylemin, özel yaşam alanına girdiğinde şüphe bulunmayan faaliyet kapsamında olduğu ve TCK'nın 134/1. maddesinin 1. ve 2. cümlelerine uyan özel hayatın gizliliğini ihlal suçunu oluşturduğu gözetilmeden mahkumiyetleri yerine, suçun*

[165] Kılıç, Kerim, "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m.135)", **Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C:25, S:1, 2021, https://dergipark.org.tr/tr/pub/ebyuhfd/issue/66086/1033621, s.7 (Erişim Tarihi: 19.07.2022) .; Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması…" s.697.

[166] Yargıtay Ceza Genel Kurulu , E. 2012/12-1510, K. 2014/331, T. 17.06.2014. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

nitelendirilmesinde yanılgıya da düşülerek dosya kapsamıyla uyuşmayan yazılı düşüncelerle beraat kararı verilmesi, BOZMAYI gerektirmiştir."[167]

Öğretide, ilgili suçun serbest hareketli suç olduğuna dair görüşler de mevcuttur[168]. Önemle belirtmek gerekir ki; kaydetme işlemi, bilişim sistemine girme yoluyla, yazılı olup olmadığı fark etmeksizin bilginin sisteme getirilmesiyle veya hukuka aykırı şekilde kişisel dosya içerisine girilme suretiyle de oluşabilecektir.[169]

Ceza hukukunda bazı suç tiplerinde suçun gerçekleşmesi için tek bir hareketin yapılması yeterli olmaktadır ve bu suçlara tek hareketli suçlar denmektedir[170]. Bu bağlamda, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu sırf hareket suçu olarak ortaya çıkmaktadır. İlgili suç neticesinde kaydetme fiilinin gerçekleşmesiyle suç tamamlanmış olacaktır ve başka bir neticenin gerçekleşmiş olması aranmayacaktır[171]. Yani diğer bir anlatımla, kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olmayan yollarla hukuka aykırı olarak kaydedilmesi halinde dahi, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu ortaya çıkacaktır[172]. Aynı zamanda Yargıtay kararlarında[173] görülebileceği üzere kişisel verilerin kaydedilmesi [174] suçunun konusunu oluşturan kişisel veri kavramından; *"belirli veya belirlenebilir bir kişiye ait her türlü bilginin, hukuka aykırı olarak kaydedilmesi gerektiğinin anlaşılması"* şeklindeki ifadeler ile kişisel verinin tanımlaması yoluna gidilmiştir. İlgili suçun hareket unsurunun, Yargıtay kararları uyarınca da kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi olarak nitelendiğini belirtmemiz gerekir.

---

[167] Yargıtay 12. Ceza Dairesi E. 2014/3486, K. 2014/26247. T. 22.12.2014, https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[168] Centel,Nur/ Zafer, Hamide/ Çakmut, Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş,** 9. Bası, Istanbul: Beta Yayıncılık, 2017, s.262.; Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması…", s.697. (Dülger'e göre: Kişisel verilerin kaydedilmesi suçu serbest hareketli bir suç tipi olarak düzenlenmiştir, bu nedenle verilerin kaydedilmesi işlemi nasıl yapılırsa yapılsın sonuç değişmez ve suç gerçekleşir.)

[169] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması…", s.697

[170] Centel, Zafer , Çakmut, s.262.

[171] Topuz, s.114.

[172] Kangal, s.65; (Otomatik Veri İşleme: İnsan müdahalesi ya da yardımı konusundaki ihtiyacı asgari seviyeye indiren, kendi aralarında bağlantılı ve etkileşimli elektrikli veya elektronik bir sistem tarafından gerçekleştirilen veri işleme faaliyeti şeklindedir. bkz; Kişisel Verileri Koruma Kurumu/Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Uygulaması, https://www.kvkk.gov.tr/yayinlar/K%C4%B0%C5%9E%C4%B0SEL%20VER%C4%B0LER%C4%B0N%20KORUNMASI%20KANUNU%20VE%20UYGULAMASI.pdf.) (Erişim Tarihi:21.07.2022)

[173] Yargıtay 12. Ceza Dairesi , E. 2015/15816 K. 2017/3462 T. 26.4.2017 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

[174] Akyürek, s. 612.

2.5.2.5.Nitelikli haller

TCK m. 135/2 uyarınca düzenlenen nitelikli hal

TCK m.135/2 uyarınca; *"Kişisel verinin, kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır."* hükmü havidir. TCK uyarınca nitelikli halin düzenlenmesinin temel sebebi, ilgili kişilerin bazı kişisel verilerinden dolayı ayrımcılığa uğramalarını engelleme saikinden kaynaklanmaktadır.[175]

İlgili madde uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun özel (hassas) nitelikli kişisel verileri içermesi halinde ağırlaştırılmış hali öngörülmüştür. Daha önce de bahsetmiş olduğumuz üzere 6698 sayılı KVKK hassas nitelikli veriler için daha geniş kapsamda inceleme yaparken, TCK ise daha dar bir yorumlama yoluna gitmiştir. Bu haliyle kişisel verileri kaydetme suçunun madde metninde sayılmış olan özel nitelikli kişisel verileri içermesi halinde TCK'nun temel hali uygulama alanı bulacaktır.[176]

Bu konuda önemle belirtmemiz gerekir ki; uygulamada salt olarak TCK m.135/2' de sınırlı sayıda bulunan özel nitelikli verilerin uygulanması kanaatimizce uygun değildir. Şöyle ki; bildiğimiz üzere özel nitelikli veriler, maksimum şekilde koruma altına alınması gereken hassas nitelikli verilerdir. O halde üst düzey koruma gerektiren hassas nitelikli verilerin, sadece TCK'da sayılı bulunan verilerle sınırlandırılmış olması, özel nitelikli verilerin daha sıkı korunması bakımından doğru bir uygulama olmayacaktır. Kanaatimizce somut olayın gereklerine göre KVKK'da sayılı bulunan özel nitelikli verilerin de nitelikli hal olarak sayılarak veya düzenlemelerin birbirilerine uyumlu hale getirilerek yargılamaya konu edilmesi gerekmektedir.

Yargıtay, TCK m.135/2 uyarınca özel nitelikli hal olarak sayılı bulunan cinsel yaşamla ilgili vermiş olduğu emsal kararda; *"Katılanın cinsel yaşamına ilişkin görüntülerin sanığın evinde kaydedilmiş olduğunun belirlenmesine, tanıklar ... ve ...'nin, sanığın kendisinde katılana ait görüntülerin bulunduğunu belirttiğini ifade etmelerine, tanık ...'nın, görüntülerdeki kadının kendisi olduğunu ve sanığın evinde çekilmiş olduğunu belirtmesine göre, sanığın kişisel verileri hukuka aykırı olarak kaydetme suçunu işlediğinin sübuta erdiği"* ibaresine yer vererek cinsel yaşama ilişkin görüntüleri kişisel verilerin kaydedilmesi suçu kapsamında

[175] Kangal, s.67.
[176] Topuz, s.124.

incelenmesi gerektiğine dikkat çekmiş ve hassas nitelikli veri kapsamında değerlendirmede bulunmuştur.[177]

TCK m.137 kapsamında düzenlenen nitelikli haller

Kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun nitelikli hali ise TCK m.137 kapsamında düzenlenmiştir. Bu çerçevede ilgili suçun kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetkiyi kullanmak suretiyle, belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde verilecek cezanın yarı oranında artırılacağı belirtilmiştir. TCK m.137'de yer alan nitelikli haller; TCK m.132 "Haberleşmenin gizliliğini ihlal", TCK m.133 "Kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması", TCK m.134 "Özel hayatın gizliliğini ihlal", TCK m.135 "Kişisel verilerin kaydedilmesi", TCK m.136 "Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme" açısından da uygulama alanı bulacaktır.

TCK m.137 uyarınca, kamu görevlisinden anlaşılması gereken TCK m. 6/1-c hükmü içerisinde düzenlenmiştir[178]. Bu kapsamda, kamu görevlisi deyiminden; "*kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi."* anlaşılacaktır. Diğer bir tanımlama ise TCK m.6/1-c'nin gerekçesi incelendiğinde; bir kişinin kamu görevlisi niteliği taşıması bakımından kişinin yürüttüğü faaliyetin kamusal nitelik taşıması durumunda Ceza Kanunu uyarınca kamu görevlisi olarak kabul edileceği belirtilmiştir[179]. O halde failin kamu görevlisi olması tek başına yeterli olmamakta ve aynı zamanda görevinin verdiği yetkiyi kötüye kullanma suretiyle ilgili suç eylemini işlemesi gerekmektedir[180].

Suçun kamu görevlisi tarafından görevinin verdiği yetkiyi kötüye kullanmak suretiyle işlenmesi cezayı ağırlaştırıcı bir unsur olarak belirlenmiştir. [181] Öğretide, *"görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak"* ifadesinin hangi anlama geleceğinin tespitinde TCK m.257'nin uygulama alanı bulacağı kabul edilmektedir. Bu kapsamda kişisel veri görevin gereklerine aykırı şekilde kaydedilmişse nitelikli halin uygulanabileceği kabul edilmektedir.

---

[177] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2014/801, K. 2014/18385 . https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022

[178] Maden, s.128.

[179] Sınar, s.50.

[180] Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan, "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m.135)" ,**Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan**, C: (21), S: (Özel Sayı), 2019, https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/MAHMUT-KOCA-ILHAN-UZULMEZ.pdf, s. 69 (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

[181] Özbek, Doğan, Bacaksız, s.558.

Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlenmesinde ise kanun maddesinin lafzından anlaşıldığı üzere meslek ve sanat unsurlarının beraber bulunması gerekmektedir. Bu kapsamda ilgili tanımlamalardan yola çıkmamız gerekirse;

Meslek: Belli bir eğitim ile kazanılan, sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş iş[182],

Sanat: Bir duygu, tasarı, güzellik vb.nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık[183].

Şeklinde düzenlendiği görülmektedir. O halde, meslek ve sanatın kişisel verileri kaydetme suçunu işlemeye elverişli olması gerekmektedir[184]. Yaptığımız açıklama kapsamında failin meslek ve sanat sahibi olmasına rağmen, suçu işlerken kendi meslek ve sanatını kullanmamış olması durumunda yahut ilgili unsurların işlenmesinde meslek ve sanat unsurunun kolaylık sağlamıyor olması ihtimalinde bu nitelikli hal uygulama alanı bulmayacaktır[185].

Yargıtay TCK m.137/1/b yani belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylık suretiyle ilgili suçun işlenmesi hakkında vermiş olduğu emsal kararda; *"Dosya içeriği, sanıkların tevilli ikrarı, arama ve el koyma tutanağı ile bilirkişi raporlarına göre; sanıkların, bir gsm şirketinin alt bayileri oldukları ve kendileri ile işlem yapan müşterilerine ait kişisel veri niteliğindeki kimlik belgesi örneklerini hukuka aykırı olarak kişisel ve bayilerine ait bilgisayarlar ile taşınabilir diske kaydedip arşivledikleri, atılı suçun bu şekilde sübut bulduğu anlaşılmakla, sanıkların mahkumiyetlerine dair kabulde isabetsizlik görülmemiş, sanıkların suçu belli bir mesleğin sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlemesi nedeniyle, tayin olunan cezalarda TCK'nın 137/1-b maddesi uyarınca arttırım yapılması gerektiğinin gözetilmemesi aleyhe temyiz bulunmadığından bozma nedeni yapılmamıştır."* ifadelerine yer vererek sanıkların kendi meslekleri sebebiyle kişisel veri niteliği taşıyan belgeleri kaydetmeleri suretiyle nitelikli hal üzerinden mahkumiyet kararı verilmesi gerektiğine hükmetmiştir.[186]

[182] TDK , https://sozluk.gov.tr/meslek.
[183] TDK , https://sozluk.gov.tr/sanat.
[184] Özbek, Doğan and Bacaksız, s. 558.
[185] Özen, Mustafa, **Ceza Hukuku Özel Hükümler, *C:(II)*** , Ankara: Adalet Yayınevi, 2021.
[186] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2014/18783, K. 2015/2124 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.03.2022)

2.5.3. Suçun Manevi Unsuru

TCK m.135 uyarınca düzenlenen kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun manevi unsuru kasttır[187]. Failin, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından kasten hareket ettiğini söyleyebilmek adına, kaydedilen şeyin hem gerçek kişiye ilişkin hem de ilgili kişinin kendi şahsı açısından fonksiyon gören bir bilgi olduğunu bilmesi gerekmektedir.[188] İlgili suç, kural olarak genel kastla işlenebilecek niteliktedir[189]. Suçun manevi unsuru bakımından sadece genel kast yeterli olacak olup, failin hangi amaçla kişisel veriyi hukuka aykırı olarak kaydetmesinin önemi bulunmamaktadır.[190] Dolayısıyla suçun oluşması için failin bilerek ve isteyerek, kişisel veri sahibinin açık rızasını[191] almaksızın kişisel veriyi hukuka aykırı olarak kaydetmesi yeterli olacaktır[192]. Aynı zamanda TCK m.135/2 ve TCK m.137/1 maddeleri kapsamında yer alan nitelikli haller de kast kapsamı içerisinde incelenmektedir[193]. O halde TCK m.135/2 uyarınca kişinin nitelikli hallerden sorumlu olabilmesi için, failin kastının hukuka aykırı olarak kaydettiği kişisel verinin, siyasi, felsefi veya dini görüşe, ırki kökene, ahlaki eğilime, cinsel yaşama, sağlık durumuna veya sendikal bağlantıya ilişkin olduğunu kapsaması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. [194]. Benzer hususta Yargıtay da kast konusunda; *"Bilimsel görüşlerin bir kısmına göre; madde metninde özellikle 'hukuka aykırı olarak' vurgusu yapıldığından bu suç ancak doğrudan kastla işlenebilir."*[195] şeklinde hüküm tahsis ederek, ilgili suçun doğrudan kastla işlenebileceğini belirtmiştir.

Öğretide ilgili suç düzenlemesinin olası kastla işlenebileceği görüşü de mevcuttur. Öğretide savunulan bu görüşe göre; kast ile işlenebilen suçların, kural olarak olası kastla işlenmesi mümkün olduğu için, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi suçu olası kastla işlenebilecektir.[196] Yine ilgili suçun olası kastla işlenebileceğini savunan bir başka görüş ise;

---

[187] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması…" s. 703.; Aynı yönde; Maden, s.77; (Kast: Suçun kanuni tanımındaki unsurların bilerek ve istenerek gerçekleştirilmesidir. (bkz: TCK m.21/1); (Kastın kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından kapsamı: Kaydedilenin kişisel veri olması ve bizzat kaydetme hareketi kastın kapsamındadır. bkz: Maden, s.77)

[188] Koca/Üzülmez, s.81.

[189] Özbek, Doğan, Bacaksız s576..

[190] Koç, s. 185.

[191] (Açık Rıza: Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rıza. bkz: Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/2037/Acik-Riza-Alirken-Dikkat-Edilecek-Hususlar) (Erişim Tarihi: 21.07.2022)

[192] Göçmen Uyarer, s. 201.

[193] Maden, s.73.

[194] Kangal, s.72.

[195] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 2012/1514 E., K. 2014/312 https://karararama.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.03.2022)

[196] Özbek, Veli Ö., **Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı (TCK İzmir Şerhi),** Ankara: Seçkin Yayıncılık 2008.; Özbek/Doğan/Bacaksız, s.589.

ilgili kanunda hukuka aykırı olarak kaydedilmeden bahsedilmesi sebebiyle, suç bakımından özel olarak hukuka aykırılık bilinci arandığı göz önünde bulundurulduğunda, TCK m.135/2 uyarınca sayılan "kişilerin ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına" ilişkin olarak suçun doğrudan kast ile işlenebileceğini, ancak "kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine ve ırki kökenlerine" ilişkin kişisel verilere karşı doğrudan kastla işlenebileceği gibi olası kastla da işlenebileceği görüşü yer almaktadır.[197]

Kanaatimizce hem öğreti de hem de Yargıtay kararlarında ağırlıklı olarak kabul edilen görüşün kabulü gereklidir ki, buna göre kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun yalnızca genel kastla işlenebileceği ve olası kastın bu suç bakımından sonuç doğurmayacağı açıktır.

Bu noktada diğer bir incelenmesi gereken husus ise hukuka aykırılık bilinci konusundadır. TCK m.135/f.1 uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun gerçekleşebilmesi için, failin hukuka aykırılık bilinciyle hareket etmesi gerekmektedir. Burada failin hukuka aykırılık konusunda bilinç sahibi olması aranmaktadır. Failin, kişisel verilerin kaydedilmesi davranışında bulunulması ve kaydettiği verinin kişisel veri olduğunun bilincinde olması ve iradesinin de aynı yönde olması gerekmektedir[198].

Yargıtay hukuka aykırılık bilinci konusunda; "*Failin işlediği fille ilgili olarak suçun maddi unsurlarının yanı sıra bu fiilin hukuka aykırılığının da bilincinde olup olmadığının ayrıca araştırılması gerekir. Aksi takdirde kastın varlığından söz edilemez."* [199] şeklinde görüş belirtmiştir. Yine aynı şekilde Yargıtay 12. Ceza Dairesi[200] hukuka aykırılık unsurunu açıklarken; "*237 sayılı Kanunda bazı suç tanımlarında "hukuka aykırı olarak", "hukuka aykırı başka bir davranışla", "hukuka aykırı diğer davranışlarla", "hukuka aykırı yolla", "hukuka aykırı yollarla" gibi ifadelere yer verilmiştir. Bu ifadelerin geçtiği suçlarda failin, işlediği fiilin hukuka aykırı olduğunu bilmesi, yani bu konuda doğrudan kastla hareket etmesi gerekmektedir."* şeklinde geniş bir görüş benimsemiştir.

Kanaatimce, suçun manevi unsuruna ilişkin olarak yapılması gerekli son değerlendirme suçun taksirle işlenip işlenemeyeceği açısındandır. Bu kapsamda, kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun taksirli şekli düzenlenmemektedir.[201]. Bu sebeple, tek başına dahi

[197] Gültekin, s.136; Aynı yönde; Maden, s.80, Aydın, s.140.
[198] Maden, s.77.; Gültekin, s.136.
[199] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 2012/1514 E., K. 2014/312 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.03.2022)
[200] Ceza Genel Kurulu ,2012/1514 E. , 2014/312 K., 26.03.2009 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.03.2022)
[201] Maden, s. 77.

suçta ve cezada kanunilik ilkesi gereğince ilgili suçun taksirle işlenmesi mümkün olmayacaktır[202].

2.5.4. Hukuka Aykırılık Unsuru

Hukuka aykırılık unsuru, bütün suç tiplerinde var olan temel bir suç unsuru olmakla beraber, fiilin suç olarak bir tipe uygun şekilde düzenlenmiş olması durumunda karine olarak hukuka aykırılık unsurunun var olduğu kabul edilmektedir.[203] Bilindiği üzere, bir fiil, tipe uygun olduğu takdirde hukuka da aykırı kabul edilmektedir.[204] Araştırılması gereken asıl husus kişisel verilerin kaydedilmesi suçu da dahil olmak üzere tüm suçlarda somut olay özelinde hukuka uygunluk sebebinin bulunup bulunmamasıdır.[205] Özellikle yazılı şekilde hukuk kuralları tarafından net olarak verilmiş bir yetki bulunmadığı takdirde, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu kapsamında hukuka uygunluktan bahsedilemeyecek olup, ilgili fiil suç teşkil edecektir.[206]

Bir diğer husus ise; TCK m.135/2 kapsamında hukuka aykırılık unsurunun incelenmesi noktasında toplanmaktadır. Şöyle ki; TCK m.135/2 "kişilerin ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin kişisel verilerin" salt olarak hukuka aykırı olarak kaydedilmeleri durumunda failin hukuka aykırı bilinci aranmasına ihtiyaç duyulmaksızın cezalandırılacağına ilişkin bir düzenleme getirmiştir.[207] O halde yasa koyucunun m.135/2 uyarınca hassas nitelikli verilerin kaydedilmesine ilişkin suçun işlenmesi halinde, hem tipe uygunluk hem de özel olarak hukuka aykırılık aramıştır.[208]

Hukuka aykırılık incelenirken "hukuka aykırı" teriminden ne anlanması gerektiği de önem arz etmektedir. Bu çerçevede öğretide; hukuka aykırılık unsurunun kanun maddesinde özel olarak belirtilmesinin sebepleri bulunmaktadır. Doktrinde m.135/2 kapsamında özel olarak belirtilen hukuka aykırılık unsuru bakımından birçok görüş mevcuttur. Katıldığımız görüş uyarınca; hukuka aykırılık unsurunun suç tipi içerisinde ayrı olarak belirtilmesinin sebebi o tipte yer alan fiilin esasen hukuka uygun da olabileceğini ifade etmek içindir.[209] Öyleyse

---

[202] Göçmen Uyarer, s.160; Özen, s.347; Maden, s.87.
[203] Uyar, s.158.
[204] Özbek, Doğan, Bacaksız, s. 586.
[205] Özgenç, İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 12. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016, s.292.
[206] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2012/1514, K. 2014/312 . https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)
[207] Göçmen Uyarer, "Kişisel Verilerin Korunması…", s.203.; Aynı yönde; Aydın, s.143.
[208] Göçmen Uyarer, "Kişisel Verilerin Korunması…", s.203; Korkmaz, s.398.
[209] Özbek/Doğan/ Bacaksız, s.586. (bkz Özbek/Doğan/Bacaksız s.586: Aslında tipte yer alan fiil mevzuata uygun ise hukuka aykırı değildir. Tiin cezalandırdığı husus mevzuata aykırı olan fiildir. TCK'da yer alan suçların önemli bir kısmı bakımından böyle bir ibareye gerek bulunmaz.

TCK m.135'te düzenlenen kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından kişisel veri hukuka aykırı olarak kaydedilmedikçe suç oluşmayacaktır.[210] Buna ek bir başka görüş ise; suç tipi bağlamında hukuka aykırılık unsurunun ayrıca belirtilmesi durumunda "hukuka özel aykırılık" halinin söz konusu olduğu belirtilmiştir.[211] Bir diğer görüş ise; 135. Madde uyarınca hukuka aykırılık kapsamında özel bir hukuka aykırılık aranmadığı noktasındadır. Bu çerçevede hukuka aykırılık kavramının karine olarak varsayıldığını, hukuka uygunluk sebepleri var ise ayrıca iddia üzerine araştırılması gerekildiği ifade edilmiştir.[212]

Aynı zamanda hukuka uygunluk kriteri incelenirken Yargıtay; *"...kişisel verilerin kaydedilmesi ve verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçlarının uygulama alanının amaçlanandan fazla genişletilerek, uygulamada belirsizlik ve hemen her eylemin suç oluşturması gibi olumsuz sonuçların doğmaması için, somut olayın özellikleri dikkate alınarak titizlikle değerlendirme yapılması, olayda herhangi bir hukuk dalı tarafından kabul edilebilecek bir hukuka uygunluk nedeni veya bu kapsamda nazara alınabilecek bir hususun bulunup bulunmadığının saptanması ve sanığın eylemiyle hukuka aykırı hareket ettiğini bildiği ya da bilebilecek durumda olduğunun da tespit edilmesi gerekir."*[213] şeklinde kanaat belirtmiştir. O halde kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun her aşamasında ve somut olay özelinde hukuka uygunluk nedenlerinin derinlemesine araştırılmasının yapılması gerekmektedir.

TCK m.135/f.1 uyarınca *"hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda"* hükmü havidir. Kanun koyucu saymış olduğu unsurların suç teşkil edebilmesi için hukuka aykırı kaydedilme şartı aramaktadır[214]. Bu kapsamda kişisel verinin hukuka aykırı olarak kaydedilmediği süreçte suç oluşmayacaktır[215]. Belirtilmesi gerekir ki; TCK m.135 kişisel verilerin kaydedilmesi suçu açısından TCK uyarınca öngörülen özel bir hukuka uygunluk unsuru bulunmamakta olup, genel hükümler kapsamında hukuka aykırılık incelemesi yapılması gerekmektedir.[216]

---

[210] Özbek/Doğan/ Bacaksız, s.586-s.587.
[211] Önder, Ayhan, **Ceza Hukuku Dersleri,** Istanbul:Filiz Kitabevi, 1992, s.215.; Aydın, s.141.
[212] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması Hukuku", s. 323.
[213] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2019/973, K.2020/218 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)
[214] Kuşkonmaz Mendos, s.142.
[215] Özbek, Doğan, Bacaksız, s.586.
[216] Aydın, s.144.

2.5.4.1.Kanun hükmünün yerine getirilmesi

TCK m.24 kapsamında *"kanunun hükmünü yerine getiren kimseye ceza verilmez."* hükmü havidir. Hukuka uygunluk ihtiva eden ilk akla gelen hüküm kanun hükmünün yerine getirilmesidir. Kanun hükmünün yerine getirilmesi unsurunda yer alan "kanun" ifadesinden düzenleyici işlemler de dahil olmak üzere bütün hukuk normlarını kapsam içerisinde kabul edildiğini belirtmemiz gerekir[217]. O halde kanun hükmünde kararnameler, yönetmelikler, tüzükler ve hukuk normlarının tümü kanun hükmü olarak kabul görmektedir.[218] Hal böyle iken, görevin kaynağı kanun ise kanun hükmünün yerine getirilmesi söz konusu olacaktır[219]. Yargıtay kanun hükmünün yerine getirilmesi için; *"Maddede geçen kanun kelimesinden pozitif hukuk metinleri yani yazılı hukuk kuralları anlaşılmalıdır. Kanun hükmünün yerine getirilmesinde, belirli konularda kişiye verilen yetki aynı zamanda o kişinin görevidir. Bu nedenle sözü edilen hukuka uygunluk nedenini görevin ifası kapsamında değerlendirmek gerekir. Zira bir davranışın hukuka uygun olup olmadığını belirlerken yerine getirilen görevin mahiyeti gözönünde bulundurulmalıdır. Kanunun hükmünü yerine getirme çoğunlukla kamu görevlilerine ait olmakla birlikte bu görevin kamu görevlisi olmayan kişilere de verilmesi mümkündür. Örneğin; kolluk görevlilerinin dışında CMK'nun 90/1. maddesinde yazılı şartlar gerçekleştiğinde herkesin yakalama yetkisi bulunmaktadır. (İzzet Özgenç, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 9. bası, Ankara, 2013, s. 301-302; Mahmut Koca-İlhan Üzülmez, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. bası, Ankara, 2013, s. 261-263)[220]"* şeklinde hüküm kurmuştur. O halde kanun hükmünün yerine getirilmesinde fiili gerçekleştiren kişinin salt olarak kamu görevlisi olması gerekmeyecektir.

Benzer doğrultuda TCK m.135 kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun gerekçesine baktığımız zaman; *"Belirli nitelikteki kişisel verilerin kayda alınması kanun hükmünün gereği olarak yapılmaktadır. Bu bakımdan, çeşitli kamu kurumlarında verilen kamu hizmetinin gereği olarak kişilerle ilgili bazı bilgiler ilgili kanun hükümlerine istinaden kayda alınmaktadırlar. Bu durumda söz konusu suç oluşmayacaktır."* ibaresi ile kanun hükmünün

---

[217] Akdağ, Hale, Türk Ceza Kanunu Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması,**Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yüksek Lisans Tezi)**, 2010, s.111.
[218] Artuk/ Gökcen/ Yenidünya, s.407.
[219] Özbek/ Doğan/ Bacaksız, s. 587.
[220] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2015/10 K. 2015/510 T. 15.12.2015 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)

yerine getirilmesinin hukuka uygunluk sebepleri arasında sayılmakta olduğu anlaşılmaktadır[221].

6698 sayılı KVKK m.5/2/a uyarınca *"Kanunlarda açıkça öngörülmesi", "Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması."* Hükmü gereği yine kanun hükmünün yerine getirilmesinin hukuka uygunluk sebepleri arasında sayıldığını gösterilmektedir.[222] Yine, aynı kanunun özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları başlıklı m.6/f.3 hükmü uyarınca *"kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir."* ifadesine yer verildiği görülmüştür. Diğer önemli bir ibare ise CMK m.135 hükmü çerçevesinde düzenlenmiştir. Buna göre ilgili madde kapsamında; "*Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli ve sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir."* hükmü düzenlenmiştir.[223] O halde, işbu madde hükmü incelendiğinde kişisel verilerin kaydedilmesinin suç teşkil etmeyeceği sonucu söylenebilecektir.

Kanun hükmünün yerine getirilmesi konusunda 5352 sayılı "Adli Sicil Kanunu" m.1 uyarınca; "*Bu Kanun, kesinleşmiş ceza ve güvenlik tedbirlerine mahkûmiyete ilişkin bilgilerin otomatik işleme tâbi bir sistem kullanılarak toplanmasına, sınıflandırılmasına, değerlendirilmesine, muhafaza edilmesine ve gerektiğinde en seri ve sağlıklı biçimde ilgililere bildirilmesine dair usul ve esasları belirler."* hükmüne yer verildiği anlaşılmıştır. O halde, ilgili kanun maddesi uyarınca ilgili görevliler tarafından kişilerin adli sicil kayıtlarının ve mahkumiyetlerinin kaydedilebileceği görülmektedir[224].

Son bir örnek olarak 2559 sayılı "Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu" düzenlemesindeki konu hakkındaki hükümlerin incelenmesi yerinde olacaktır. İlgili kanun m.5 uyarınca *"alınan parmak izi, ait olduğu kişinin kimlik bilgileri ile birlikte, ne zaman ve kim tarafından alındığı belirtilmek suretiyle, bu amaca özgü sisteme kaydedilerek saklanır.*" hükmü düzenlenmiştir. Bu kapsamda, kolluk görevlileri tarafından kişilerin parmak izi ve fotoğraflarının kayda

[221] Topuz, s.150.
[222] Uyar, s.172
[223] Korkmaz, s.414.
[224] Gültekin, s. 142.

alınması açısından kanun hükmünün yerine getirilmesi adına düzenleme getirilmiş olduğu sonucuna ulaşılabilecektir.

2.5.4.2.Hakkın kullanılması

TCK m.26/f.1 kapsamında *"Hakkını kullanan kimseye ceza verilmez."* denilmiştir. Diğer manasıyla, kişi eğer bir hukukun kendisine tanımış olduğu hakkı kullanıyorsa, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından hakkını kullanan kişinin fiili kişisel verilerin kaydedilmesi suçunu oluşturmayacaktır. [225]

Buna örnek olarak, "dava açılması, tescil işlemleri, her türlü tapu işlemi vb. işlerde kullanılması zorunlu veriler"[226] gösterilebilecektir. Yargıtay hakkın kullanılmasını hukuka uygun sayarken; *"...söz konusu dökümanların, sanık tarafından çeşitli kurumlara verilmek üzere hazırlanan ihbar, şikayet, ihtara cevap ya da savunma dilekçelerinin taslağı niteliğindeki belgeler olduğu anlaşılmakla, katılanlara ait kaydedilmiş kişisel verileri ele geçirmeyen ve (katılanlara ait bilgileri kişisel veri olarak kaydetmeyen) sanığın üzerine atılı suçun yasal unsurlarının oluşmadığı eyleminin hukuka uygunluk sınırları içinde kaldığının kabulünde bir isabetsizlik görülmediğinden..."*[227] şeklinde ifadelere yer vermiştir.

2.5.4.3.İlgilinin rızası

TCK m.26/f.2 uyarınca *"Kişinin üzerinde mutlak surette tasarruf edebileceği bir hakkına ilişkin olmak üzere, açıkladığı rızası çerçevesinde işlenen fiilden dolayı kimseye ceza verilmez."* hükmü havidir. İlgilinin rızası bakımından hukuka uygunluğun uygulanabilmesi için bazı şartlar mevcuttur. İşbu şartları açık bir şekilde ifade etmek gerekirse, ilk olarak, mağdurun üzerinde serbestçe tasarrufta bulunabileceği bir hakkın varlığı karşımıza çıkacak olup bununla beraber rızaya ehliyet ve rızanın açıklanması şartlarının da yerine getirilmiş olması gerekmektedir[228].

Günlük hayatın olağan akışında resmi ve/veya özel nitelikli işlemler gerçekleştirilirken kişisel verilerimize rıza vermekte olduğumuzu hatırlatmamız gereklidir. Keza, banka

---

[225] Göçmen Uyarer, s. 211.
[226] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Ve Uygulaması, https://www.kvkk.gov.tr/yayinlar/KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU VE UYGULAMASI.pdf. (Erişim Tarihi:20.07.2022)
[227] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2014/6832 K. 2014/23603 T. 24.11.2014 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)
[228] Özbek/ Doğan/ Bacaksız, s. 588.

işlemleri, web sitesi ve oda/dernek üyelikleri, alışveriş yapılması ve buna benzer birçok işlemde kişisel verilerimizin işlenmesine yönelik olarak rıza verilmektedir.[229]

KVKK m.5 uyarınca; *"Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez."* şeklinde düzenleme mevcuttur. Yine TCK m.135'in gerekçesine baktığımızda *"Kişinin rızası ile kendisiyle ilgili bilgilerin kayda alınmasının suç oluşturmayacağı muhakkaktır."* şeklinde açıklama bulunduğu görülmektedir. O halde, kişinin özel nitelikli verilerini tamamen kendi rızası ile açıklaması ve ilgili kişisel verilerin kayıt altına alınması halinde kişisel verilerin kaydedilmesi suçu oluşmayacaktır.[230]

Nitekim, ilgilinin rızasının hukuka uygun olabilmesi için, suçun işlenme anında mevcut olması gerekmektedir.[231] Ayrıca somut olayın özelliklerine göre, ilgilinin rızasının hukuka uygunluk oluşturabilmesi için ilgili konu hakkında irade açıklaması gerekmektedir.[232] Ancak doktrinde bazı görüşler ilgili suçun şikâyete bağlı olmamasından mütevellit kamu yararının ağır bastığını ve kişinin rızasının hukuka uygunluk sebebi oluşturamayacağını belirtmektedir.[233]

Aynı doğrultuda, Yargıtay ilgilinin rızasını ve fiilin işlenme zamanını incelerken; *"Sözü edilen hukuka uygunluk nedeninin doğabilmesi, rızanın kişinin üzerinde mutlak surette tasarruf edebileceği bir hakka ilişkin olmasına ve kişinin bu hakla ilgili olarak rıza açıklama ehliyetinin bulunmasına bağlıdır. Yine rızanın bir hukuka uygunluk nedeni olabilmesi için fiilin işlenmesinden önce ve en geç işlendiği sırada mevcut olması gerekir. Fiilin işlendiği sırada olmayıp sonradan ortaya çıkan rıza bir hukuka uygunluk nedeni değildir.(İzzet Özgenç, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 9. bası, Ankara, 2013, s. 285 vd.; Mahmut Koca-İlhan Üzülmez, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 6. bası, Ankara, 2013, s. 252 vd.)"*[234] şeklinde içtihat oluşturmuştur. Öte yandan, Yargıtay ilginin rızasının hukuka uygunluk tespitini yaptığı bir başka kararında; *"Birisine telefon numarası vermenin ve almanın suç olduğunu kabul ile eylem kamu adına soruşturulan bir suç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu suçlarda ilgilinin rızası önemli değildir (TCK, m.26/2), suç soruşturması ve kovuşturması şikâyete tabi olmadığından mağdurun üzerinde tasarrufta bulunabileceği bir*

[229] Özen, Mustafa, **Kişisel Verilerin Kaydedilmesi, Verilmesi veya Ele Geçirilmesi ve Yok Edilmemesi Suçları**, Kamu Hukuku Arşivi, 2009, s.13-28.
[230] Göçmen Uyarer, s.165
[231] Sert, s.94
[232] Aydın, s.145.
[233] Göçmen Uyarer, s.166
[234] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2015/10 K. 2015/510 T. 15.12.2015 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)

hakkın var olduğu söylenemez. Bu suçlar bakımından bireyin değil, kamunun menfaatlerinin ağır bastığı kabul edilmiştir. Dolayısıyla bu suç bakımından ilgilinin rızası hukuka uygunluk sebebi değildir. (Veli Özer Özbek, Mehmet Nihat Kambur, Koray Doğan, Pınar Bacaksız, İlker Tepe, Türk Ceza Hukuku, Özel Hükümler, 2.B,Ankara 2011, s.521)" ibaresine yer vermiştir.[235]

2.5.4.4.Kişisel verileri koruma kanunu uyarınca belirtilen hukuka uygunluk nedenleri

KVKK uyarınca belirtmiş olduğumuz şartlardan en az birinin var olması halinde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesi mümkün olacaktır.[236] Ayrıca belirtilen durumlardan her biri TCK m.135 için hukuka uygunluk nedeni oluşturacaktır.

İlgili kişisel verilerin hukuka uygunluk halleri kanunda sınırlı sayıda sayılmış olup, ilgili şartlar genişletilemez niteliktedir. KVKK 'nda yazılı bulunan bu şartlardan herhangi birine dayanması halinde, kişinin açık rızasına başvurulması gerekmemektedir[237].

Kişilerin hayati çıkarlarının korunması için zorunlu olması

6698 sayılı KVKK 'nun "Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı m.5/2/b uyarınca; *"Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması."* şeklinde açıklanan hallerde kişisel verilerin kaydedilmesi suçu hukuka uygunluk teşkil etmesi sebebiyle oluşmayacaktır. Daha açık bir ifade ile; "hürriyeti kısıtlanan bir kişinin kurtarılması amacıyla kendisinin veya şüphelinin taşımakta olduğu telefon, bilgisayar, kredi kartı, banka kartı veya diğer teknik bir araç üzerinden yerinin belirlenmesi için bu verilerin işlenmesi"[238] ve kişilerin hayati çıkarlarının korunması için kişisel verilerin işlenmesinin zorunlu olması hallerine örnek olarak gösterilebilmektedir.

Bir sözleşmenin kurulması veya ifası için gerekli olması

6698 sayılı KVKK 'nun "Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı m.5/2/c uyarınca; *"Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması."* halinde kişisel verilerin kaydedilmesi suç teşkil etmeyecektir.

---

[235] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2014/607, K. 2014/16665, T. 7.7.2014 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)

[236] Dülger," Kişisel Verilerin Korunması", s. 716.

[237] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/Kişisel Veriler(Bilgi Notu), https://www.kvkk.Gov.Tr/Icerik/2050/Kisisel-Veriler(Erişim Tarihi:20.07.2022).

[238] Kişisel Verileri Koruma Kurumu, "*Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Ve Uygulaması",* s.50.

Örneğin; "Yapılan bir sözleşme gereği paranın ödenmesi için alacaklı tarafın hesap numarasının alınması veya bir bankayla kredi sözleşmesi yapılması sırasında bankanın, o kişiye ait maaş bordrosunu, tapu kayıtlarını, icra borcu olmadığına dair belgeyi edinmesi halleri gösterilebilir.".[239]

Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirmesi için zorunlu olması

6698 sayılı KVKK 'nun "Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı m.5/2/ç uyarınca; *"Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması."* halinde kişisel veriler açık rıza aranmaksızın işlenebilecektir. Bu kapsamda ilgili unsurun hukuka uygunluk teşkil etmesi nedeniyle kişisel verilerin kaydedilmesi, suç teşkil etmeyecektir.

Buna örnek olarak; "Bir şirketin çalışanına maaş ödeyebilmesi için, banka hesap numarası, evli olup olmadığı, bakmakla yükümlü olduğu kişiler, eşinin çalışıp çalışmadığı, sosyal sigorta numarası gibi verilerin elde edilmesi ve işlenmesi[240]" hali verilebilir.

Alenileştirme

Alenileştirme kavramının kısa bir tanımını yapmak gerekirse; kişisel verilerin belirsiz kişi tarafından erişilebilir hale getirilmiş olması şeklinde yapılan tanımlama doğru olacaktır.[241]

6698 sayılı KVKK 'nun "Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı m.5/2/d uyarınca; *"İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması."* hükmü yer almaktadır. Bu hüküm hukuka uygunluk teşkil edecek olup, alenileştirmenin varlığı halinde kişisel verilerin kaydedilmesi fiili suç oluşturmayacaktır.

Öte yandan; kişisel bir verinin sosyal medya hesabında paylaşılması ve ilgili verinin bir başkası tarafından kaydedilmesi halinde kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun oluşup oluşmayacağı konusunda öğretide farklı görüşlerin mevcut olduğudur.[242] Bu görüşlerden biri; kişisel verinin internet ortamında paylaşılması halinde, ilgili veriyi başkalarının kaydetmesine rıza gösterildiğini savunmaktadır.[243] Ancak aksi görüşte olan ve bizim de katıldığımız görüş uyarınca; kişisel verinin, sosyal medyada paylaşılmış olması, ilgili verinin herkes tarafından kullanılabileceği anlamına gelmemektedir.[244] Hal böyle iken, bizim de

[239] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Ve Uygulaması, s.51.
[240] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Kişisel Verilerin İşlenme Şartları/ https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4190/Kisisel-Verilerin-Islenme-Sartlari, s.9.
[241] Sınar, s.56.
[242] Göçmen,Uyarer, "Kişisel Verilerin Korunması", s.206
[243] Karagülmez, Ali, **Bilişim Suçları ve Soruşturma-Kovuşturma Evreleri**, Ankara:Seçkin Yayınları, 2005, s.352.
[244] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması Hukuku", s.712.

katılmış olduğumuz ikinci görüşün direkt olarak kabul edilmesi halinde, kişisel veriyi paylaşan kişi, ilgili kişisel verisi üzerindeki hakkı son bulmuş olacaktır.[245]

Yargıtay da katılmış olduğumuz görüşe paralel olarak vermiş olduğu bir kararında; *"Sanığın, bir dönem internet üzerinden tanışıp arkadaş olduğu katılanın daha önce kendi facebook hesabında paylaştığı resimleri, katılan ile tartışmaları nedeniyle katılan adına açtığı sahte facebook hesabından katılanın rızası dışında yayınladığı iddia edilen olayda, katılanın gündelik kıyafetler ile kamuya açık alanda çekilmiş ve kişisel veri niteliğindeki resimlerini daha önce kendi facebook hesabında yayımlamasının bu resimlerin kişisel veri olma özelliğini değiştirmeyeceği gibi üçüncü kişilere katılanın rızası dışında yayınlama hakkı da tanımayacağı gözetilmeden sanık hakkında verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçundan mahkumiyetine karar verilmesi gerekirken delillerin takdirinde yanılgıya düşülerek yazılı şekilde sanığın beraatine karar verilmesi"* şeklinde konuya açıklık getirmiştir.[246]

Bu noktada, alenileştirmeye KVKK 'nun tebliğleri kapsamında örnek vermek gerekirse; "bir kişinin belirli hallerde kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla iletişim bilgilerini kamuya açık şekilde ilan etmesi"[247] hali örnek olarak gösterilebilecektir. Ayrıca "kurumsal internet sitelerinde, çalışanların işyeri telefon numaraları ve kurumsal elektronik posta adreslerinin üçüncü kişilerin erişimine açık şekilde paylaşılması halinde de alenileştirmeden söz edilebilecektir".[248]

Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması

6698 sayılı KVKK 'nun "Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı m.5/2/e uyarınca; *"Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması."* halinde, kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilecek olduğu düzenlenmiştir.

İlgili hukuka uygunluk sebebine örnek vermemiz gerekirse; "bir şirketin kendi çalışanı tarafından açılan bir davada ispat için bazı verileri kullanması ya da kısıtlı bir kişinin haklarının korunması amacıyla vasisinin veya kayyumun, kısıtlının mali bilgilerini tutması"[249] hali gösterilecektir.

[245] Göçmen, Uyarer, "Kişisel Verilerin Korunması", s.208.
[246] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E.2017/2960, K. 2018/1541, T. 14.2.2018, https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 22.07.2022)
[247] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Kişisel Verilerin İşlenme Şartları/ https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4190/Kisisel-Verilerin-Islenme-Sartlari, s.10.
[248] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Ve Uygulaması, s.52.
[249] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Kişisel Verilerin İşlenme Şartları, s.11.

Meşru menfaat

Yargıtay CGK 'nun vermiş olduğu karar uyarınca meşru menfaat kavramını; "*Failin ağır ve haksız bir saldırıyı kendisinden veya başkalarından uzaklaştırmak amacı ile gösterdiği zorunlu tepkidir."* şeklinde açıklamıştır[250]. 6698 sayılı KVKK 'nun "Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı m.5/2/f uyarınca; *"İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması."* halinde veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlemesinin zorunluluk teşkil etmesi durumunda, kişinin açık rızası aranmaksızın meşru menfaat kapsamında işlenebilecek olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bazı hallerde veri sorumlusunun meşru menfaatini sağlaması açısından bu şekilde veri işleme ve veri kaydetme söz konusu olabilmektedir. Örneğin; "Bir şirket sahibinin, çalışanlarının temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, onların terfileri, maaş zamları yahut sosyal haklarının düzenlenmesinde ya da işletmenin yeniden yapılandırılması sürecinde görev ve rol dağılımında esas alınmak üzere çalışanların kişisel verilerinin işlenmesi"[251] bu kapsamda incelenmektedir.

Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler hakkında hukuka uygunluk

6698 sayılı KVKK 'nun "Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları" başlıklı m.6/3 uyarınca; "*Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir."* hükmü havi olup, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu açısından hukuka uygunluk sebeplerine bir yenisi daha eklenmiştir.

Buna örnek olarak; askerlik yapacak kişilerin bazı özel sağlık bilgilerinin ilgili Kanun hükümleri uyarınca işlenmesi, yine hastanelerin, eczanelerin ya da Sosyal Güvenlik Kurumu'nun hastalarla ilgili veri işlemesi gösterilebilecektir."[252]

Kişisel verilerin korunması kanunu'nda kanun kapsamı dışında tutulan haller

6698 sayılı KVKK 'nun "İstisnalar" başlıklı m.28 uyarınca; *a) Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklere uyulmak kaydıyla gerçek*

[250] Yargıtay Ceza Genel Kurulu , E. 1995/1-80, K. 1995/158, T. 22.05.1995. https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)

[251] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/Kişisel Verilerin İşlenme Şartları, s.12.

[252] Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Ve Uygulaması, s.56.

kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi.

b) Kişisel verilerin resmi istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi.

c) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi.

ç) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi.

d) Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi.

Halleri başlıca istisnalar olarak gösterilmekle beraber, aynı zamanda yine KVKK m.28/f.2 uyarınca; belli unsurlar ve kısıtlamalar halinde istisna tutulacak unsurlar sayılmıştır. Bu kapsamda;

a) Kişisel veri işlemenin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması.

b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.

c) Kişisel veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması.

ç) Kişisel veri işlemenin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması.

Halleri de istisnai durumlar olarak ele alınacaktır. Görülebileceği üzere, her ne kadar kanun koyucu tarafından kişisel verilerin korunmasına ilişkin olarak geniş kapsamlı korumalar öngörülmekte olsa da her kanun kapsamında olduğu gibi KVKK çerçevesinde de sağlanmak istenen bu korumaya istisna teşkil edebilecek olan hallere de yer verilmiştir. Daha açık bir ifade ile, belirtilen söz konusu hallerin varlığı durumunda normalde kişisel verilerin ihlal edilmesine sebebiyet verebilecek fiiller bulunmakta olsa dahi istisnai durumun ortaya

çıkması neticesinde suçun hukuka aykırılık unsurunun bulunmuyor olması sebebi ile suç doğmamış olacaktır. Yukarıda yer alan istisna hükümleri kanundan doğan hükümler olmakla beraber tahdidi yani sınırlı sayıda sayılmış olan halleri barındırmaktadır. Bu sebeple, diğer hükümlerde olduğu gibi, söz konusu istisnai hallerin de yorum ve kıyas yolu ile genişletilmesi ve/veya değiştirilmesine hiçbir olanak yoktur.

Yargıtay kararları uyarınca hukuka uygunluk teşkil eden kişisel veriler

Yargıtay TCK m.135 uyarınca kişisel verileri kaydetme suçu kapsamında vermiş olduğu birçok kararda kişisel verilerin kaydedilmesi ve işlenmesi eylemlerinde istisnai bazı hükümlere yer vermiştir. Bu çerçevede özellikle silahlı terör örgütüne üye olma suçları incelenirken bir yerleşik içtihat haline gelen; *"Avrupa Birliğince (AB) 24.10.1995 tarihinde "Kişisel Verilerin İşlenmesinde Gerçek Kişilerin Korunması ve Serbest Dolaşımı"na ilişkin 95/46 nolu Yönerge kabul edilmiştir. Ancak söz konusu yönerge hükümlerinin savunma, kamu güvenliği veya ceza hukuku açısından uygulanmayacağı da belirtilmiştir. 95/46 nolu Yönerge temel alınarak düzenlenen telefon konuşmaları ve e-postaları da kapsayacak şekilde elektronik iletişimde özel yasanın gizliliği ve kişisel verinin korunmasına dair 2002/58 nolu Yönerge'nin amacı, Avrupa Birliğine üye ülkeler tarafından, haberleşmenin gizliliğine yetkisi bulunmayan kişilerce erişilmesini engellemek, kamu telekomünikasyon şirketleriyle ve kamuya açık telekomünikasyon servisleriyle sağlanan telekomünikasyon gizliliğini korumak amacıyla önlemlerin alınmasını sağlamaktır. (Hayrünisa Özdemir, Haberleşmenin Gizliliği ve Kişisel Veriler, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.13, S:1-2, 2009, s. 286)* [253]şeklindeki içtihadının dikkate alınması gereklidir. Buna göre, ilgili karar uyarınca savunma, kamu güvenliği veya ceza hukuku açısından ilgili yönerge kapsamında istisna getirmiş olduğu göz önüne alınmıştır. Bununla beraber ilgili istisnai hükümleri gerekçelendirerek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne direkt atıfta bulunarak *"Bu bakımdan AİHM devletlerin, ulusal güvenliklerini korumak amacıyla, yetkililere kamunun ulaşamadığı kişisel verileri barındıran kayıtlarda bilgi toplama ve kaydetme yetkisini veren kanuni düzenlemeler yapmasını uygun görmektedir. (Leander/İsveç, 26.03.1987, B.No: 9248/81, & 59)*[254]*"* şeklinde yer alan AİHM içtihatlarına yer vermiştir. Yine bununla birlikte, daha önceden de AB'nin 95/46 ve 2002/58 no'lu Yönergesini

[253] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2019/213,K. 2021/118 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)

[254] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E. 2019/465, K.2021/142 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)

incelerken bahsedildiği üzere; ilgili yönergede yer alan bazı faaliyetler için kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında ilgili kişisel verilerin işlenmesi konusunda geniş bir istisnaya yer vermiştir.[255]

2.5. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ

2.6.1. Teşebbüs

TCK m.135 uyarınca kişinin, işlemeyi kastettiği bir suçu elverişli hareketlerle doğrudan doğruya icraya başlayıp da elinde olmayan nedenlerle tamamlayamaz ise teşebbüsten dolayı sorumlu tutulabilecektir. Kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından suçun teşebbüse elverişli olup olmadığı doktrinde tartışmalı hususlardan biridir. Katıldığımız görüş uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun teşebbüs halinde kalması mümkündür[256]. Bu çerçevede, verilerin kaydına ilişkin icra hareketlerinin yarım kalmış veya elde olmayan sebepler ile kayıt neticesi gerçekleşememişse teşebbüs aşamasında kalmış bir suç söz konusu olabilecektir.[257] Öğretide, teşebbüsün mümkün olduğunu belirten başka bir görüş ise; suç neticesi hareketten ayrı bir suç olarak ortaya çıkıyorsa bu durumda teşebbüsün söz konusu olabileceği ifade edilmiştir.[258]

Tarafımızca kabul edilen görüşe göre, ilgili suça teşebbüs mümkün olmakla beraber, işbu görüş uyarınca da söz konusu teşebbüs halinin varlığının, fail tarafından icra hareketlerine başlandıktan sonra bu hareketlerin yarıda kalması şeklinde olabileceği ya da icra hareketleri tamamlansa bile failin elinde olmayan nedenlerle kaydetme neticesinin gerçekleşmemesi nedeniyle ortaya çıkacağını belirtmemiz gerekir[259]. Aksi görüşe göre ise, teşebbüs bakımından ilgili suç bu şekilde bir özellik arz etmemektedir. İlgili suçun sırf hareket suçu olması sebebiyle ilgili suça teşebbüs edilmesi zor gözükmekte olup, kişisel verileri kaydetme hareketinin kısımlara bölünebileceği hallerde teşebbüsün söz konusu olabileceği belirtilmektedir. [260] Bir diğer görüş ise kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun neticesinin harekete bitişik bir suç olduğu ve bu sebeple kural olarak teşebbüse elverişli olmadığı görüşü

[255] Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E.2019/512, K. 2021/143 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 13.03.2022)
[256] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması…", s.728.
[257] Aydın, s.161.
[258] Bayraktar, s.645.
[259] Dülger,"Kişisel Verilerin Korunması…", s.728.
[260]Koca, Mahmut,/Üzülmez, s.89.

belirtilmiştir. Aynı zamanda ele geçirilen ancak henüz kaydedilmemiş olma durumunda teşebbüsten söz etmenin mümkün olmayacağı da görüşün devamında belirtilen hususlardandır.[261]

Yargıtay ise kişisel verilerin kaydedilmesi suçunda teşebbüs kapsamında, ilgili suçun teşebbüse uygun olmadığı yönünde görüş belirtmiştir[262]. Bu kapsamda Yargıtay onama kararı verdiği bir kararında teşebbüs yönünde; "*…sanıkların temyiz dışı kalan diğer sanıkla beraber iki faklı bankanın ATM cihazına kart kopyalama cihazı yerleştirdikten sonra herhangi bir veri kopyalayamadan yakalanmaları şeklinde sübutu kabul edilen eylemin TCK'nın 136/1. madde ve fıkrasında tanımlanan verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçuna teşebbüs olduğuna ilişkin yerel mahkemenin kabulünde bir isabetsizlik görülmediğinden eylemin TCK'nın 135/1. madde ve fıkrasında düzenlenen kişisel verilerin kaydedilmesi suçuna teşebbüs olduğuna ilişkin tebliğnamedeki bozma isteyen görüşe iştirak edilmemiştir."* şeklinde hüküm kurulduğu görülmektedir.

Nitekim yukarıda da izah etmiş olduğumuz üzere, kanaatimizce söz konusu suç teşebbüse uygun olmakla beraber suçun icra hareketlerinin yarıda kesilmesi mümkün olacaktır. Yine bununla birlikte fail her ne kadar icra hareketlerini tamamlamış olsa bile elinde olmayan sebeplerle kaydetme neticesinin gerçekleşmemesi halinde de teşebbüsün varlığından bahsedilecektir. Daha açık bir şekilde durumu izah edebilmek bakımından şu örnek verilebilecektir; failin bir başkasına ait olan kişisel verileri kaydetme amacı gütmek suretiyle masada yer alan kalem ve kağıda kişisel verileri not alması, ancak söz konusu notu yazarken kullanmakta olduğu kalemin uçucu mürekkebe sahip olması sonucunda kağıtta yer alan bu kişisel verilerin kendiliğinden silinmiş olması durumunda her ne kadar failin icra hareketleri tamamladığı söylenebilecek ise de fail tarafından kullanılan kalemin uçucu mürekkebe sahip olduğu bilinmediğinden kendisi dışında gelişen bir olgu sebebi ile kaydetme neticesinin gerçekleştirilemediği bu sebeple de suçun ancak teşebbüs aşamasında kaldığı söylenebilecektir.

2.6.2. İştirak

Suça iştirak konusunda kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından herhangi bir özellik bulunmamaktadır. Bu kapsamda TCK m.37, m.38, m.39, m.40 kapsamında yer alan genel

[261] Özbek, Doğan, Bacaksız, s. 589.
[262] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2017/6201, K. 2018/3219, T. 21.03.2018. (https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/), (Erişim Tarihi:20.07.2022)

hükümler iştirak kapsamında kişisel verilerin kaydedilmesi suçu için uygulama alanı bulacaktır. İştirakin her şekli ile ilgili suça katılım sağlamak mümkündür[263].

Failin kişisel verilerin kaydetme suçunun işlenmesi için teşvik eden ya da suç işleme kararını kuvvetlendiren veya bu suçun işlenmesi adına araç sağlayan kişi ilgili suça yardım eden olarak iştirak etmiş olacaktır[264].

Daha önceden açıkladığımız üzere, TCK m.137 kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun nitelikli hallerini düzenlemektedir. Suça iştirak edenin kamu görevlisi sıfatı taşıması durumunda veya işbu konuyla ilgili belli bir meslek veya sanat sahibi olunması halinde ilgili madde uyarınca ceza artırılarak uygulanacaktır.

Kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun kamu görevlisi olmayan birisi ile kamu görevlisi olan ve ilgili görevinin verdiği yetkiyi kötüye kullanarak işleyen kişilerce müşterek fail olarak işlenmesi halinde, TCK m.137 uyarınca düzenlenen nitelikli halin yalnızca kamu görevlisi tarafından gerçeklemiş olacağı sonucuna ulaşılacaktır.[265]

2.6.3. İçtima

Kişisel verilerin kaydedilmesi suçu için Türk Ceza Kanunu'nda yer alan m.42, m.43, m.44 arasında düzenlenen genel hükümler çerçevesinde düzenlenen içtima halleri inceleme altına alınacaktır. Belirtilmesi gerekir ki incelemede bulunulması gereken ana husus içtima kurallarına hakim olan özel norm-genel norm ilişkisidir[266].

TCK m.134'te düzenlenen "Özel Hayatın Gizliliğini İhlal" suçu, "Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar" başlığı altında bulunan diğer suçlara karşın genel norm niteliği taşımaktadır.[267] Nitekim, TCK m.134 yani özel hayatın gizliliğini ihlal suçunun torba kanun niteliği taşıyor olması sebebiyle[268], somut olay özelinde özel norm niteliği taşıyan suç tipinde TCK m.134'ün unsurlarına ek diğer koşullar gerçekleşmesi durumunda, işbu özel norma ilişkin hükümler uygulama alanı bulacaktır[269]. Keza, bu hususa daha önce, kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun kanuni olarak aynı bölümde yer alan diğer suçlarla ilişkisinde de değinmiştik. Bu noktada, özel normdan bahsedilebilmesi için özel normun, genel norm ile birlikte aynı hukuki değeri koruması gerektiği açıktır.[270] Belirtmek gerekir ki, kişiye ait

[263] Koca/Üzülmez, s. 90.
[264] Kangal, s.85.
[265] Koca/Üzülmez, s. 90.
[266] Sınar, s.59.
[267] Kangal, s. 86.
[268] Akyürek, s. 326.
[269] Sınar, s.59.
[270] Aydın, s.163.

fotoğraf veya video görüntüsü KVKK m.3/1-d bendine göre hareket edilmesi durumunda kişisel veri sayılacak olup, fotoğraf çekme veya videoya kaydetme bir tür kaydetme niteliği taşıyacaktır. Bu kapsamda, TCK m.134 ile TCK m.135 arasında özel-genel norm ilişkisi dikkate alınmalıdır.[271] Burada dikkat edilmesi gereken diğer bir husus kaydedilen şey veya şeylerin kişisel veri olarak kabul edilmesi noktasında toplanmaktadır. Şayet, kaydedilen şey kişisel veri olarak kabul edilecekse TCK m.135 uygulama alanı bulacak olup, kişiye ait görüntü veya ses kaydı kişisel veri olarak nitelendirilmediği durumda TCK m.134/1 uygulama alanı bulacaktır.[272]

TCK m.134 uyarınca düzenlenen özel hayatın gizliliğini ihlal suçu kavramın geniş içerikli olması bakımından özel hayatın gizliliğine karşı suçlara karşın "torba suç" olarak nitelendirilmiştir[273]. O halde, kişisel verinin, özel hayata ve hayatın gizli alanına ilişkin olması durumunda yalnızca TCK m.134 uygulama alanı bulacağını belirtmek isteriz[274]. Buna örnek vermek gerekirse; Yargıtay 4. Ceza Dairesi; sanığın mağdure ile yaptıkları cinsel ilişkiye ait videoyu üçüncü kişilere göstermesini TCK m.134/2 kapsamında değerlendirmiştir. Ek olarak, TCK m.135 kişisel verilerin kaydedilmesi suçu, TCK m.132 haberleşmenin gizliliğini ihlal ve TCK m.133/1 kişiler arasındaki konuşmaların kayda alınması suçlarına karşın genel norm niteliği taşımaktadır[275].

2.6.3.1.Gerçek içtima

TCK m.135 uyarınca düzenlenen kişisel verilerin kaydedilmesi suçu için gerçek içtima değerlendirilmelidir. Ceza hukukunda gerçek içtimanın kural olduğu belirtilerek, işlenen her bir suçtan ayrı cezaya hükmedilmesi ve her bir cezanın bağımsız olduğu hakim ilkedir.[276]

Gerçek içtima Yargıtay kararlarında ise kısaca şu şekilde belirtilmiştir; *"...kaç fiil varsa o kadar suç, kaç suç varsa o kadar ceza" söz konusu olacağı, gerçek içtima kuralları uyarınca yapısal anlamda birbirlerinden farklı hareket ve netice çokluğu esas olup, neticelerin birbiri içerisinde erimesinin söz konusu olamayacağı, her bir suçun cezası ayrı ayrı tespit edilerek toplanmasında zorunluluk bulunduğu…"* şeklindedir. O halde, gerçek içtima konusunda kişisel verilerin kaydedilmesi suçuna örnek verilmesi gerekirse fail kişiyi cebir veya tehdit

---

[271] Özen, s. 352.
[272] Kangal, s. 86.
[273] Akyürek,"Özel Hayatın Gizliliğini…", s. 326.
[274] Yaşar, Osman/Gökcan, Hasan T./Artuç, Mustafa, **Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu c.III,** Ankara: Adalet Yayınevi, s.4440.
[275] Kangal, s. 88.
[276] Göktürk, Neslihan, "Türk Hukuku'nda Suçların İçtiması", **CHKD**, C: (2), S:1-2, 2014, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/14656, s. 31. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

kullanmak suretiyle başkasının kişisel verilerini kaydetmeye mecbur kılmışsa, hem cebir veya tehdit suçundan hem de kişisel verilerin kaydedilmesi suçundan cezalandırılacaktır.[277] Buna ek bir örnek olarak TCK m.135 kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun ihlalinden sonra TCK m.136 kişisel verilerin hukuka aykırı ele geçirilmesi veya verilmesi suçu da ihlal edilirse iki ayrı suç işlenmiş olacak olup, gerçek içtima hükümleri uygulanacaktır.[278]

Başka bir örnek daha vermek gerekirse; failin bilişim sistemine girmiş olduğu olayda, sistemde belli bir süre kalması ve sistemde tesadüf olarak gördüğü kişisel verileri kaydetmesi halinde hem TCK m.243 uyarınca bilişim sistemine girme suçu hem de TCK m.135 uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçu arasında gerçek içtima uygulanacak olup, fail her iki suçtan beraber cezalandırılacaktır[279].

Buna ek olarak failin başta kişisel verilerin hukuka aykırı kaydetmesi ve sonrasında hukuka aykırı olarak elde etmiş olduğu kişisel verileri hukuka aykırı olarak vermesi durumunda hem TCK m.135 hem de TCK m.136'dan sorumluluk doğacağını ve bu iki madde arasında gerçek içtima hükümleri uygulanacağını belirtilmelidir.[280]

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi gizli kamera çekimi hakkında tartışma bulunan bir dava konusunda, gizli kamera ile kayıt yapılmasını ilk saldırı, kaydın yayınlanmasını ikinci bir saldırı olarak değerlendirmiştir.[281]

Zincirleme suç

Kişisel verilerin kaydedilmesi suçu TCK m.43 uyarınca zincirleme suç şeklinde incelenebilecektir. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu TCK'da zincirleme suç düzenlemesini oluşturan m.43/1 ve m.43/2 uyarınca iki işleniş şeklinde gerçekleştirilebilecektir. [282]Suçun, aynı kişiye karşı farklı zamanlarda birden fazla şekilde işlenmesi halinde zincirleme suç hükümleri uygulanacak olup ceza artırılacaktır. Bu kapsamda kaydedilen ögelerin yani kişisel verilerin aynı olması şart olarak aranmamaktadır[283]. Böyle bir olasılıkta suç, devam eden eylemin bittiği zaman gerçeklemiş olarak kabul edilecek olup, zamanaşımı da bu tarihten itibaren geçerliliğini koruyacaktır[284].

---

[277] Kangal, s. 86.
[278] Yaşar/Gökcan/Artuç, s.353.; Özen,s. 353.
[279] Korkmaz, s.431.
[280] Çokmutlu, s.95.
[281] 'Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, E.:14189/2004. K.:2005/12835, T:29.11.2005 (Yayınlanmamış Karar)';.Akyürek, "Özel Hayatın Gizliliği…", s.326. **(Naklen alınmıştır.)**
[282] Özen, s. 352.
[283] Kangal , s.89.
[284] Kuşkonmaz Mendos, s. 143.

Örnek vermek gerekirse, Word dosyası içerisinde birden fazla kişinin bilgilerinin kaydedilmesi halinde TCK m.42/2'de yer alan zincirleme suç oluşacaktır[285]. Yine aynı şekilde Instagram adlı platformda paylaşılmış olan birden fazla kişinin bulunduğu bir fotoğrafın, üçüncü kişiler tarafından ekran görüntüsünün alınması ve bunun telefona kaydedilmesi durumunda da zincirleme suçtan bahsedilmesi gerekecektir.

2.6.3.2.Fikri içtima

Aynı neviden fikri içtima

Kişisel verilerin kaydedilmesi suçu bakımından fikri içtimanın incelenmesinde; TCK m.43/2 uyarınca aynı neviden fikri içtima halini incelemek gerekmektedir. Bu kapsamda tek fiille, farklı mağdurlara karşı işlenen hüküm uyarınca bu durumda faile tek ceza verileceği düzenleme altına alınmıştır.[286] Bu durumda fail hakkında zincirleme suç hükümleri uygulanacak olup, örnek vermek gerekirse failin içinde birden fazla kişiye ait kişisel verilerin yer aldığı sabit diskteki bilgileri, kendi taşınabilir belleğine aktarması hâlinde ceza dörtte birinden dörtte üçüne kadar artırılarak verilecektir[287].

Farklı neviden fikri içtima

TCK m.44 uyarınca ise farklı neviden fikri içtima düzenlenmiştir. Fail tek bir hareketle kişisel verileri hem kaydetmiş hem de başkasına vermiş yahut yaymış ise bu durumda TCK m.135 ve TCK m.136 arasında farklı neviden fikri içtima söz konusu olacaktır.[288] Bu durumda TCK m.136'nın cezasının daha ağır olması sebebiyle kişisel verileri hukuka aykırı olarak ele geçirme ve yayma suçundan ceza verilecektir.

2.7. YAPTIRIM

TCK, uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçunu işleyen fail için sadece hürriyeti bağlayıcı ceza öngörülmüştür[289]. TCK m.135 uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun cezası bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıdır. Özel nitelikli kişisel verilerin kaydedilmesi halinde ise yani ilgili kişisel verinin, kişilerin siyasi, felsefi ya da dini görüşlerine, ırki kökenlerine, hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine veya sendikal

[285] Aydın, s.165.
[286] Korkmaz, s.426.
[287] Erdoğan, s.604.
[288] Kangal, s.90.
[289] Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması", s.731.

bağlantılarına ilişkin ise TCK m.135/2 uyarınca verilecek ceza, birinci fıkrada düzenlenen cezanın yarısı oranında artırılacaktır.

Nitelikli haller başlığında da belirttiğimiz üzere, kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun nitelikli hali TCK m.137'de düzenlenmiştir. Bu çerçevede, kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun nitelikli hali; *"Suçun kamu görevlisi tarafından görevinin verdiği yetkiyi kötüye kullanmak suretiyle yahut belirli bir meslek veya sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır."* şeklinde düzenlenmiştir. O halde TCK m.137 uyarınca özel nitelikli halin bulunması halinde kişisel verilerin kaydedilmesi suçu kapsamında verilecek ceza yarı oranında artırılacaktır.

TCK m.140 uyarınca failin bir tüzel kişinin yetkili çalışanı olması ve fiilin tüzel kişinin yararına işlenmesi durumunda TCK m.60 kapsamında düzenlenen güvenlik tedbirleri yani iznin iptali ve müsadere hükümleri uygulama alanı bulacaktır.[290] Öte yandan, TCK m.60 uyarınca düzenlenen güvenlik tedbirlerinin uygulanmasında özellikle "yarar sağlama" kavramının üzerinde durmak gerekmektedir. Doktrin uyarınca yarar kavramından anlaşılması gereken; suçun salt olarak tüzel kişiyi zenginleştirmek için değil, onun temek fonksiyonlarını veya amaçlarını gerçekleştirme" kriteri aranmaktadır.[291]

Sonuç cezanın bir yılın altında kalması halinde cezanın paraya çevrilmesi veya TCK m. 50 uyarınca *"Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar"* kapsamında sayılan tedbirlerden birine çevrilmesi mümkündür. Keza, TCK m.51 uyarınca şartların oluşması halinde iki yıla kadar hapis cezası ertelenebilecektir.[292]

CMK m.231 uyarınca verilen cezanın iki yıl ya da daha az süreli hapis veya adli para cezası olması halinde ve ilgili maddede yer alan koşulların sağlanması durumunda hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilmektedir.

Kişisel verileri kaydedilmesi suçunun faili için iki yıl ya da daha az üreyle hapis cezası verilmesi halinde ve CMK m.231'de yer alan koşulların sağlanması durumunda hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilecektir[293]. Yargıtay vermiş olduğu kararda; *"kişisel verilerin kaydedilmesi suçundan sanığın beraatine ilişkin hükümler, müstehcen ürünleri depolama suçundan sanık hakkında verilen hükmün açıklanmasının geri*

[290] Bayraktar, s. 654.
[291] Kangal, s. 92.
[292] Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 590.
[293] Sert, s.134.

bırakılmasına…"[294] şeklinde karar vererek kişisel verilerin kaydedilmesi suçunda hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebileceğini gösteren bir karar vermiştir.

Bu noktada, 5237 sayılı TCK uyarınca yaptırımların öngörülmesi açısından etkin olduğu görüşüne katılarak, ilgili kanunda yer alan kişisel verilerin kaydedilmesi suçu AB Direktifleri'ne uygun olarak düzenlenmiş olduğunu da belirtmemiz gerekir[295].

2.8. MUHAKEMEYE İLİŞKİN KURALLAR

TCK m.139 uyarınca kişisel verilerin kaydedilmesi suçu ayrı tutulmuş olup, kanun maddesi kapsamında daha önceden de bahsetmiş olduğumuz üzere şikâyete bağlı bir suç değildir. O halde ilgili suçun soruşturulması ve kovuşturulması re'sen yapılacaktır[296]. Herhangi bir durumda, suçun öğrenilmesi takdirinde savcılık tarafından re'sen soruşturma işlemi başlatılmalıdır. Burada soruşturmanın re'sen başlatılması gerektiğine dair kural, hem m.135/1 hem de m.135/2 kapsamında uygulanması gerekmektedir[297]. Belirtmek gerekir ki; kişisel verileri kaydetme suçu, uzlaştırma kapsamında düzenlenmemiştir.[298] Yargıtay'ın; *"Sanık hakkında uzlaştırma kapsamında olmayan kişisel verilerin kaydedilmesi suçundan dava açılmasından dolayı soruşturma evresinde uzlaştırma yoluna gidilmediği;"* [299]şeklinde vermiş olduğu karar uyarınca uzlaşmanın ilgili suç uyarınca uygulanamayacağı belirtilmiştir.

Öte yandan, suçun kamu görevlisi tarafından görevinin verdiği yetkiyi kötüye kullanmak suretiyle işlenmesi halinde, soruşturma yapılabilmesi adına 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'u m.2/f.1 uyarınca yetkili merciden izin alınması gerekmektedir[300].

5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun uyarınca ve TCK m.135 hükmü uyarınca öngörülen cezanın üst sınırı 3 yıl olduğuna göre kişisel verilerin kaydedilmesi suçunda görevli mahkeme, asliye ceza mahkemesidir.[301]

---

[294] Yargıtay Ceza Daireleri Başkanlar Kurulu, E. 2019/245, K. 2020/4 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)
[295] Koç, s.58 (Erişim Tarihi: 14.06.2022)
[296] Maden, s. 89.
[297] Koç, s.33
[298] Kangal, s. 92.
[299] Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E.2020/5206, K. 2021/4328 https://kararara ma.yargitay.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.07.2022)
[300] Bayraktar, s.654.
[301] Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 590.

CMK m.12 uyarınca suçun işlendiği yer, yani ilgili suç bakımından kişisel verilerin kaydedildiği yer mahkemesi yetkili mahkemedir. Fakat ilgili suç özellikle internet üzerinden işlendiği gözetildiğinde, CMK m.12/f.5 uyarınca görsel ve işitsel yayın, mağdurun yerleşim yerinde ve oturduğu yerde işitilmiş veya görülmüşse o yer mahkemesinin de yetkili olacağı belirtilmelidir.[302]

3. SONUÇ

Çalışmamız kapsamında, kişisel veri ve kişisel verinin konusunu bizatihi oluşturan gizlilik kavramının detayları incelenmiştir. Söz konusu inceleme, Yargıtay içtihatları ve uygulamada karşılaşılabilecek durum ve koşullarla birlikte değerlendirilmek suretiyle sistematik olarak ele alınmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda, esasen bu çalışma ile TCK m.135, kişisel verilerin kaydedilmesi suçu ayrıntılı olarak incelenmeye çalışılmış, bunun yanında kişisel verilerin günlük hayatımız da artan önemine binaen olağan günlük akış doğrultusunda ortaya çıkabilecek mahremiyet ve gizlilik unsurları da dikkate alınarak kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Bilindiği üzere, kişilerin günlük hayatlarında da ortaya çıkan ve günlük yaşam akışında sürekli olarak hak niteliği taşıyan kişisel verilerin korunmasının önemi günbegün artmaktadır. Kişilerin özel hayatlarında izin verdikleri düzeyde mahremiyeti sağlaması ve teknolojinin gelişim içerisinde olduğu bu çağda 3. kişilerin ihlal niteliği taşıyan müdahalelerde bulunması riskinin arttığı görülmekte ve bu risklerin de önüne geçilmesi önem arz etmektedir. Günlük yaşamda sosyal medya mecralarına ve dolayısıyla teknolojiye ulaşımın kolaylığı gizliliğe karşı olabilecek ihlallerin önünü açabilecek en temel sorunlardan bir tanesidir.

Kişisel verinin yükselişi bu kadar önemliyken, kişisel verinin ve hatta çalışmamızda bahsetmiş olduğumuz kişisel verilerin kaydedilmesi suçunda ortaya çıkacak kişisel verilerin kaydedilmesinin hukuka aykırı olarak ihlal edilmesi ciddi şekilde önem arz edecektir. Bu kapsamda, doğabilecek risklerin önüne geçilebilmesi için takip edilmesi gereken yöntemler ve tabi kalınması gereken birtakım unsurların da bulunduğu aşikardır.

Kişisel verilerin korunmasına ve hukuka aykırı olarak kişisel verilerin kaydedilmesine ilişkin olarak ulusal ve uluslararası metinler kapsamında güvence oluşturulmuş, ilgili

[302] Aydın, s.167.

verilerin ihlal edilmesinin önüne geçilmesi adına özellikle TCK kapsamında önlem olarak nitelendirilebilecek düzenlemeler getirilmiştir. Bu düzenlemeler, yasakoyucu tarafından 5237 sayılı TCK kapsamında getirilmiş olup, diğer ceza hukuku mevzuatlarında da belirli ölçüde değerlendirilmiştir. Kişisel verilerin kaydedilmesi suçundan doğan ihlalleri koruma altına almacı salt olarak Türk Ceza Hukuku içerisinde değil gerek özel hukuk kapsamında gerekse KVKK mevzuatı uyarınca da kabahatler ve yaptırımların düzenlenmesi yolu ile kişisel verilere yönelik ihlallerin önüne geçilme amacı güdülmüştür.

5237 sayılı TCK içerisinde gerek tezimizi oluşturan m.135 uyarınca gerekse de ilgili kanun maddesini ihtiva eden dokuzuncu bölüm kapsamında kişisel verinin tanımına yer verilmemiştir. Keza, 5271 sayılı CMK çerçevesinde de herhangi bir tanımlama yapılmamıştır. İlgili tanımlamanın Türk Ceza Hukuku çerçevesinde yapılmamış olması öğretide, uygulamada ve Yargıtay içtihatlarında suçta ve ceza kanunilik (belirlilik) ilkesine aykırılık taşıması nedeniyle eleştirilmiştir.

Kişisel veri kavramının Yargıtay içtihatları kapsamında da ne şekilde tanımlandığı önem arz etmektedir. Yargıtay, kanımızca kişisel veri kavramına geniş bir tanımlama getirerek; kişilerin yetkisiz üçüncü kişilerin bilgisine sunmadığı, istediğinde başka kişilere açıklayarak ancak sınırlı bir çevre ile paylaştığı nüfus bilgileri, adli sicil kaydı, yerleşim yeri, eğitim durumu, mesleği, banka hesap bilgileri, telefon numarası, elektronik posta adresi, kan grubu, medeni hali, parmak izi, DNA'sı, saç, tükürük, tırnak gibi biyolojik örnekleri, cinsel ve ahlaki eğilimi, sağlık bilgileri, etnik kökeni, siyasi, felsefi ve dini görüşü, sendikal bağlantıları gibi kişinin kimliğini belirleyen veya belirlenebilir kılan, kişiyi toplumda yer alan diğer bireylerden ayıran ve onun niteliklerini ortaya koymaya elverişli, gerçek kişiye ait her türlü bilginin anlaşılması gerektiği şeklinde ifade etmiştir. Kaldı ki, Yargıtay'ın diğer kararlarına bakıldığında, özellikle kişisel veri kapsamında değerlendirme yapmak için incelemelerinde gerçek kişiye ait her türlü bilgiyi kişisel veri olarak kabul ettiğini de önemle ifade etmek gerekmiştir. Burada Yargıtay'ın dikkate almış olduğu tanımlama aynı şekilde gerek 6698 sayılı KVKK içerisinde gerekse de öğretide yer alan görüşlerin birliği içerisinde kabul görmüştür.

Kanaatimce üzerinde durulması gereken konulardan bir diğeri de TCK m.135, TCK m.136 ve TCK m.138 kapsamında düzenlenen suç biçimlerinin KVKK'da düzenlenmemiş olması sebebiyle öğretide yer alan tartışmadır. TCK'da düzenlenen bu suçların konusu özü itibariyle

kişisel veridir. Bu noktada doktrin uyarınca ilgili suçların TCK'da düzenlenmiş olması hem ceza hukukunun son çare olması ilkesine yani "ultima ratio" özelliğine uygun olmadığını hem de KVKK'nın içselleştirilmesi ve benimsenmesi açısından olumsuz bir etki yarattığı kanaatine varılmaktadır[303]. TCK kapsamında düzenlenen bu suçların ve yaptırımların KVKK kapsamında idari ceza yaptırımı olarak düzenlenmesi kanımca daha uygun olacaktır. KVKK sistemi kendi içerisinde bir bütün halinde getirmiş olduğu tanımlamalar, işleme usulü, özel hükümler ve haklar ile kişisel veriye karşı yapılan ihlalle karşı yaptırımların tek kanun halinde düzenlenmesi, KVKK'nın ve mekanizmanın daha güçlü bir hale gelmesini sağlayabilecektir.

TCK m.132 ve m.140 arasında düzenleme alanı bulan "Özel Hayat ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar" başlıklı bölüm içerisinde yer alan TCK m.134 ve TCK m.135 kişisel verilerin kaydedilmesi suçu arasındaki bağlantı, hem öğretide hem de Yargıtay kararlarında ciddi bir önem arz etmektedir. Her iki suçun ana ilişkisi kanımızca kişisel veri kavramının, özel hayatın gizliliği alanı içerisinde yer almasıdır. Nitekim, Yargıtay da vermiş olduğu kararlarda kişisel verilerin kaydedilmesi suçunda korunan hukuki değerin genel olarak kişilerin özel hayatı ve hayatın gizli alanı içerisinde olduğu ifade etmiştir. Hal böyle iken, Yargıtay'ın özel hayatın gizliliğini ihlal ve kişisel verilerin kaydedilmesi suçunu bir arada incelediği kararlarda, ses ve görüntü içeren kişisel verileri direkt olarak özel hayatın gizliliğini ihlal suçu kapsamında incelemesi hususuna katılmamaktayız. Kanımızca, öğretide yer alan görüşlere katılarak kişilerin özel hayatını etkileyen, ses ve görüntü içeren kişisel verilerin hukuka aykırı olarak ihlal edilmesi halinde, salt olarak özel hayatın gizliliğini ihlal suçunu işlediği kanaatine varılması uygun olmayıp, TCK m.135 kapsamında kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedildiği suçunun da oluştuğunun yargılamaya konu edilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Kanımca, gerek kişisel veri kavramı gerekse hassas nitelikli veriler konusunda oluşturulabilecek farkındalık küçük yaşlardan başlayarak ileriye dönük olarak kademeli şekilde uygulanması gerekmektedir. Nitekim, günümüzde sosyal medya kapsamında ve bununla beraber basın aracılığı ile kişisel veriler konusunda farkındalığın artması müdahale riskini en alt seviyeye çekebilecek faktörler olarak gösterilebilecektir.

[303] Sınar, s.61.

Kişisel verilerin korunması konusunda multidisipliner anlayış geliştirmek, bu anlayışı benimsemek ve kişilerde farkındalık oluşmasını sağlayacak eğitimlerin verilmesi ilgili hakkın korunmasında önem arz edecektir. Diğer yandan kişisel veriler konusunda alınması gereken temel tedbirlerin idari, hukuki ve teknik anlamda alınması gerektiği aşikardır. Kişilerin, kurum ve kuruluşların veri güvenliği konusunda alınması gereken teknik tedbirlerin kuşkuya mahal vermeyecek şekilde uygulanması gerekmektedir.

REFERANSLAR

Afra, Ece K,*" Kişilik Hakkı Olarak Kişisel Veriler Ve Yeni Kişisel Verilerin Korunması Kanunu"*, **Terazi Hukuk Dergisi**, C: (12), S: (125), 2017, https://app.trdizin.gov.tr/makale/TWpJMU16RTRPQT09/kisilik-hakki-olarak-kisisel-veriler-ve-yeni-kisisel-verilerin-korunmasi-kanunu. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

Akar, Yeşim,/ Özyürt, Elif,/ Erduran, Seyhan,/ Uğurlu, Deniz,/Aydın, İlhan, *"Hasta Mahremiyetinin Değerlendirilmesi,"* **Sağlık Akademisyenleri Dergisi**, C:6, S:1, https://dergipark.org.tr/tr/pub/sagakaderg/issue/43967/543098. (Erişim Tarihi:03.05.2021)

Akçalı Gür, Berna, *"Uluslararası Hukuk ve AB Hukuku Boyutuyla Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması"*, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, 2019, https://dergipark.org.tr/tr/doi/10.33433/maruhad.665460. (Erişim Tarihi: 19.02.2022)

Akdağ, Hale**, Türk Ceza Kanunu Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması**, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2010.

Akıncı, Ayşe N., "*Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün Getirdiği Yenilikler Ve Türk Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi",* **T.C Kalkınma Bakanlığı İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü,** 2017, http://www.bilgitoplumu.gov.tr/wp-content/uploads/2017/07/AB_Veri_Koruma_Tuzugu.pdf.(Erişim Tarihi:19.07.2022)

Akkurt, Sinan S., *"Kişisel Veri Kavramının Hukuki Niteliğine İlişkin Yaklaşımlara Mukayeseli Bir Bakış,"* **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, C. (II) , Sayı: (1), 2020, https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1187007, (Erişim Tarihi:12.06.2021).

Aksoy, Hüseyin C., **"Kişisel Verilerin İşlenmesi Kapsamında Rıza Unsuru Ve Sınırlı Ehliyetsizlerin Durumu",** Haluk Konuralp Anısına Armağan, C (3), Ankara, 2009.

Aktaş, Batuhan, **"İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi ve Yargıtay Kararları Işığında Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu",** Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), 2016.

Akyürek, Güçlü, **Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu (TCK m.134)**, 3. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021.

Akyürek, Güçlü, **Özel Hayatın Gizliliğini İhlal, Özel Ceza Hukuku**, c.III, Istanbul: On İki Levha Yayıncılık,2018.

Artuk, Mehmet E./ Gökcen, Ahmet/ Yenidünya, Caner, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 8. Bası, Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.

Avcı, Yasemin., **"Kişisel Verilerin Korunması**", Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, 2019.

Aydın, Sedat E., **AİHM İçtihatları Bağlamında Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu**, 1. Baskı, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2015.

Aydoğdu, Yasin, *"Kamu İdaresinde Kişisel Verilerin Korunması"*, **Selçuk Universitesi Hukuk Fakultesi Dergisi**, C: (29), S: (1), 2021, https://dergipark.org.tr/tr/doi/10.15337/suhfd.808608, (Erişim Tarihi:19.07.2022).

Bayındır, Hamza, **Özel Sağlık Kurumları Kapsamında Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Korunması**, 1. Bası, Istanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020.

Bayraktar, K., **Kişisel Verilerin Ele Geçirilmesi, Yayılması ve Yok Edilmemesi, Özel Ceza Hukuku, Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar**, c.III., 1.Baskı, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu/ "*Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi Ve Gizliliğin Korunmasına İlişkin Yönetmelik"*, Sayı: 31324, 04.12.2020, https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/12/20201204-13.htm. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

Bilgi Üniversitesi İnsan Hakları Merkezi/ "*Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin İlişik Beyanlarla Birlikte Onaylanması Hakkında Karar Resmi Gazete'de Yayımlandı"*, Mart 2016, https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/tr/news/none-kisisel-verilere-dair-sozlesme-bakanlar-kurul/ (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

Boga, Betül G., "**Ceza Muhakemesinde Kişisel Verilerin Korunması"**, Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, 2021.

Büke, Kamil K., *"İnsan Hakları Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması Önerisi"*, **Journal of Health and Sport Sciences (JHSS)**, C:(III), (S:1), https://dergipark.org.tr/tr/pub/jhss/issue/58369/843531 (Erişim Tarihi:02.05.2021)

Centel, Nur, "*Ceza Hukukunda Tüzel Kişilerin Sorumluluğu- Şirketler Hakkında Yaptırım Uygulanması"*, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 65 (4), 2016, s.3316. (Erişim Tarihi:13.08.2022)

Centel, Nur, **Türk Ceza Hukuku'na Giriş**, Istanbul: Beta Yayınları, 2001.

Centel,Nur/ Zafer, Hamide/ Çakmut, Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, 9. Bası, Istanbul: Beta Yayıncılık, 2017.

Çakır, Kerim, *"Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m. 135)"*, **Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,** C: (8), S: (16), 2020, https://jurix.com.tr/article/22004. (Erişim Tarihi:24.07.2022).

Çokmutlu, Metin, "**Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması"**, Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi, 2014.

Doğan, Adnan C., *"Kişisel Verilerin Korunması, Muhafazası ve Paylaşımı"*, **Hazine ve Maliye Bakanlığı Bilgi Notu,** https://ms.hmb.gov.tr/uploads/sites/12/2021/02/kisisel_verilerin_korunmasi_ve_paylsim_rehberi.pdf. (Erişim Tarihi:19.07.2022)

Doğan, Koray, "Bilişim Suçları ve Yeni Türk Ceza Kanunu", **Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi**, 2005.

Dülger, Murat V., *"Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Bağlamında Kişisel Verilerin Ceza Normlarıyla Korunması",* **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C:(III), S:(2), 2016, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1102227. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Dülger, Murat V., *"Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Bağlamında Kişisel Verilerin Ceza Normlarıyla Korunması."*, **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 3 (2), https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1102227, 2016. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Dülger, Murat V., **Bilişim Suçları ve İnternet İletişimi Hukuku**, C. (I), 7.Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.

Dülger, Murat V., **Kişisel Verilerin Korunması Hukuku**, 3.Bası, İstanbul: Hukuk Akademisi Eğitim ve Yayıncılık, 2020.

Erdoğan, Yavuz, "*Kişisel Verilerin Korunması Bakımından Türk Ceza Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi (Madde 135, 136, 137, 138)",* **Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C: (8), S: (2), 2013, https://jurix.com.tr/article/5768. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Eroğlu, Şahika, "*Dijital Yaşamda Mahremiyet (Gizlilik) Kavramı ve Kişisel Veriler: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğrencilerin Mahremiyet ve Kişisel Veri Algılarının Analizi"*, **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, C: (35), S: (2), https://doi.org/10.32600/huefd.439007. (Erişim Tarihi:01.05.2021)

Gemicioğlu, Bora / Gemicioğlu, Zeynephan, **Kişisel Verilerin Korunması Mevzuatı Uluslararası Düzenlemeler ve İçtihatlar**, 1.Bası, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020.

Göçmen Uyarer, Sinem, **Kişisel Verilerin Korunması**, 2. Baskı, Ankara: Seçkin Kitapçılık, 2020.

Göktürk, Neslihan, "*Türk Hukuku'nda Suçların İçtimaı",***CHKD**, C: (2), S:1-2, 2014, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/14656. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Gönen, Serkan,/Ulus, Halil İ./Yılmaz, Nurcan E., *"Bilişim Alanında İşlenen Suçlar Üzerine Bir İnceleme",* **Bilişim Teknolojileri Dergisi**, C: (9), S: (3), 2016, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/230093. (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

Görkemli, Burcu, "*Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu"*, **Ceza Hukuku Dergisi**, C: (15), S: (44), 2020, https://www.jurix.com.tr/article/21988. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Gültekin, Nil M., **Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Yönünden Korunması**, Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi, 2012.

Hafızoğulları, Zeki / Özen, Muharrem, "Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar", C:67, **Ankara Barosu Dergisi**, 2009.

Hatipoğlu, Mehmet, *"Kamu Görevlilerine Disiplin Cezalarının Uygulanmasında Ölçülülük İlkesi"*, **Türk Barobirliği Dergisi**, 2019, http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/Dergi/Dergi143/185/. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

İçel, Kayıhan, *"Ceza Hukuku Açısından Kişisel Verilerin Korunmasında "Kişisel Veri" Ve "Hukuka Aykırılık" Kavramları,"* **İstanbul Barosu Dergisi**, C: (94), S: (2), 2020, https://www.jurix.com.tr/article/20593. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

İmre, Zahit, **Medeni Hukuka Giriş**, Yenilenmiş 3. Bası, Istanbul: Fakülteler Matbaası, 1980.

İzgi, Mustafa C., "*Mahremiyet kavramı bağlamında kişisel sağlık verileri"*, **Türkiye Biyoetik Dergisi** , C: (I), S(1), 2014, https://jag.journalagent.com/tjob/pdfs/TJOB_1_1_25_37.pdf. (Erişim Tarihi:04.05.2021.)

Kangal, Zeynel T., **Kişisel Verilerin Ceza ve Kabahatler Hukukunda Korunması**, 1. Baskı, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019.

Karagülmez, Ali, **Bilişim Suçları ve Soruşturma-Kovuşturma Evreleri**, Ankara:Seçkin Yayınları, 2005.

Kılıç, Kerim, *"Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m.135)",* **Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C:25, S:1, 2021, https://dergipark.org.tr/tr/pub/ebyuhfd/issue/66086/1033621. (Erişim Tarihi: 19.07.2022) .

Kılınç, Doğan, *"Anayasal Bir Hak Olarak Kişisel Verilerin Korunması",* **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, c. 61(3), 2012, https://dergipark.org.tr/tr/pub/auhfd/issue/42461/511463. (Erişim Tarihi: 24.07.2022)

Kızılarslan, Hakan, "*Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararları (SYOK) ve Bu Kararların Ceza Muhakemesi Sistematiği Açısından İrdelenmesi",* **Türk Barobirliği Dergisi**, C:32, S:144, 2019, http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/Dergi/Dergi144/82/. (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ "*100 Soruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu",* Aralık 2019., https://kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/7d5b0a2f-e0ea-41e0-bf0b-bc9e43dfb57a.pdf. (Erişim Tarihi: 11.04.2022).

Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ "*6698 Sayılı Kanun'da Yer Alan Temel Kavramlar"*, https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4187/6698-Sayili-Kanun'da-Yer-Alan-Temel-Kavramlar. (Erişim Tarihi: 19.01.2022)

Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ *"Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Temel İlkeler"*, https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4189/Kisisel-Verilerin-Islenmesine-Iliskin-Temel-Ilkeler (Erişim Tarihi:19.07.2022).

Kişisel Verileri Koruma Kurumu/ "*Madde ve Gerekçesi İle Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Bilgi Notu ve Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Terimler Sözlüğü"*, Mart 2019., https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5388/Madde-ve-Gerekcesi-ile-Kisisel-Verilerin-Korunmasi-Kanunu-Bilgi-Notu-ve-Kisisel-Verilerin-Korunmasina-Iliskin-Terimler-Sozlugu. (Erişim Tarihi:19.07.2022)

Kişisel Verileri Koruma Kurumu/"*Kişisel Veriler(Bilgi Notu")*, https://www.kvkk.Gov.Tr/Icerik/2050/Kisisel-Veriler(Erişim Tarihi:20.07.2022).

Kişisel Verileri Koruma Kurumu/*"Örneklerle Kişisel Verilerin Korunması",* Sayı:29, Haziran 2019, Ankara, https://kvkk.gov.tr/Icerik/5383/Diger-Dokumanlar, (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

Kişisel Verileri Koruma Kurumu/*"Temel İlkeler",* https://www.kvkk.gov.tr/icerik/2049/kisisel-verilerin-ıslenmesinde-genel-(temel)-ilkeler .(Erişim Tarihi: 19.07.2022).

Kişisel Verilerin Korunması Platformu (KVKP)/ *"Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme",* https://www.kisiselverilerinkorunmasi.org/belirli-acik-ve-mesru-amaclar-icin-islenme/, (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

Koca, Mahmut/Üzülmez, İlhan, "*Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m.135)"* ,**Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Durmuş Tezcan'a Armağan, C: (21), S: (Özel Sayı), 2019, https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2019/09/MAHMUT-KOCA-ILHAN-UZULMEZ.pdf. (Erişim Tarihi: 19.07.2022).

Koç, Coşkun, *"Türk Ceza Kanunu'nda Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (TCK m.135)",* **Legal Hukuk Dergisi**, 2019,.

https://app.trdizin.gov.tr/makale/TXpNNE9ETTNOdz09/turk-ceza-kanunu-nda-kisisel-verilerin-kaydedilmesi-sucu-tck-m-135-. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Korkmaz, İbrahim, "**Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Kapsamında Korunması",** Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), 2017.

Köse, Aysun, Melike, **"Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu",** Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, 2018.

Kurdoğlu, Ahmet, *"Türk Hukukunda ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması",* **Açıkbilim Yüksek Öğretim Kurulu**, https://afyonluoglu.org/PublicWebFiles/Reports/PDP/akademik/tr/2018_Türk hukuku'nda ve AIHSde özel hayatın gizliliği ve korunması.pdf. (Erişim Tarihi:02.05.2021)

Kuşkonmaz Mendos, Elif, **"Kişisel Verilerin Türk Ceza Kanunu Kapsamında Korunması",** İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yüksek Lisans Tezi),2013.

Maden, Mehmet, **Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması**, 1. Bası, Ankara: Adalet Yayınevi, 2021.

OECD/ *Guidelines on the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data*, 1980,<https://www.oecd.org/digital/ieconomy/oecdguidelinesontheprotectionofprivacyandtransborderflowsofpersonaldata.htm> (Erişim Tarihi: 12.06.2021).

Önder, Ayhan, **Ceza Hukuku Dersleri**, Istanbul:Filiz Kitabevi, 1992.

Özbek, Veli Ö., **Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı** (TCK İzmir Şerhi), Ankara: Seçkin Yayıncılık 2008.

Özbek, Veli Ö./ Doğan, Koray/Bacaksız, Pınar, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, 16. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık,2021.

Özdemir, Hayrunnisa, *"Haberleşmenin Gizliliği ve Kişisel Veriler",* **Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C: (13), S. (1-2), 2009, https://hukukdergi.ebyu.edu.tr/?p=1460. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Özen, Muharrem, "Türk Ceza Kanunu Tasarısının Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğuna İlişkin Hükümlerine Bir Bakış", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C:64, 2003, s.70. (Erişim Tarihi: 13.08.2022)

Özen, Mustafa, **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, C:(II) , Ankara: Adalet Yayınevi, 2021.

Özen, Mustafa, **Kişisel Verilerin Kaydedilmesi, Verilmesi veya Ele Geçirilmesi ve Yok Edilmemesi Suçları**, Kamu Hukuku Arşivi, 2009.

Özgenç, İzzet, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, 12. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016.

Özkan, Oğulcan., **"Kişisel Verilerin Korunması",** Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2020.

Resmi Gazete (RG), *108 Sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi*, Karar Sayısı: 2016/8576, 29.02.2016, https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/03/20160317-2.pdf. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

Sadık, Akif, **"Uluslararası Hukukta Kişisel Verilerin Korunması",** Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, 2020.

Sağlam, Tuğba, **"Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması",** Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yüksek Lisans Tezi), 2020.

Sarıusta, Kader, **"Kişisel Verilerin Ceza Hukuku Yoluyla Korunması",** Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, 2018.

Sert, Şeyma, **Kişisel Verilerin Türk Ceza Kanunu Kapsamında Korunması**, 1. Bası, Ankara: Seçkin Kitapçılık, 2018.

Sınar, Hasan, *"Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme, Yayma Veya Ele Geçirme Suçu (TCK md. 136)"*, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, Sayı:2, 2020, https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1187047. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Solmaz, Eren, *"Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları'nın "Kişisel Verilerin Korunması"na Katkısı*", **İstanbul Üniversitesi İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi**, c. 18(1), 2018. https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuihid/issue/50148/644402, (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Söğütoğlu, Simay M., *"Hassas Verilerin Korunması Bakımından Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu",* **İstanbul Gedik Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**,

https://legal.com.tr/kategori/legal-dergileri-legal-hukuk-dergisi/1093. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

Şen, Ersan, **Yeni Türk Ceza Kanunu Yorumu**, C: (I), Istanbul:Vedat Kitapçılık,2006.

Şimşek, Sıla T., "**Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu"**, Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, 2020.

Şimşek, Turan, *"Sosyal Medyada Mahremiyetin İfşası "Instagram Örneği"*, **Sosyolojik Düşün Dergisi**, C: 4, S:1, 2019, https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosdus/issue/46613/537823. (Erişim Tarihi:03.05.2021)

TBMM Adalet Komisyonunca Kabul Edilen Madde Gerekçeleri., s.554.- 664 https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c059/tbmm22059119ss0664.pdf (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

TBMM, Adalet Komisyonunca Kabul Edilen Madde Gerekçeleri. https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c059/tbmm22059119ss0664.pdf (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

TDK, <https://sozluk.gov.tr/>.

Tezcan, Durmuş, *"Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Ve Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu İle İlgili Bazı Gözlemler"*, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C. LXXI, 2013, https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuhfm/issue/9188/115208.

Titrek, Gizem B., "**Türk Ceza Hukukunda Kişisel Verilerin Korunmasına Yönelik Suçlar",** Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, 2020.

Topuz, Fatma D., **"Kişisel Verilerin Kaydedilmesi, Başkasına Verilmesi Veya Ele Geçirilmesi",** Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2017.

Uyar, Elif R., **"Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu",** Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi),2021.

Uyarer, Sinem G., **Kişisel Verilerin Korunması,** 2. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020.

Yaşar, Osman/Gökcan, Hasan T./Artuç, Mustafa, **Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu** c.III, Ankara: Adalet Yayınevi.

Yayla, Mehmet*, "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu,"* **Terazi Hukuk Dergisi**, C: (14), S: (151), 2019, https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TXpjMU56ZzBOQT09. (Erişim Tarihi: 19.07.2022)

Yılmaz, Berrak, "**Türk Anayasa Mahkemesi Ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Kişisel Verilerin Korunması"**, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 2019.

Yılmaz, Sanem S., **Tıp Alanında Kişisel Verilerin Açıklanması Suçu**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017.

Yiğit, Berk, *"Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Ve Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu",* **Hukukihaber,** 2019, <https://www.hukukihaber.net/ozel-hayatin-gizliligini-ihlal-ve-kisisel-verilerin-kaydedilmesi-sucu-makale,6656.html>. (Erişim Tarihi:24.07.2022)

Yücedağ, Nafiye, *"Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Genel Ilkeler"*, **Kişisel Verileri Koruma Dergisi**, C: (I), S: 1(1), 2019, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/737938.(Erişim Tarihi: 19.07.2022)